

Lösnummer 65:-
(inkl moms)

NR 5/6 dec 1989

Flugfiske i Norden

Gysingeområdet Den klassiska laxflugan Vinterregnbåge
Byske älv Fiske i små strömvatten Flugbindarlåda

Rätt utrustad halva nöjet!

Sportag har rätt utrustning för dig med krav. På bilden Kingfisher Diamondback kolfiberspö, Steelhead Airweight flugrulle, Kingfisher fluglina och backing, Wheatley flugask och -låda, Metz tupp nackar, flugor och Kingfisher fiskekorg.

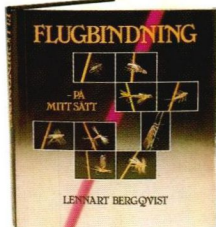
Sportag har mycket, mycket mer... Fråga efter katalogen och se hela sortimentet hos din fiskeredskapsbutiker!

Sportag HAB, Box 21016, 200 21 Malmö.

PRESENTTIPS FRÅN FiN

Nyhet

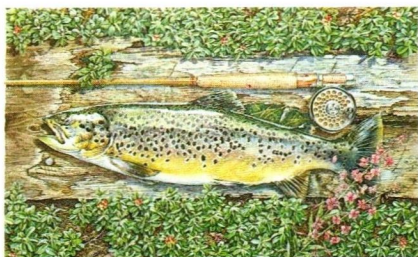

Lennart Bergqvist: "Flugbindning på Mitt Sätt",

den nya flugbindarboken som kommer att bli en klassiker. "Utan tvekan den bästa som någonsin skrivits i ämnet" säger Kenneth Boström.

217 text- och bildspäckade sidor, 21×24 cm, med 350 färgbilder i format 50×75 mm visar flugbindning – steg för steg. Dessutom ett 60-tal bilder av insekter. Boken lär Dig binda imitationer av 22 nordiska dagsländor i alla utvecklingsstadier – nymf, dun och spinner, representerande samtliga 52 nordiska arter. Den beskriver hur Du binder välprövade imitationer av nattsländor, fjädermygg, även de i olika stadier, myror, getingar, baggar och några av våra mest fiskade våtflugor och streamers.

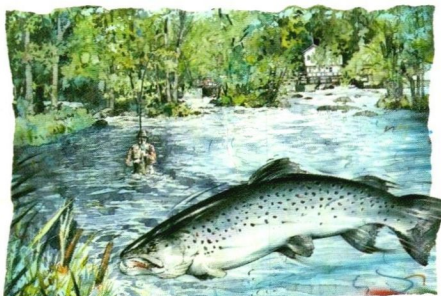
Pris: Standard i brun bindning SEK 325:- + porto.

Augustiöring

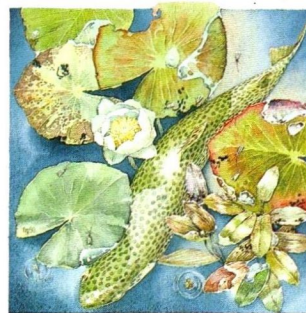
Konsttryck av Thommy Gustavsson, 50×31 cm på kvalitetspapper, tryckt i en numrerad och handsignerad upplaga på 300 ex. Motivet ur FiN nr 5/6 1986.

Nedsatt pris kr 200:-.

"Mörrums Fiskevårdsmotiv"

Konsttryck av Clarence Bergquist, 62×44 cm på kvalitetspapper, tryckt i en numrerad och handsignerad upplaga på 300 ex. Motivet ligger till grund för årets fiskevårdskort vid Mörrumsån. Pris: 300:-.

Jakt bland näckrosor

Konsttryck av Thommy Gustavsson, 25×25 cm på kvalitetspapper, tryckt i en numrerad och handsignerad upplaga på 300 ex. Motivet ur FiN nr 5/6 1986.

Nedsatt pris kr 150:-.

FiNs SLIPS med invävda flugmönster, 100% polyester, nedsatt pris kr 140:-.

FiNs TYGMÄRKE med gyllne slända på oliv botten kr 15:-.

DEKALER. Långsmal gul för bilen, spötuben etc., grön, rund att fästas på insidan av rutan pris kr 10:-.

BREVMÄRKEN sign. Gunnar Johnson, ett ark (20 märken) kr 15:-, tre ark kr 40:-.

FiNs emaljmarke som "fastener" eller kravattnål, pris 35:-.

VYKORT: Öring hängande på en björk (Thommy Gustavsson), 5 dubbelvikt kort med kuvert i plastförpackning nedsatt pris kr 20:-. 9 olika motiv av Anders Forsling och Gunnar Johnson i plastpåse inkl. kuvert nedsatt pris 25:-. I ark med 16 olika flugor nedsatt pris kr 40:-.

DAGSLÄNDOR I ÖRINGVATTEN av Bengtsson/Boström. Ovärderlig handbok i fickformat i skinnband, 3:e upplaga, kr 160:-.

PÄRMAR, vinnröda med "FLUGFISKE I NORDEN" i guldskrift på ryggen, inget årtal, kr 35:-/st.

GAMLA ÅRGÅNGAR AV FiN kostar kr 200:- (vid samtidig beställning av två årgångar kr 350:-, 3 årgångar kr 475:-).

INBUNDNA ÅRGÅNGAR AV FiN kostar kr 290:- (vid samtidig beställning av fler än en årgång kr 250:- per årgång).

GAMLA LÖSNUMMER AV FiN kostar kr 40:- för enkel- och kr 60:- för dubbelnummer.

GÅVOPRENUMERATIONER göres efter hänvändelse till vårt prenumerantkontor.

"MÖRRUMS ALLA POOLER". Poolförteckning och beskrivning av Domänverkets fiske i Mörrumsån, riktpris kr 85:-, pris för FiN prenumeranter kr 70:-.

FiNs 10-ÅRS INDEX. Innehållsförteckning över samtliga nummer av FLUGFISKE i NORDEN 1979 to m 1988 med alfabetiska förteckningar över förekommande flugor och fiskevatten. Pris kr 40:-.

NYTT PRENUMERATIONSLTERNATIV

Du kan göra en sk **dubbelprenumeration**. För kr 150:- plus prenumerationsavgiften får Du dels en vanlig prenumeration som tidigare samt i början på efterföljande år en **inbunden årgång**. Ett bra alternativ för alla, som läser "sönder" sina tidskrifter, eller alla, som vill samla FLUGFISKE i NORDEN på ett snyggt sätt.

Så här gör du: Beställ varorna hos oss: FLUGFISKE i NORDEN, Violgatan 7, 34300 Älmhult. Varorna sänds som **postförskott inkl porto**. Du beställer säkrast **skriftligt**. Har Du några frågor, är Du välkommen att ringa oss på tel 0476-16090 (eller 044-122628).

Domänfiskekortet. Etthundrafemtio (150) kronor. Ettusenfemhundra (1500) fiskevatten. Hela 1990.

Vi på Domänfiske förvaltar och vårdar 1500 fiskevatten. Vi säljer ett fiskekort som gäller för samtliga vatten i ett helt år. Kortet kallar vi Domänfiskekortet och det berättigar dig, din maka/make och era barn upp till 16 år, att fiska obegränsat. Tillsammans med fiskekortet levererar vi en karttidning som beskriver bl.a. fiskevattnens geografiska placering. Köper man ett Domänfiskekort har man dessutom betalat en årsprenumeration på Domänfisketidningen, 4 nummer speciellt skrivna för Domänfiskare. Alltsammans kostar alltså 150 kronor.

Du som är sportfiskare är förmodligen lycklig ägare till ett Domänfiskekort för -89. Nu handlar det om 1990. Och det

gäller inte bara garvade halv- eller helproffs. Domänfisket riktar sig lika mycket till dig som tycker det är spännande att prova på. Det enda som krävs av dig är att du gillar svensk natur, vill prova Domänfiskelyckan och att du vill satsa 150 kronor för 1990.

När du köper Domänfiskekortet får du utan extra kostnad en rikstäckande kartkatalog och 4 nummer av Domänfisketidningen hem i brevlådan.

Alltså. Domänfiskekortet gäller hela familjen (barn upp till 16 år), i 1500 fiskevatten, hela 1990. Rikstäckande karttidning och prenumerationskort på Domänfisketidningen. Totalt 150 kronor.

Ja,
jag vill gärna veta mer
om Domänfiskekortet 1990!

Sänd mig utan förbindelse från min sida information och inbetalningskort.

Namn: _____

Adress: _____

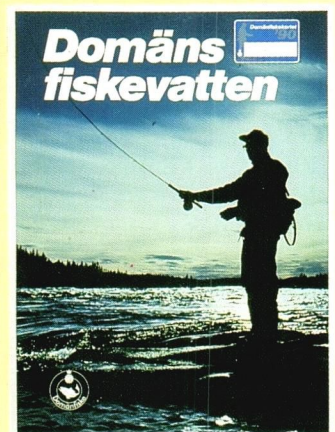
Postnr. Ort: _____

Frankeras ej.
Domänfiske
betalar portot.

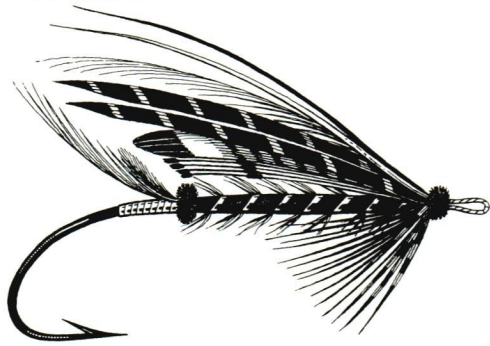
Svarspost

Kundnummer 18130005
791 01 FALUN

Visste du att...
...över 40.000 köpte
Domänfiskekortet 1988...
...över 60.000 1989...
...och att 4 av 5 av dessa
fick fisk!

Visste du dessutom att så snart
du fått ditt Domänfiskekort
1990 i handen får du sätta
igång att fiska.

Flugor som konsthantverk

Konsten att binda flugor har en lång och rik tradition. Under sekler som gått har skickliga bindare förmått förvandla flugbindningen till skönt konsthantverk, fullt jämförbart med annan kulturell förvaltning av gamla hantverk – att slöjda, väva eller tillverka keramik – för att nu bara nämna några exempel.

I andra länder förstår man också att vårda flugbindningens kulturtradition. Man ordnar symposier med skickliga bindare som gästföreläsare, och de bästa representanterna för vårt konsthantverk får se sina flugor utställda på museer.

I tidskriften "Press på biblioteket" har, som jag tidigare berättat på denna sida, Greta Renborg anmält Flugfiske i Norden i entusiastiska ordalag och menar att den är en kulturtidskrift. Och vi som sysslar med flugfiske och flugbindning har naturligtvis sedan länge insett att hon har rätt. Flugfiske är kultur – och flugbindning är ett konsthantverk!

Men det anser inte alla. Fiskeklubbar eller studieförbund, som försökt arrangera kurser i flugbindning, har snabbt blivit varse att sådana kurser inte är statsbidragsberättigade. Det betyder att studieförbunden inte kan anordna flugbindningskurser inom ramen för sin verksamhet. Porslinsmålning, pott-drejning och korgflätning går bra – men flugbindning... nej!

Tydligt ser man flugbindning som ren tillverkning av fiskeflugor. Att hantverket har förankring i en djup kulturtradition, helt jämförbar med ovan nämnda exempel på "erkända" konsthantverk, tar man ingen hänsyn till. Så blir det när besluten om statsbidrag tas utanför flugfiskarleden. Man bestämmer diktatoriskt och envåldigt vad vi sysslar med. Det vet man nämligen bättre än vi själva...

Trots uppvaktningar inser man inte att flugbindning är ett gammalt fint konsthantverk. För insåg man det, skulle man naturligtvis också genom kursverksamhet uppmuntra att konsten hålls vid liv – till glädje för dagens utövare och för att kunskaperna ska föras vidare till nya generationer.

Gunnar Johnson

Flugfiske i Norden

NR 5/6 dec 1989

INNEHÅLL i detta nummer: Sid

Ledaren	5
Harrfiske i Gysinge	6
En annorlunda "doublé"	14
Den oersättliga regnbågen	16
...men måste den väga fem kilo?	17
Bland småtärnor och selektiv fisk	20
m.m.p.	24
Tillbaka till Svartån	26
Kallrök utan kall rök	28
Sommarens första flugfiskekast	29
Fisketeknik i små strömvatten	32
Femtiofem minuter	38
Ordning i flugbindarlådan	40
Vinterregnbåge	42
"Kalla flugor"	46
Byske älv	48
...mer om laxen i Byske	51
The Classic Salmon Fly	54
Vassa veckor i Ludvika	59
FiN:s fiskeresor till Island	60
Flugfiskarens dubbelmoral	61
Bokbiten	64
Nytt fra Danmark	68
Nytt fra Norge	70
Regnbågen och flugan	72
Marknadsnytt	76
Nytt från Sverige	82
Köp, sälj och byt	85
Moskoselarn'	90
Tankar på strandkanten	94

Omslags-
bilden:

Foto: Johnny
Johansson

Harrfiske i Gysinge

Dalälven – centralt belägen för många svenska flugfiskare – bjuder på många möjligheter att fiska efter harr, öring, havsöring och lax. Vid mynningen ligger välkända Älvkarleby. Men FiN:s medarbetare Anders Forsling väljer hellre att fresta Dalälvens harrar. Ett av hans favoritställen heter Gysinge.

Text, foto och teckningar: Anders Forsling

Det var tidig höstmorgon då jag för några år sedan första gången besökte Gysinge för att prova harrfisket. I sällskap hade jag fiskekompisen Lennart Granström som heller aldrig fiskat där tidigare. Visst hade vi båda många gånger farit förbi dessa trakter och imponerats av det vackra landskapet och de mäktiga forsarna. Men det hade aldrig blivit av att fiska. Det kändes också lite underligt att fara tio mil söderut, när man vanligtvis åker

norrut för att komma till fina harrvattnen.

Resan ner tog dryga timmen, men till slut svängde vi så äntligen in på den lilla bruksgatan, som kantas av vitkalkade 1700-talshus på bägge sidor. Den vita färgen står fint i kontrast till lövträdens gulröda höstfärger. I slutet av gatan ligger ett litet torg med värdshus och turistinformation, och strax där bakom är badviken, där vi stämt träff med vännen

Böril Jonsson som fiskat här i många år. Redan på håll ser vi att han är i full färd med att ösa vatten ur båten.

Böril hälsar välkommen och hjälper oss ombord med vår packning. En tunn skorpa av is klirrar i strandkanten när vi rör ut ur viken. Vi sätter kurs mot en av Gysinges otaliga for-

forts på nästa uppslag

Gysingeområdet bjuder utöver bra fiske också på skön natur.

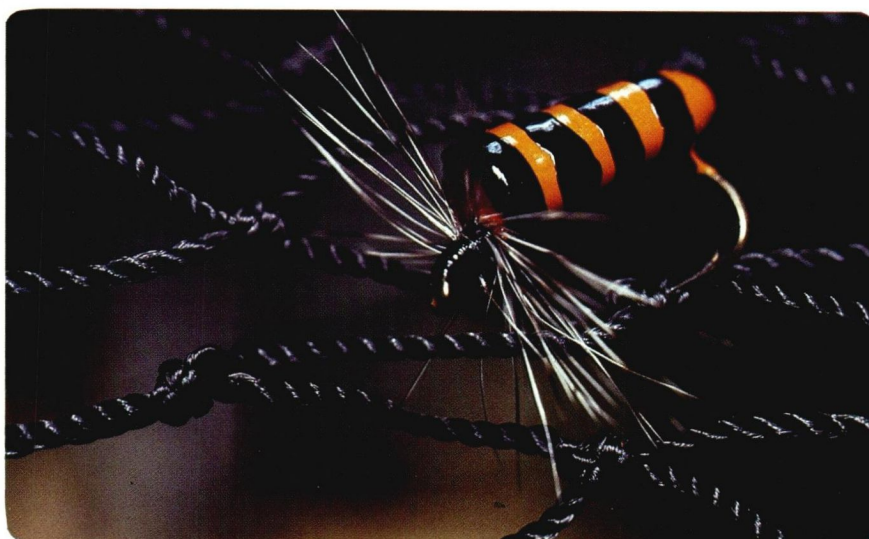

Strömmarna vid Sevedskvarn är fantastiskt vackra.

FiN:s medarbetare Bengt Öste tar en paus vid ett "Visst nappar det" program som inspelades där.

Rolf Ahlvists balsageting fiskar bra på hösten, när kylslagna landinsekter hamnar i vattnet.

forts från föreg uppslag

sar. Fördelen med att ha båt är att man kan fiska på de platser som annars vore svåra att nå. Men det är också ett vanskligt företag att ge sig ut med båt i dessa starkt strömmande vatten om man inte har god lokalkännedom och vana sen tidigare. Det är väldigt lätt att missbedöma strömshastigheten på de lugnare selen mellan forsarna. Vid ett tillfälle under dagens fiske var jag nästan säker på att vi skulle sugas med utförsen innan vi nådde den andra stranden. Jag försökte lite undrande göra Böril uppmärksam på detta, men han log bara lugnande och försäkrade att det skulle gå vägen så länge vi inte tappade eller bröt någon åra. Vet inte om jag kände mig speciellt mycket lugnare efter den kommentaren, men över kom vi till slut.

Första Gysinge-harren

Till att börja med gick fisket inget vidare, men ju mer solen värmdes fram på dagen desto då mer fart blev det på harren.

Det är en fantastisk känsla att stå utvadad mitt i den breda och brusande forsens. Det var heller inte det allra lättaste att ta sig hit. Vi rodde och kämpade ett par tre gånger uppför strömmen innan Lennart lyckades hoppa ur båten vid rätt tillfälle, och sedan hålla den kvar så att Böril och jag kunde ta oss ur. Problemet var inte över i och med detta. Nu gällde det att med gemensamma krafter bogsera båten uppströms till ett lämpligt ställe att förankra den i. Det lyckades oss till slut att nå en liten ö med en knotig albuske. För säkerhets skull slog jag en extra titt på den knut som höll fast båten. Hemska tanke att bli stående här mitt i forsens utan båt, och med djupa strömfåror åt bägge hållen. Bottnarna är ganska steniga och svårvadade om man inte är van, så en vadarstav är faktiskt att rekommendera.

Harren hade nu kommit igång ganska ordentligt och små nätta vak syntes här och där. Böril var den som först fick hugg. Det var en harr av det mindre formatet och den fick omedelbart gå tillbaka. Nu hade också Lennart fisk på sitt spö. Själv kände jag inget, men såg några vak vid en strömkant närmare land. Efter en hel del kringgående vadning lyckades jag komma i läge för strömkanten och fick så till slut min första Gysingeharr.

Vi tillbringade sedan större delen av dagen vid den här forsens, innan

Nattslände flymf
 Brunt och gulgrönt hår
 Spunnet på gult bindsilke
 Grå vapphåra till hackel
 Tunn guldwire
 som rib.

Börils puppa (BP)
 Grå till ljusbrunt hår spunnet på
 gult bind silke. Mörkbrun ving-
 säck och ljusbrunt hår till
 ben. Tunn guldwire som rib.

Gold-Ribbed Hare's Ear
 Hår från korvora spunnet
 på gult bindsilke. Flat
 guldtinsel som rib.

Böril föreslog att vi skulle ta båten och fara ner till den stora och breda fors-nacken uppströms Granön. Här hade han många gånger tagit de riktigt stora harrarna när vattenståndet var det rätta.

Men den dagen var vattnet alltför högt för att vi ens skulle våga oss i närheten av nacken. Risken skulle vara alldeles för stor att vi skulle dras med utför forsen. Ett beslut som jag var synnerligen tacksam över. Resten av dagen fiskade vi därför från land, vilket visade sig gå alldeles utmärkt. Forsarna är så pass grunda och stora till ytan att man lätt vadar sig till en egen fiskeplats ute i älven. Man känner aldrig någon trängsel här, även om det är många fiskare i farten.

Fiske med nattsländepuppor

I strömmarna finns gott om nattsländor av alla de slag. Böril nämnde också att det är den typen av flugor som han oftast fiskar med i dessa vatten. Framför allt har olika typer av nattsländepuppor varit väldigt effek-

tiva. Självt fiskade Böril med en egen variant, som vi helt enkelt kallar för Börils puppa – eller varför inte BP kort och gott. En annan fluga, och dessutom en riktig klassiker som många anser vara den bästa här i Gysinge, är Gold-Ribbed Hare's Ear. För egen del hade jag stor framgång med min egen nattsländeflymf, med vilken jag fångade dagens största harr.

En torrfluga, som också brukar vara effektiv den här tiden på året, är Rolf Ahlkvists balsageting. Den liknar förutom getingar och humlor även andra landbaserade insekter, som kylslagna tappar fotfästet och trillar i vattnet. Naturligtvis finns det många andra flugmönster som fungerar utmärkt, men då kanske speciellt tidigare på säsongen då dagsländorna är mer dominerande.

Efter denna första fisketur till Gysinge har jag alltid varje år försökt planera in en tur, och då inte enbart för fiskets skull. Jag har många gånger haft lika stor behållning av att ströva omkring i den vackra natur som finns här. Av tradition är Gysinge sedan gammalt känt för sitt fina harrfiske, men här finns också en naturlig stam av öring som varje år förstärks med regelbundna stödinsättningar.

Förutom harr och öring finner man de flesta av våra vanliga arter i älvens lugnare delar. Hit åker fiskare från när och fjärran för att fiska efter stor abborre, gös och gädda. Har man tur med sig kan man till och med kroka en lax eller havsöring.

Vackra omgivningar

I Gysinge finns en stor mängd strömmande partier som lämpar sig för flugfiske. I den stora och breda forsen ovanför Granön kan man vada över ett mycket stort område, om inte vattenståndet är alltför högt. Granön är en fin utgångspunkt för fisket i det centrala Gysinge. Här finns parkeringsmöjligheter och närhet till alla forsarna.

Det finns ytterligare ett par fina platser som lämpar sig för flugfiske ett stycke från samhället. Den första är den lilla älvfåra, som ligger norr om Storön, och den andra är strömmarna vid Sevedskvarn. Det sistnämnda området vid Sevedskvarn är i mitt tycke den allra vackraste fiskeplatsen i hela området. Här kantas stränderna
 forts på nästa uppslag

Den stora forsen vid Granön är lättvadad över stora ytor.

forts från föreg uppslag

av jättelika ekar och andra "sydländska" träd såsom ask, lind och hassel. Man får faktiskt en känsla av att man är betydligt längre söderut i landet än vad som är fallet. Den fina och ymniga växtligheten och dess stora artrikedom beror på att Dalälven ändrade sitt nedre lopp vid den senaste istiden, och på så sätt ännu inte hunnit bilda någon egentlig älvdal.

Landskapet är flackt och strandskogarna översvämmas då och då av näringsrikt älvslam, som medför att jorden är mycket bördig, samtidigt som älvens närhet bidrar till ett mildare klimat. Något som gynnar de mer sydländska växter som finns här. Sammantaget bidrar den rikliga växtligheten till att djurlivet är unikt inom området. Här finner man tex samtliga i Sverige nu levande hackspettarter. Det är också en av de få platser där man finner särskilt många olika typer av skalbaggar, eller där populationen av den för området så karaktäristiska fiskgjusen är så tät.

Den här naturtypen gäller nu inte enbart trakten kring Gysinge, utan egentligen hela den Nedre Dalälven – ett område som sträcker sig från

Avesta ut till Älvkarleby vid kusten. Men området kring Gysinge är på något vis en sammanfattning av hela den naturtyp som omfattar den Nedre Dalälven. Hela området kring Mattön är därför avsatt som naturreservat.

Harren är den fisk som gjort Gysinge känt bland oss flugfiskare, så det var med stor glädje jag vid ett besök i somras kunde se hur man fraktade ut stora mängder lekgrus med hjälp av en helikopter. Principen var den samma som man använder vid kalkning från luften. Fördelen med helikopter är att den kan gå ner och släppa sin last där det annars vore omöjligt att komma åt. Man gör alltså stora insatser för att bevara den fina harrstam som finns här, så att vi flugfiskare även i fortsättningen kan åka hit och ta del av det fina fisket.

Nära till Tyttbo fors-fiske

För den som åker hit och någon dag vill prova på något annat parti av älven, finns verkligen en hel del att välja på. Uppströms Gysinge ligger Tyttbo fors-fiske. Det är en tre kilometer

lång fiskesträcka med forsar och mellanliggande sel. Lämpligast för flugfiske är den översta av forsarna, som heter Härvingen. För att fisket skall kunna bedrivas från båda sidor av älven finns överfartsbåtar som man får använda gratis.

Tyttbo har ett naturligt bestånd av harr, samt en kontinuerlig utsättning av öring och regnbåge. Här finns också bekvämligheter som toaletter, vindskydd och camping.

Ovanför Tyttbo ligger ytterligare ett intressant parti, nämligen Leknäs-forsen och Forsboforsen tre kilometer nedströms Näs Bruk. Här kan man framför allt fiska efter harr, men även öring och enstaka regnbågar som förrirat sig hit från utsättningarna i Tyttbo. Medelvikten på harren är inte dålig, eller vad sägs om vännen Börils dagsfångst på tre harrar med den sammanlagda vikten av fyra kilo...?

Söder om Gysinge ligger Söderfors där Bredforsen bjuder på fiske efter Heligeåöring. Förutom öring finns en del harr i strömmarna. Inte långt från Bredforsen ligger Hjällsjön, som egentligen är en del av älven. Här ligger Sveriges längsta flytbrygga, som med sin längd av 230 meter

sträcker sig över hela sjön. Sjön är ett så kallat put and take-vatten där man kontinuerligt sätter ut både öring och regnbåge. Tack vare den fina bryggan är det ett idealiskt fiskevatten för alla rullstolsbundna sportfiskare. Sjön är rik på vass och därför ganska svåriskad från land. För att råda bot på detta har man byggt en hel del bryggor runt hela sjön.

Nedre dalälven med Älvkarleby

Älvkarleby, ändstationen på Nedre Dalälvens lopp, är väl den plats i området som är mest känd bland sportfiskare landet runt. Hit kan man ta en tur om man vill prova på det lite tyngre fisket. Älvkarleby anses vara ett av Europas bästa havsöringsvatten. Årligen fångar man på sportfiskeredskap mellan 10 och 15 ton öring. Men också en hel del lax och harr. När man är på besök i Älvkarleby ska man passa på att besöka Sportfiskeforum. En unik utställning som är donerad av den kände sportfiskeprofilen Sven O Hallman.

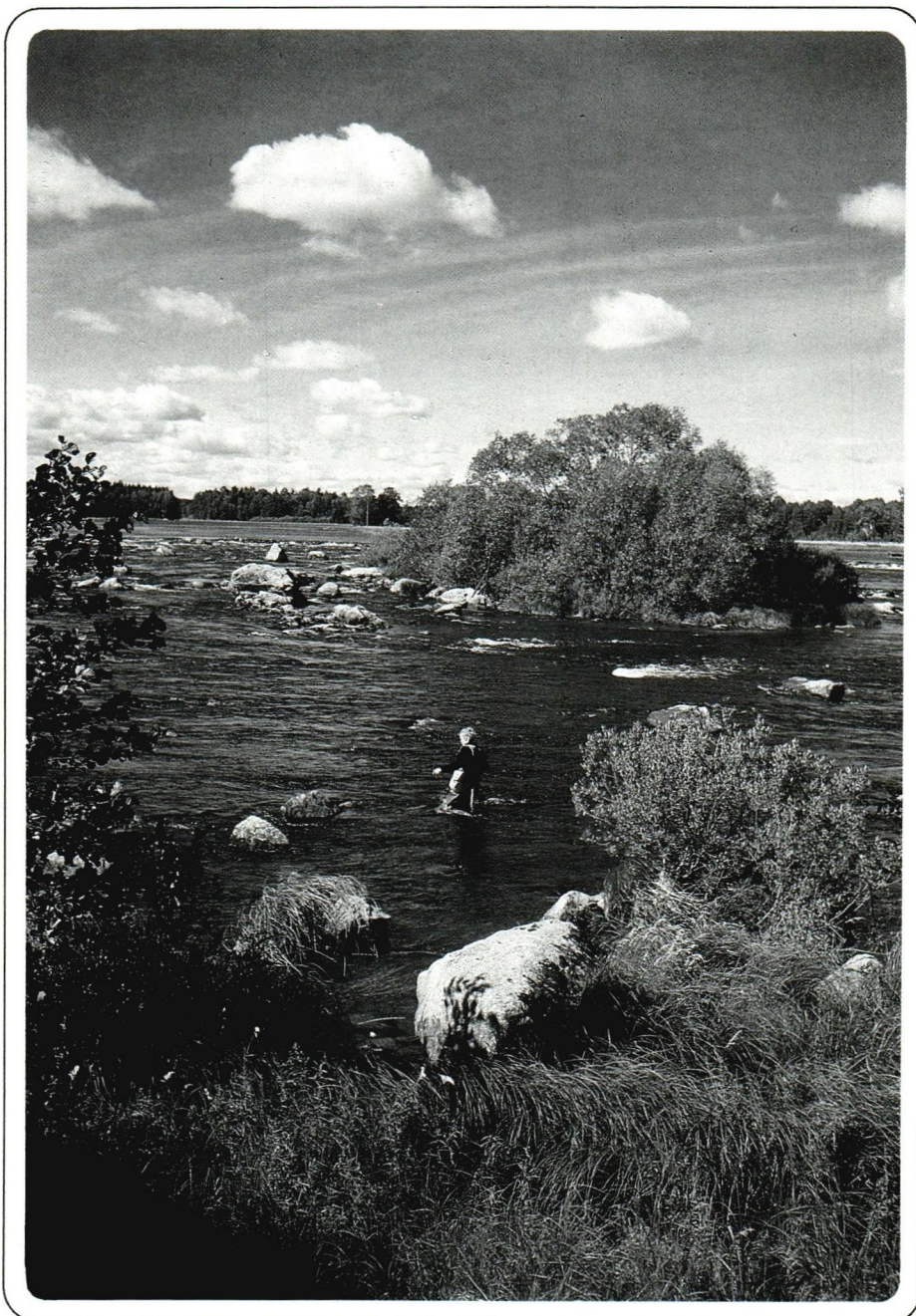
För den, som vill fördjupa sig ytterligare vad gäller fisket i den Nedre Dalälven, finns en mycket förnämlig fiskeguide som framtagits av Nedre Dalälvens Intresseförening. Initiativtagare och textförfattare är fiskeentusiasten Karl Gunnar Hedin, som också är vd för Intresseföreningen. I fiskeguiden finner man allt man behöver veta för fisket: fiskekort, båtuthyrning, fiskevägledare, kartor, sportfiskebestämmelser m.m.

Gamla traditioner

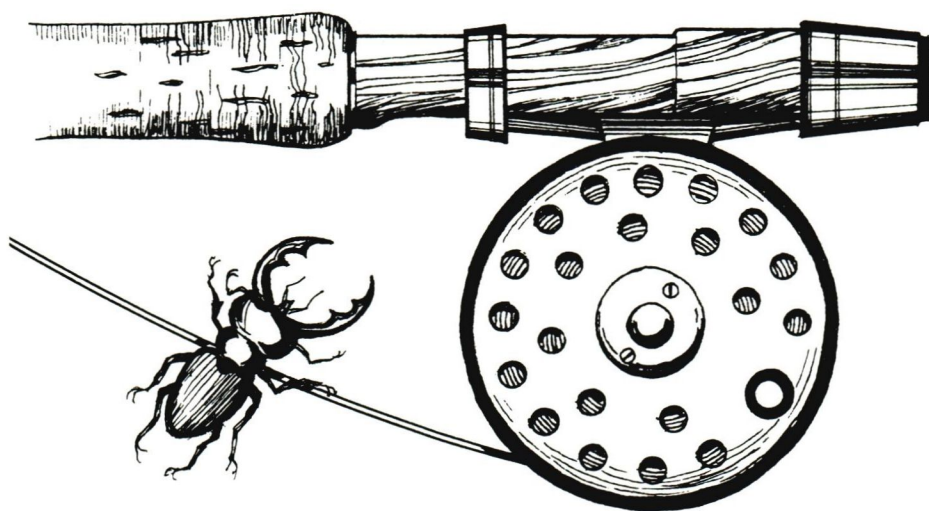
Slutligen en liten kort historik om Gysinge. Själva namnet kommer från det fornnordiska ordet gusing, som betyder strid fors. Samhället var från början ett järnbruk med anor från 1600-talet. De flesta av husen som idag finns bevarade är från senare delen av 1700-talet. Den pampiga gamla herrgården byggdes i mitten av 1800-talet och tjänstgör numera som folkhögskola.

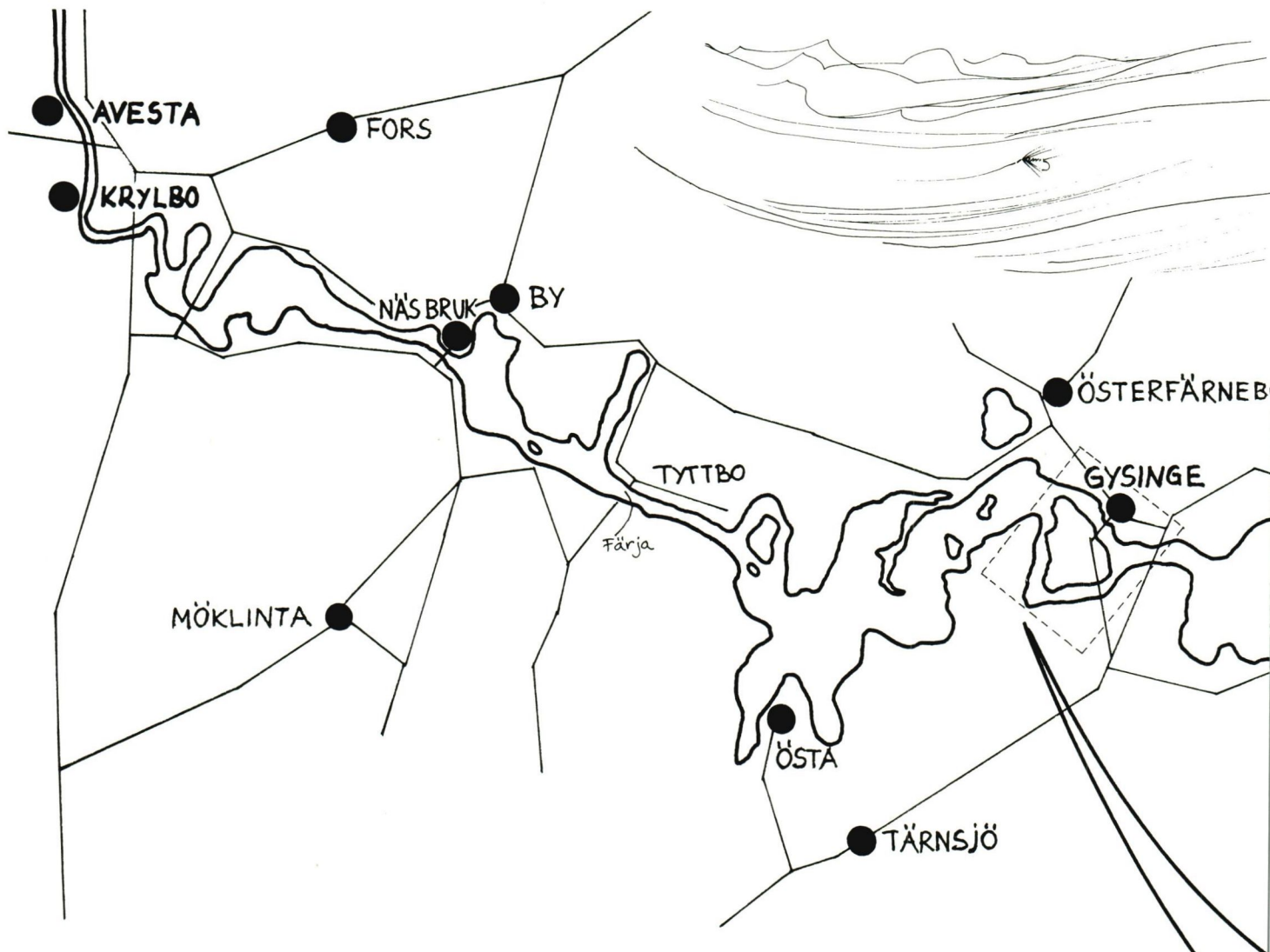
I de gamla byggnaderna finns numer en hel del sevärigheter för den som vill koppla av från fisket ett tag. I världshuset kan man få sig en bit mat eller dricka en kopp kaffe i verkligt genuin miljö. Det har också uthyrning av rum i de gamla bostäderna längs bruksgatan. På turistbyrån kan

forts på nästa uppslag

Området är stort, så det är ingen svårighet att finna en plats alldeles för sig själv.

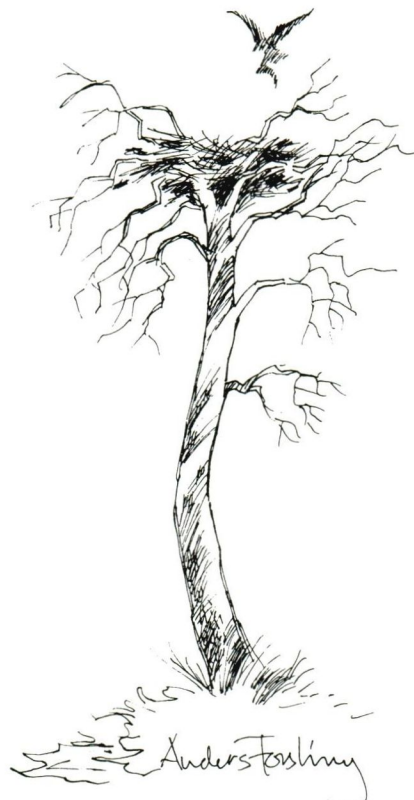

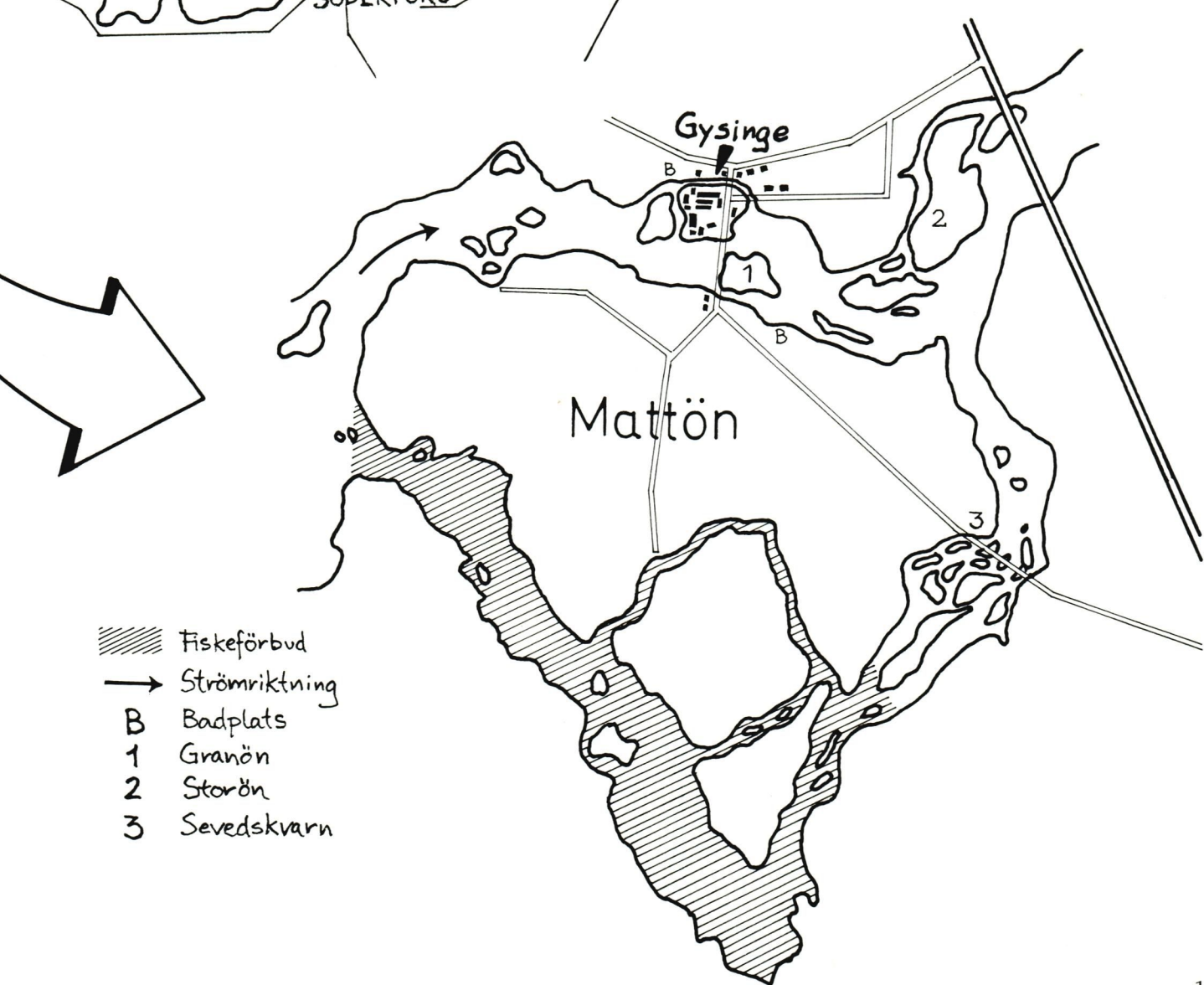
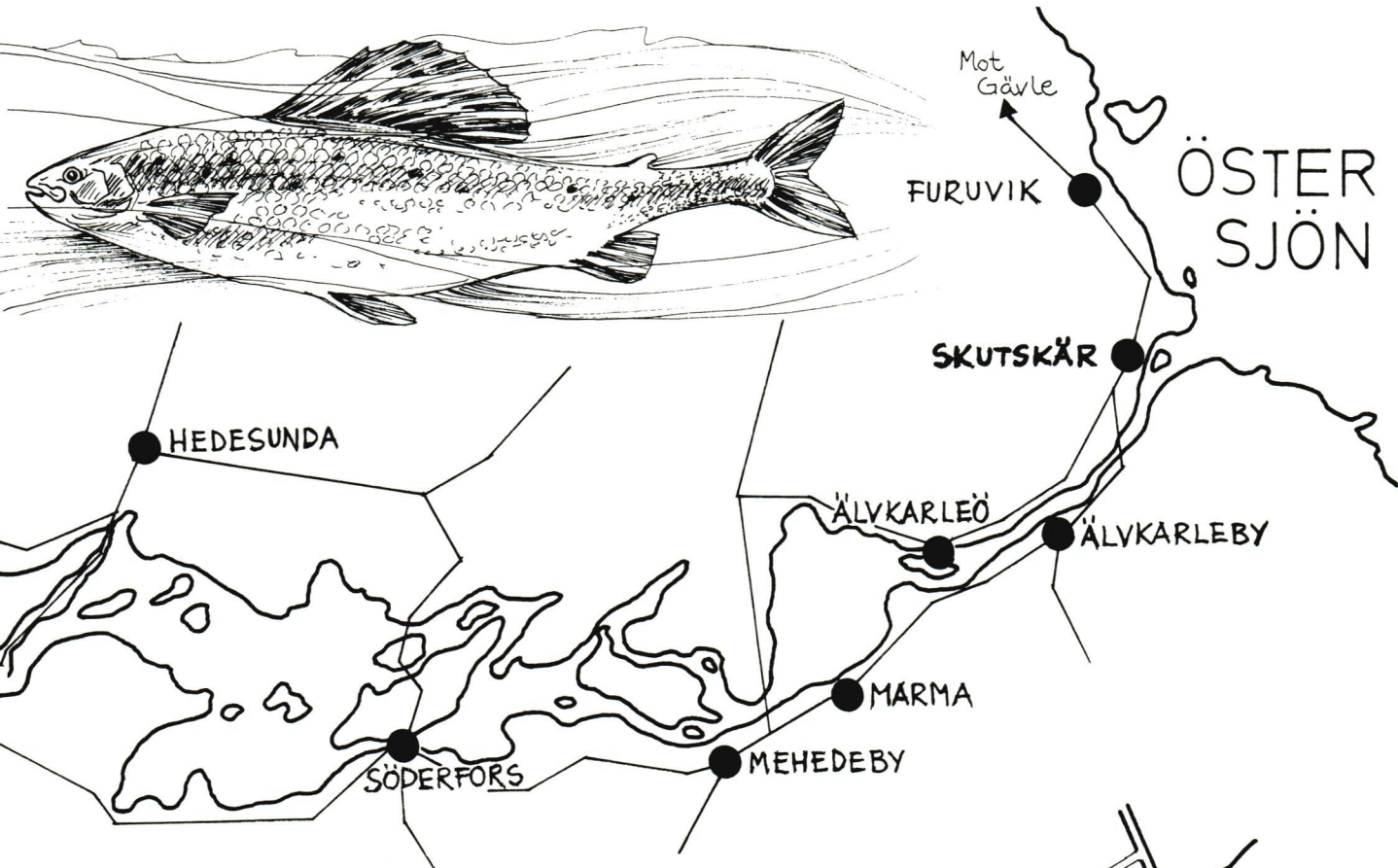
forts från föreg uppslag
 du få hjälp med det mesta – som ut-
 hyrning av stugor, försäljning av fis-
 kekort och råd om var du skall fiska.
 Jag tror till och med du kan få råd om
 vilka flugor som för dagen går bäst.
 Tjejerna som jobbar där har nämligen
 genomgått en kurs i flugfiske enligt
 välunderrättade källor. I samma
 byggnad ligger Vårdshusstallet med
 utställning och försäljning av konst-
 hantverk. Inom området finner man
 många utställningslokaler, och ne-
 danför forsen i lugnvattnet är flott-
 ningsmuseet beläget. Här kan man
 studera båtar, gamla föremål m.m.

Förutom alla dessa sevärdheter kan
 man koppla av med minigolf, tennis
 eller varför inte promenera den kilo-
 meterlånga naturstigen ute på Gran-
 ön, som beskriver de flesta av de träd-
 och buskarter som finns inom reser-
 vatet. Det finns med andra ord en hel
 del att göra för den del av familjen
 som inte är lika fisketokig som vi
 själva.

Behöver ni ytterligare upplysning-
 ar, så går det bra att ringa turistbyrån i
 Gysinge. Tel. 0291-21000.

I området finns många fiskgjusar.

En annorlunda "double"

Nog händer det en hel del märkliga saker när man är ute och fiskar. Men den här gången gick upplevelsen utanpå det mesta...

Text och teckning: Thomas Persson

Det är i början av juli månad och vi har sökt oss till en skogså i södra Jämtland för att under några dagar få ägna oss åt harrfiske. Ån som vi besöker har med varsam hand restaurerats efter den för fisket en gång så ödesdigra flottningsrensningen och hyser nu åter ett tämligen gott bestånd av harr. Även öringen trivs här, och speciellt i de övre delarna av ån fångas varje år några verkligt storvuxna exemplar.

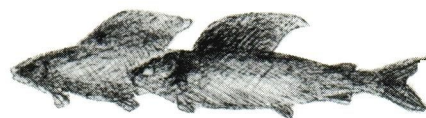
De få dygn vi vistats här har varit mycket lyckosamma, och ån har visat upp sig från sin allra bästa sida. Sistlidna natt har enorma mängder nattsländor kläckts, och ån formligen kokade av fisk under en kort stund i den ljusa sommarnatten.

Men nu är det snart dags att åka hem igen. Solen skiner från en klarblå himmel och luften tycks stå alldeles stilla. Att gå omkring i ett par vadarbyxor i sådant väder hör inte till det trevligaste man kan tänka sig. Flugor och bromsar surrar envist kring våra huvuden, och hade det inte varit för den annalkande hemresan, skulle vi nog ha ställt spön och vadare åt sidan för att istället leta upp någon skuggig plats att vila på.

Men vi vill gärna lura upp ytterligare några harrar för att som avslutning få inta en avskedsmåltid bestående av rökt harr nere vid strandkanten. Men detta tycks vara alldeles omöjligt. Inte en enda matnyttig fisk har vi fått på hela förmiddagen. Den stekande solen från en klarblå himmel är nog främsta orsaken till att harren inte vill visa sig. Men föregående dag fick jag tre fina harrar på torrfluga just här – och det i fullt solsken. Så nog borde det gå idag också...

Hundra meter nedanför mig mynnar strömmen ut i ett lugnare sel vars huvudfåra delas i två halvor av en lång timmerledare. Halvvägs ut mot denna stod nu min fiskekamrat Rickard utvadad, vilt viftande med sin lediga arm för att hålla broms och flugor på behörigt avstånd – eller var det kanske åt mig han viftade? Kanske hade han fisk på gång och behövde hjälp...

Mycket riktigt! När jag fiskat ut nästa kast återvänder blicken åt Rickards

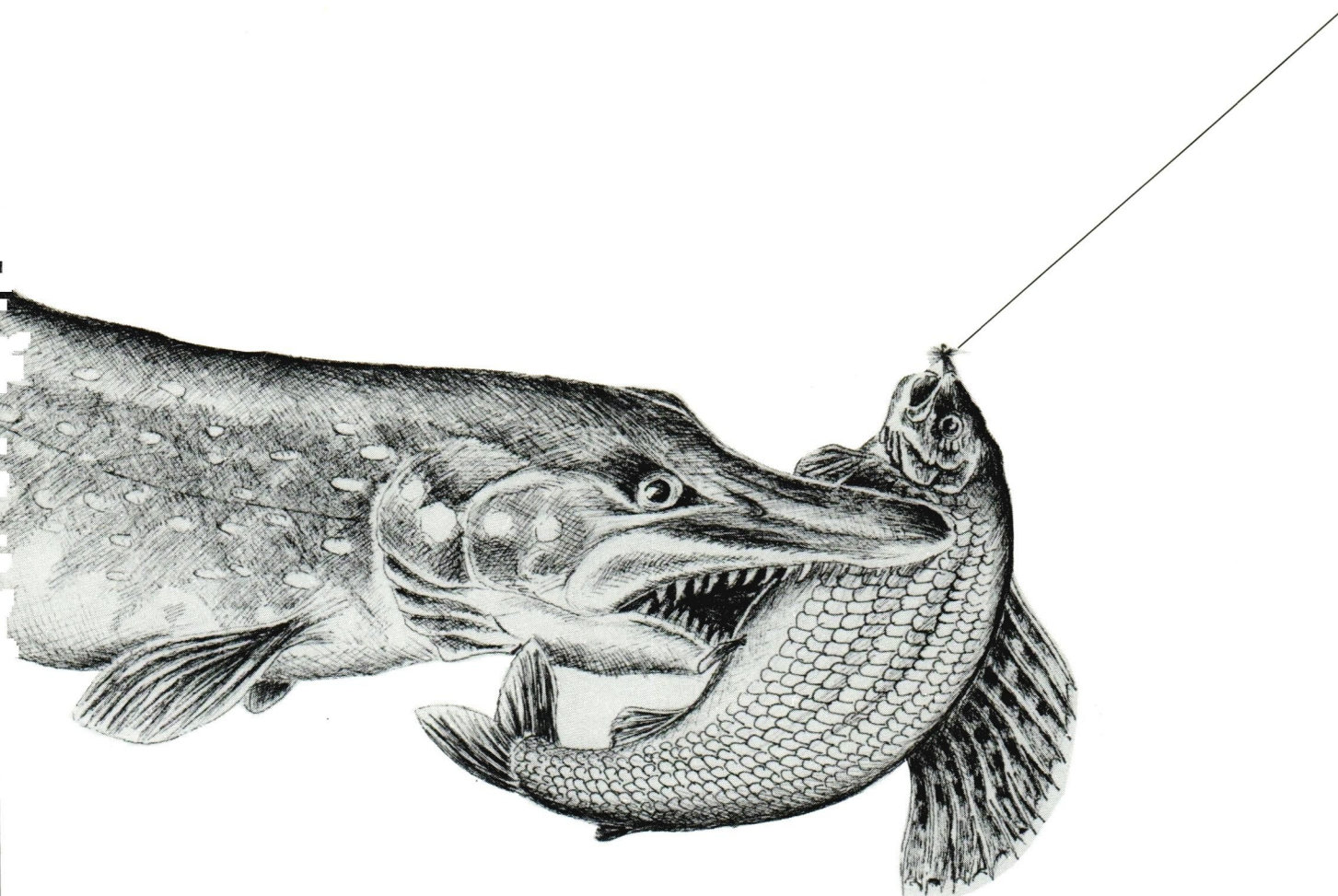

håll, och jag ser hans flugspö stå i en skarp båge. Jag vevar genast in min löslina på rullen och vadar in mot stranden.

Nere vid selet står Rickard på huk och rensar sin andra harr för dagen. Han talar om att de två harrarna som vanligt tagit på en E 12:a, men att de har stått långt ut i strömmen, vilket krävt långa kast och gjort det hela till ett mycket svårt torrflugefiske.

Jag vadar ut en bit nedströms Rickard och lägger ut min E 12:a i ett långt blindkast. I samma ögonblick som flugan landar på vattenytan, ser jag en fin harr gå upp och ta något ytterligare fem meter längre ut. Jag fiskar ut kastet, samtidigt som jag repar av mer löslina från rullen. I nästa kast når jag ända ut och flugan lägger sig några meter uppströms harrens ståndplats. Men där ute är strömmen lugnare, så vattnet i huvudfåran tar med sig fluglinan och får min fluga att dragga.

Jag river av ytterligare några meter

fluglina och gör ett "stoppkast", vilket får tafsen att lägga sig i små bukter som långsamt rätas ut av strömmen. Nu flyter min E 12:a fint utan att draga, och just innan tafsen ska rätas ut helt stiger harren och tar flugan. Den är inte så stor som jag först trott, men den är mycket stark, och det tar en god stund innan jag kan lirka in den i håven.

På en halvtimme får jag ytterligare två harrar, och efter att ha rensat dem vadar jag ut igen för att försöka lura en sista fisk. Ovanför mig signalerar Rickard "hugg igen", och det syns på hans spö att det är en skaplig harr. Jag hinner inte mer än lägga ut flugan, förrän jag hör ett illvrål från hans håll, och när jag vänder mig om ser jag Rickards veka flugspö spänt till bristningsgränsen – samtidigt som vattenytan bryts i en jättevirvel strax utanför honom.

"En gädda! En stor krokodil – och den försöker ta min harr!" Hans röst

ekar genom vattenbruset.

"Ta håven! Kom och hjälp mig!"

Jag vadar mig halkande in mot stranden för att ställa från mig spöt och håller så när på att göra ett magplask när fötterna fastnar i en stor trädgren. Så slänger jag spöt mot en buske och rusar ut i strömmen igen med håven i högsta hugg. Några meter nedströms Rickard går gäddan upp i vattenytan igen och lever om.

"Att den inte släpper taget om harren? Och tänk att tafsen håller för en sådan påfrestning! Flugspöt ser ju ut att kunna gå av vilken sekund som helst!"

Jag närmar mig gäddan mer och mer, allt försiktigare...

Nu ser jag den – vilken best!

Så skriker det till i rullen och gäddan försvinner ut på djupare vatten, fortfarande med harren i ett stadigt grepp. Jag vadar ut så långt jag kan och tycker mig se gäddan som en mörk skugga mot botten. Då fjädrar

spöt tillbaka. Tydligt har tafsen gått av, och jag hör en svordom komma från Rickards läppar. Han vevar in löslinan och jag vänder och vadar in mot stranden. Men så hojtar han till, och när jag tittar upp ser jag att hans spö fortfarande står i båge. Han har ju fisken på!

Det blir en kort drillning innan jag får håva en mycket söndertrasad harr. Gäddan har huggt rätt över harren, som visar sig väga drygt fyra och ett halvt hekto. Jag undrar hur mycket gäddan vägde...?

Efter denna märkliga "doublé" beslutar vi oss för att åka hem. Men innan vi packar ihop och reser, så röker vi och förtär några av de harrar vi fått under dagen. Den måltiden blir en värdig avslutning på några dagars fint harrfiske – där den sista i raden av många vackra harrar kommer att etsa sig fast i våra minnen för all framtid – eller i varje fall det sätt den fångades på...

Den oersättliga regnbågen

I flera nummer har FiN berört dagens "svenska" regnbåge. Regnbågen är den fisk som mest bidragit till flugfiskets växande popularitet under senare år – men i samma takt har kvalitén på fisken sjunkit i motsvarande grad.

Av Tomas Olson

I ett tidigare nummer av FiN (nr 1 1989 sid 36) finns en artikel jag skrivit med titeln "Import av ny regnbåge". Artikeln beskriver de brister den numera så inavlade regnbågen i Sverige besitter och vad man skulle kunna vinna med att få in en ny och en för vilda miljöer mer livsduglig stam från Nordamerika. I slutet av artikeln finns en frågeställning varför ingen nyimport av regnbåge kommit till stånd, trots att frågan varit på tal så länge och i så många sammanhang.

Efter den information jag skaffat mig kan jag inte ge något entydigt svar på frågan. Det är uppenbart att förutom dom rent praktiska problemen med karantän för rom eller fisk, finns det flera invändningar mot att regnbågen skulle kunna "friskas upp" i Sverige. Man kan också märka något av en trend mot nyimport av regnbåge liksom av andra "exotiska" fiskarter till Sverige. Inställningen till nya fiskarter var sålunda mer liberal under sextiotalet än vad den är nu.

Denna negativa trend har givetvis också sina tydliga skäl. Det finns oräkneliga exempel på misshushållning med våra inhemska laxfiskar. Gullspångsöringen och -laxen är två av dom mer kända exemplen på ovarsam exploatering av strömmande vatten. Andra hot är den omfattande nyinplantering av främmande fiskstammar, bytesfiskar och fisknäringdjur som skett. I många fall har dom nya arterna fungerat som man tänkt i den nya miljön, i andra fall har man fått en negativ inverkan av dom nya fiskarterna eller fiskstammarna. Det är uppenbart att även regnbågen i detta sammanhang uppfattas som en fara.

Förvisso finns det inget bevis på att regnbågen vållat någon skada på våra

inhemska fiskbestånd. Men den stora ökning som konsumtionsfiskodling av regnbåge fått de senaste femton åren inger dock oro. Detta med tanke på den mängd förrymda regnbågar man finner längs kusten, i lax- och havsöringsförande vattendrag och i många sjöar och dessas till- och avflöden. En ny regnbågsstam, skulle om den spreds till dom många kasseodlingarna i landet, eventuellt utgöra en fara för inhemska laxfiskbestånd. Förmodligen skulle inställningen till nyimport av regnbåge varit mer positiv om vi ej haft så många konsumtionsfiskodlare.

Är regnbågen farlig?

Hur farlig är då egentligen regnbågen? Vad man bevisligen vet är att regnbågen hittills endast haft temporär påverkan, då den oavsiktligt kommit upp i framförallt sydsvenska lax- och havsöringsförande vattendrag. Att regnbågen skulle haft någon framgång i sin reproduktion och som smolt konkurrerat med öring och lax finns det dock inga belägg för. Tvärtom har det i Sverige visat sig att frånvaro av öring varit en av dom viktigaste förutsättningarna för att regnbågen kunnat bilda bestånd.

Man vet även att regnbågen i många stycken väljer andra platser i strömmande vatten än vad öringen gör. Regnbågen är också en mycket försurningskänslig fisk, vilket ytterligare försvagar dess konkurrens med öringen.

Det kan också vara intressant att spekulera i hur det skulle vara om vi inte haft regnbågen i Sverige. Sanno-

likt hade i så fall inte konsumtionsfiskodlingen haft den utbredning den har i dag, vilket i och för sig kanske hade varit positivt. Men om man i lika stor skala hade odlat lax och öring för konsumtion, vore säkerligen faran för dom unika stammarna av lax och öring större, än vad fallet är då man odlar regnbågen. Särskilt i dom svagare lax och öringbestånden kan hybridiseringen mellan odlad och vild fisk ske under kort tid, med förluster av unika fiskstammar som följd.

För att ytterligare "sjunga regnbågens lov" slutar denna insändare med ett antal punkter där regnbågens många fördelar framhålls.

Regnbågen är även i mindre, stilla vatten en mycket rörlig fisk i jämförelse med öringen. Detta gör att regnbågen, om den kan föda sig i vattnet, upplevs som vildare på flugkroken än någon annan laxfisk i motsvarande storlek. Regnbågen har dessutom den för flugfisket goda egenskapen att den ofta går ytligt i sin jakt på föda.

Regnbågen är en vårlekande laxfisk – en egenskap som har flera fördelar. Flera näringsorganismer har sitt storleksmaximum under hösten. Denna födotillgång utnyttjas bäst av en fisk som ej leker under denna tid.

Genom att både ha vårlekande och höstlekande laxfisk i ett vatten kan man rikta fisket efter rådande lektid. Fiska öring under våren och regnbåge under hösten. Hösten är också den tid då många människor får mer tid över till fiske – inte minst i till hemmet närliggande vatten.

Regnbågen är en mer dagaktiv fisk än öringen och dessutom mer tålig mot varmt vatten än öringen, samtidigt som den är en snabbväxande fisk, en egenskap som är värdefull

Regnbågen kan vara en mycket vacker fisk, som om den får gå en tid i vattnet lätt förvildas och bjuder på god sport.

både när den odlas och då den lever vilt.

Man kan som avslutning säga att just olikheterna mellan regnbågen

och våra inhemska laxfiskar, gör den till en så värdefull fisk för fiskevården. Regnbågen kan aldrig ersätta öringen, liksom öringen aldrig kan er-

sätta regnbågen. Det är bara alltför bedrövligt att vi tvingas acceptera den i den sönderavlade form vi har den idag.

...men måste den väga fem kilo?

Av Gunnar Johnson

Det fanns en tid, då jag och mina flugfiskekompisar ägnade nära nog all vår fritid att försöka lura regnbågar ur de fåtaliga put and take vatten, som började dyka upp i vår hemtrakt. Det var glest mellan sjöarna, men den vakvilliga regnbågen gjorde att vi mer än gärna åkte flera mil för att uppleva det nya sjöflugfisket.

Visst hade vi öringen i våra småländska åar och småbäckar, men det fisket var mycket nyckfullt. Efter vårflodens högvatten hade vi oftast ett mycket fint fiske några veckor, men

forts på nästa uppslag

→
Visst kan det vara skoj att få en riktigt stor fisk någon gång – men är den här något att stå efter?

Den oersättliga regnbågen...

forts från föreg uppslag

snart gjorde sommartorkan åarna till bäcker och bäckarna till rännilar. Sjöfisket var däremot mer konstant. Även om sommarvärmen gjorde fisken mindre aktiv mitt på dagen, så kunde vi alltid förlita oss på att den skulle börja vaka frampå kvällen. Regnbågen visade sig nämligen – till skillnad från öringen – vara en förhållandevis aktiv fisk även då vattentemperaturen var hög. Dessutom gick den ytnära – och inbjöd därmed till nymf- och torrflugefiske. Detta gav regnbågsfisket en alldeles speciell krydda.

Jag minns den här tiden med ett visst mått av nostalgiskt vemod. Då kände vi ren och ogrumlad fiskarglädje – trots att fisken vi tog var liten med dagens mått mätt. Regnbågarna låg oftast på 3–4 hekto, och en 6-hektosfisk var en jätte!

Vi var ett väl sammansvetsat gäng som träffades och lärde känna varandra vid de nya vattnen. Det var inte så vanligt att någon fiskade med fluga på den tiden, och vi som hade funnit vår tjusning i sporten höll ihop i alla väder. Det var här vi provade varandras spön, och det var här vi bytte flugmönster och fisketips med varandra. Det var här vi för första gången fick se en nymf på riktigt – den vi bara hade hört talas om tidigare – och det var här vi lärde oss att kasta med dubbeldrag.

De gamla uvarna skakade på sina huvuden åt alla nymodigheterna och knöt sina väl invanda våtflugor på tafsen som de alltid hade gjort – ofta med en eller två upphängare också till sjöfisket. Så gjorde de ju vid sina strömvatten, så varför skulle det inte gå här?

Men framför allt fiskade vi med stor och ogrumlad glädje. Här var även trehektosregnbågen ett äventyr...

fiskets sköna konst. Han hade bara fiskat sjöregnbåge tidigare och kastade hjälpligt. Det vill säga: han kastade långt – det hade han lärt sig vid sina sjöar. Men här i ån var det värre. Det är nämligen väl så svårt att kasta kort, och dessutom så att man inte skrämmer fisken. Hans fluga ville dragga, men jag placerade honom snett uppströms en öring, som jag hade sett vaka, och där strömmen mellan honom och fisken inte skulle behöva spela honom några spratt genom att dra iväg med linan.

Så fick han order om var han skulle lägga ner flugan, och jag hjälpte honom med löslinan, så att han skulle få ett riktigt fint flyt ända ner till fisken. Allt gick enligt instruktionsboken – hans första vildfödda strömöring steg till flugan, krokades och drillades enligt alla konstens regler.

Öringen vägde uppskattningsvis 1,7 kilo – en riktig praktfisk, som varje flugfiskare skulle tänka på med stor glädje i många år framöver – men den här unge mannen var inte särskilt imponerad. Han var van vid betydligt större fiskar. Tillsammans med sin pappa hade han flera gånger fiskat i put and take vatten, där regnbågen låg på fem kilo och mer.

Stackars grabb! Var ska han finna sin flugfiskarglädje...?

Det har gått inflation i vissa flugfiskares krav på stor fisk. Visst kan de småregnbågar vi fiskade i put and take fiskeriets barndom idag synas ynkligt små, men dagens jakt efter stor regnbåge är i mina ögon än mer löjlig. Det går inte att mäta fiskelycka i kilo. De som försöker kommer alltid att finna sig otillfredsställda och lurade – för det kommer alltid att finnas en fisk, som är större än den de just fångat.

tidig fisk som blir tidigt köns mogen. Ekorrhjulet snurrar för fullt, och jag är inte säker på att odlarna själva alltid är särskilt glada över utvecklingen. De måste ha snabbväxande fisk i täta bestånd för att få bästa ekonomi i sina odlingar, och ändå blir priserna många gånger hutlöst höga i de kortvatten där fisken sedan sätts ut. Visst ska vi betala bra för bra fiske – det är självklart – men vad är det vi betalar för?

Betalar vi för det antal kilo fisk vi drar upp? Eller betalar vi för rekreation och spänning i fisket? Betalar vi enbart för att ta hem en massa kilo fisk för att stoppa i frysen, så må det vara hänt. Men varför då gå via ett put and take vatten? Det går att köpa havskasseodlad, rödköttig regnbåge av bästa "laxkvalitet" i de flesta varuhus för cirka 60 kronor kilot, och då är den rensad och färdig för grytan. Den kvalitén har fisken dessutom nära nog aldrig vid våra fiskevatten. Varför, kan man fråga sig...?

Fiskar vi däremot för själva fiskeupplevelsen, så måste vi sätta allt större frågetecken för utvecklingen mot en satsning enbart på fiskens storlek. Detta speciellt som denna utveckling tycks bli allt mer markerad vid allt fler vatten och accentueras för varje år som går.

Idag öppnas nya vatten, vilka helt inriktar sig på en publik, som vill ha stor fisk – riktigt stor till och med. Den utvecklingen finner jag tveksam, eftersom den drar med sig en likartad utveckling även i mer "normala" put and take sjöar, samtidigt som man inte ser att fiskens övriga kvaliteter ges något värde. Det är i och för sig inget fel i att fiska efter stor regnbåge, men jag finner det skändligt att dessa fiskar oftast nått sin storlek genom så intensiv odling i så täta bestånd, att de vid utsättningen har oacceptabla skador, uppför sig helt onaturligt och dessutom även rent kulinariskt har mycket i övrigt att önska.

Bara stor fisk som gäller

För något år sedan skulle jag introducera en tonårig flugfiskare i öring-

---

Dålig kvalitet

Kravet på odlarna att leverera stor fisk gör också att de måste satsa på snabbväxande fisk. Det betyder sam-

---

Onaturlig fisk

Vad är det som drivit fram denna utveckling? Har den vuxit fram för att tillmötesgå krav från oss flugfiskare, eller är det ett "skapat behov"?

Känner vi större fiskelycka då vi fångar en riktigt stor fisk – även om denna ser ut som ett missfoster? Blandas inte glädjen med någon form av tveksamhet, då vi inser hur fisken nått sin enorma storlek? En naturlig regnbåge är en silverblank fisk med grönskimrande rygg och rosarött band efter sidan. Den snabbodlade regnbågen ser mer ut som en enorm köttklump – stor, fet och felproportionerad och tyvärr oftast med kraftiga skador på stjärt- och bröstfenor. Inte sällan ser man dessutom fiskar i full lekdräkt vid "fel tid" på året – kanske också det som ett resultat av den allt för intensiva odlingen.

Överallt där människan manipulerar med djur och växter ser vi avarter på hennes försök att styra naturen. Högavkastande mjölkkor förses med stödjande korsettband för att orka bära sina juver. Snabbväxande sädeslag behandlas med stråförkortningsmedel för att stråna inte ska knäckas under de tunga axen. Rasstandarden för vissa hundar gör att de måste förlösas med kejsarsnitt. Med vilken rätt hanterar vi växter, fyrfotadjur och fiskar på detta sätt?

Ställ krav!

Vi flugfiskare kan inte se som vårt ansvar att ensamma vrida hela denna naturvidriga utveckling rätt igen. Lantbrukarna måste se till utvecklingen på sitt område, liksom hundägarna måste påverka kennelklubbarnas verksamhet. Men vi kan själva ställa krav på att de avarter vi möter vid våra fiskevatten inte får fortsätta in absurdum.

Fortsätt gärna att fiska efter stor fisk, om det upplevs som en extra

Regnbåge i god kondition – och rimligt stor.

tillfredsställelse. Men se till att fisken får leva och växa stor under anständiga villkor, och uppmuntra kortförsäljarna genom att låta dem förstå, att du också uppskattar att fisken är vacker – inte bara stor.

Vi har alla rätt att var och en finna vår egen glädje i vårt flugfiske. För några är det säkert fiskens storlek som ger den största spänningen. För andra är det hur svår fisken är att locka till hugg. Ytterligare andra flugfiskare söker i första hand naturens avskildhet och struntar mer eller mindre i om de får någon fisk över huvud taget. Därför kan vi inte heller sätta oss till doms över dem, som ser på sitt flugfiske annorlunda än vi själva gör. Det enda vi kan sätta oss till doms och reagera över är hur fisken blir behandlad. Den blir nämligen aldrig tillfrågad – det är bara vi som kan föra dess talan. Så även om vi har olika syn på vår hobby, så borde vi ha en grundinställning gemensam – den att fisken inte ska behöva lida på ett otillbörligt sätt för vår skull.

Det finns säkert läsare som rycker på axlarna åt det här problemet och menar "att varför fiska regnbåge över

huvud taget". Men för en mycket stor del av våra nordiska flugfiskare är regnbågen det enda alternativet. Havsöring, lax, öring, röding och harr har de bara möjlighet att fiska under semesterns fiskeresor. På hemmaplan finns bara regnbågen.

Tidigare planterades ofta regnbåge och öring sida vid sida. Men på grund av öringens högre pris – den växer ju långsammare – så planteras numera i det närmaste enbart regnbåge. Det märkliga är emellertid att den ekonomiska regeln om billig utsättningsfisk numera "ätit upp sig själv" genom att man odlar och sätter ut allt större regnbåge. Den är inte billig att producera.

Är det inte därför på det viset, att vi med fördel kunde återgå till ett fiske efter rimligt stor fisk – både regnbåge och öring – istället för de mastodontiska fiskpaketet under namnet "regnbåge", som vi nu allt oftare möter vid våra inplanteringsvatten? Vi skulle knappast få mindre sport den vägen, istället skulle vi mötas av fisk i en kondition, som verkligen gör den rättvisa. Regnbågen är nämligen – liksom öringen – en fantastisk flugfisk!

Bland småtärnor och selektiv fisk...

Några erfarenheter från fågelskådning, som kanske kan förklara varför fisken ibland blir selektiv

Text och illustrationer: Gunnar Johnson

Det hade varit varmt en lång period och fisken kom igång först sent på kvällen. De första vaknen visade sig strax utanför åmynningen, där åns svalare vatten rann in i dammen. Så här långt in på sommaren var det lågvatten i ån, och lika lätt som det låga vattnet värmdes upp av den stekande solen mitt på dagen, lika snabbt svalnade det nu mot kvällen när solskivan tangerade horisonten. Den sista biten ner till dammen porlade vattnet friskt mellan skuggande träd och över stenbäddar och småskravel, och väl syresatt mötte ån dammens varmare vatten. Det var därför naturligt att åmynningen lockade regnbågarna – här var både behagligare vattentemperatur och högre syrehalt.

Men redan efter ytterligare en halvtimme vakade det över hela dammen. Det låga vattnet i ån hade tydligen lockat ner all fisk till själva dammen, och när nu temperaturförhållandena blev drägligare fram på kvällen, så vaknade jakt- och matlusten hos alla fiskarna på en gång. Överallt bröts vattnet av lugna head and tail vak.

Även insekternas dygnsrytm gör dem mer aktiva mot kvällen. De söker sig in mot grundare vatten eller mot ytan, och den här kvällen var det dessutom tydligen en massiv insektskläckning på gång. Jag och min kompis kunde se en matta av små mörka insekter på vattnet, men vi hade ännu inte med säkerhet lyckats konstatera vad det var som fisken tog...

Vi gissade emellertid på fjädermyggpupp – det kunde inte gärna vara något annat med tanke på vakbilderna – men för att få absolut säkerhet gick vi runt dammen för att se om vinden drev ihop några några tomma pupphudar på den sidan. Kanske skulle det ge oss en fingervisning om flugvalet.

Jodå, här låg massor av små halvt genomskinliga pupphudar och flöt i strandlinjen, och vi tog fram våra flugaskar för att se om någon myggpupa kunde passa i färg och storlek. Under tiden vakade fisken lika intensivt och vakringarna täckte hela dammen.

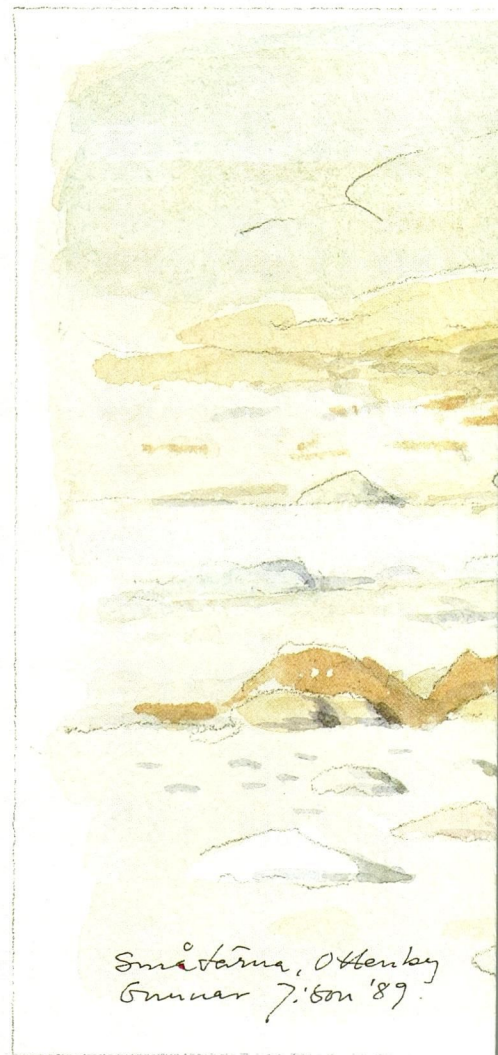
Naturligtvis gick det som läsaren

redan anat. Vi kastade nätt och fint och mitt i prick – men regnbågarna ignorerade helt våra imitationer. Vi hade att göra med superselektiv fisk – eller hade vi inte...?

Efter dussintalet flugbyten fick kompisens äntligen en regnbåge på en grön oliv myggpupa med mörkbrunt thorax. Voilå – här fanns lösningen på problemet, ropade han tvärs över dammen. Men jag undrade. Istället bytte jag till en stor Streaking Caddis och kastade så att flugan riktigt "plaskade ner" vid sidan av ett vak. Sekunden efteråt tog en åttahektos regnbåge min stora fluga, tvärvände och rev lina från min rulle. Varför jag tror att fisken tog min fluga fast den var helt inriktad på myggpupporna ska jag återkomma till...

Lågvatten och djuphåla

Uppe i ån finns några partier, vilka nästan alltid håller fin fisk. Medan regnbågen mesta tiden håller till i

dammen, så är det här öringens domäner.

Den ena platsen är en lågvattensträcka, där öringen normalt står tätt inne under stranden. Det är "lågt i tak" – fram på sommaren är här endast ett par decimeter djupt. Kvällar med goda kläckningar flyttar öringen ut från sitt gömställe inne bland strandens trädrötter och ställer sig bakom en större sten mitt ute i strömfåran. Men även här ute är ån mycket grund.

Jag har fiskat här ett tiotal år, och de öringar, som under årens lopp har avlöst varandra vid just den här ståndplatsen, har alla varit mycket kräsna och svåra att locka till hugg, om man inte funnit den absolut rätta flugan. De kan ha vakat mycket intensivt, men man har varit tvungen att byta fluga efter fluga innan de äntligen har tagit. De har med andra ord varit superselektiva – eller har de inte...?

En annan erkänt god fiskeplats i samma å ligger strax nerströms en böj i ån. Vattnet pressas här ihop och vid-

gar sig sedan till en liten hölja, vilken samtidigt är en av åns djupaste. Jag skulle tro att ån här är i det närmaste två meter djup, det vill säga drygt en och en halv meter djupare än vid den ståndplats jag just berättat om.

Det märkliga är att fisken i den här djuphålan sällan är särskilt selektiv – medan fisken på den grunda ståndplatsen nästan alltid är det. Vid djuphålan har flugvalet sällan någon större betydelse. Är fisken hemma så tar den. Ofta kan man till och med locka upp en öring, även om man inte ser någon som vakar. Den kan stiga till ytan lite var som helst i höljan, medan öringen vid den tidigare beskrivna ståndplatsen alltid tar inom ett mycket begränsat område.

Flugvalets betydelse

Vi tillskriver gärna flugvalet allt för stor betydelse för om vi ska lyckas vid vårt fiske eller inte. Vi vill "överlista" den "selektiva" fisken med våra su-

perimitationer. Tar inte fisken vår kreation – fast den vakar – så är det flugan det är fel på. Byter vi bara till den rätta imitationen, så ska nog fisken ta...

Frågan är om inte flugfiskaren oftare låter sig luras av flugor än vad regnbågen och öringen gör det. Vi vill så gärna fokusera intresset till imitationen, och vi vill så gärna suggerera oss att tro att fisken är selektiv och därför svårflirtad. Det ökar spänningen i vår sport – finner vi "rätt" fluga, så har vi vunnit. Vi har överlistat fisken.

Men i min lilla å på det Småländska Höglandet är vintern lång och ån hör inte till de näringsrikaste. Den korta tillväxtsången tvingar därför öringen i ån att ta vad som bjuds, och regnbågen måste faktiskt vaka när någonting kläcker nere i dammen. Hur har den då råd att vara så särpräglad selektiv? Och hur kan det komma sig att alla öringar vid den ena ståndplatsen i ån är det – medan alla öringar, som under årens lopp valt den andra ståndplatsen, inte är selektiva? Trots

forts på nästa uppslag

forts från föreg uppslag

allt är det bara ett par hundra meter mellan platserna, och kläckningar och drift av insekter över de båda platserna är vid samma tidpunkt nära nog identiska.

Fågelkikaren

Svaret på frågan – eller i varje fall en fri teori till svar – kom en dag vid det fågelrika Ottenby på södra Öland. Utrustad med tubkikare satt jag och tecknade småtärnor, som häckade längs vägen ut mot Långe Jans fyr-torn. Jag hade först satt ett vidvinkel-okular med 20 gångers förstoring på tubkikaren. Med sitt breda synfält gav det en god översiktsbild, och jag fann snart några häckande småtärnor nere vid stranden.

Jag började teckna i mitt skissblock, men beslöt efter en stund att byta till ett okular, vilket gav mig möjlighet att studera fåglarna i 40 gångers förstoring. Nu kunde jag ännu bättre se detaljer i deras fjäderdräkt. Jag valde ut en småtärna, ställde in kikaren och satte mig till rätta för att göra ytterligare en teckning. Den lilla fågeln fyllde nu det mesta av kikarens synfält. Jag såg *enbart* småtärnan. Men det var inte enbart mitt *synintryck*, som blev begränsat till denna enda fågel. Absorberad av mitt arbete hade jag endast detta motiv i huvudet. Hela *min värld* bestod av denna enda småtärna.

”Förlåt, men får jag kika en gång?”

Jag rycker till och tittar upp. Vid sidan om mig står en ung grabb.

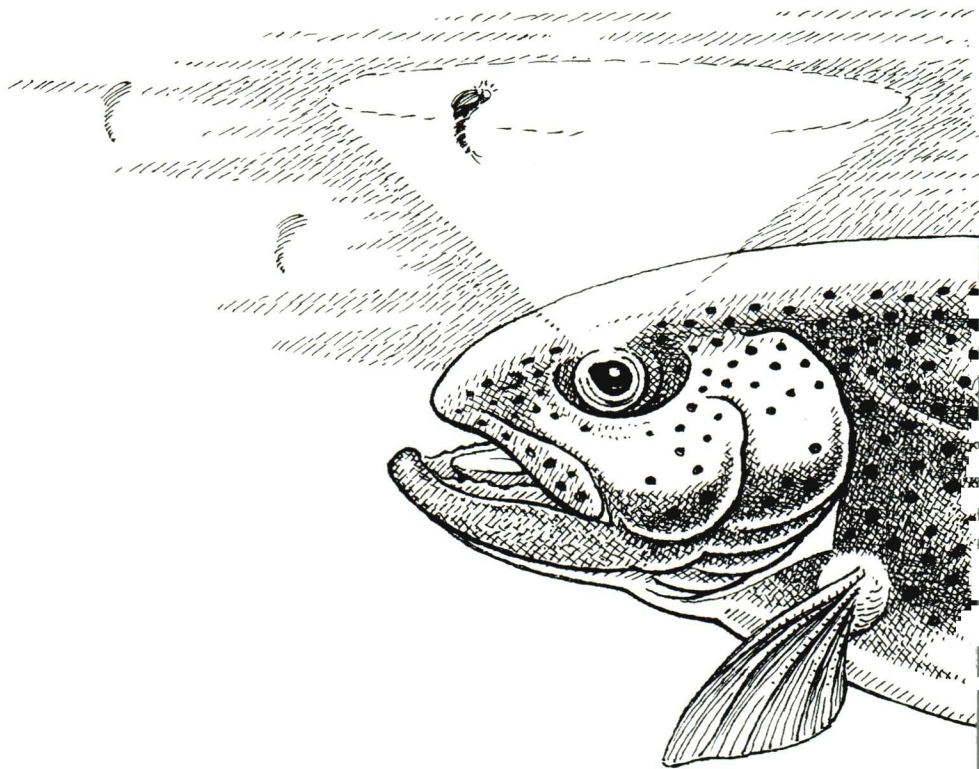
”Vad är det den äter” – frågar han – ”tog den en fågelunge?”

Jag stirrar oförstående på honom, och han upprepar sin fråga. Nu tittar jag ner mot stranden och ser just hur en stor trut tar till vingarna förföljd av en mobbande strandpipare. I samma riktning som jag haft min tubkikare uppställd, men närmare stranden, har tydligen en av naturens grymma vardagshändelser utspelat sig. En fågelunge tagen av en trut – medan föräldrarna förtvivlat försökt avstyra det hela. Själv har jag inte sett någonting...

Men strax bakom ryggen på mig har två bilar stannat till, och med nervade fönster har passagerarna följt hela förloppet. På längre avstånd och utan kikare har de sett vad som skedde. Men jag som satt på första parkett och hade tubkikare med stor förstoring såg ingenting.

Fiskens fönster

När jag bytte okular, så kom jag visserligen närmre mitt utvalda mo-

Ju närmre ytan en regnbåge går, desto

tiv, men samtidigt begränsades mitt synfält starkt. Jag såg just ingenting av omgivningen – bara det jag hade ”mitt framför ögonen”, nämligen småtärnan.

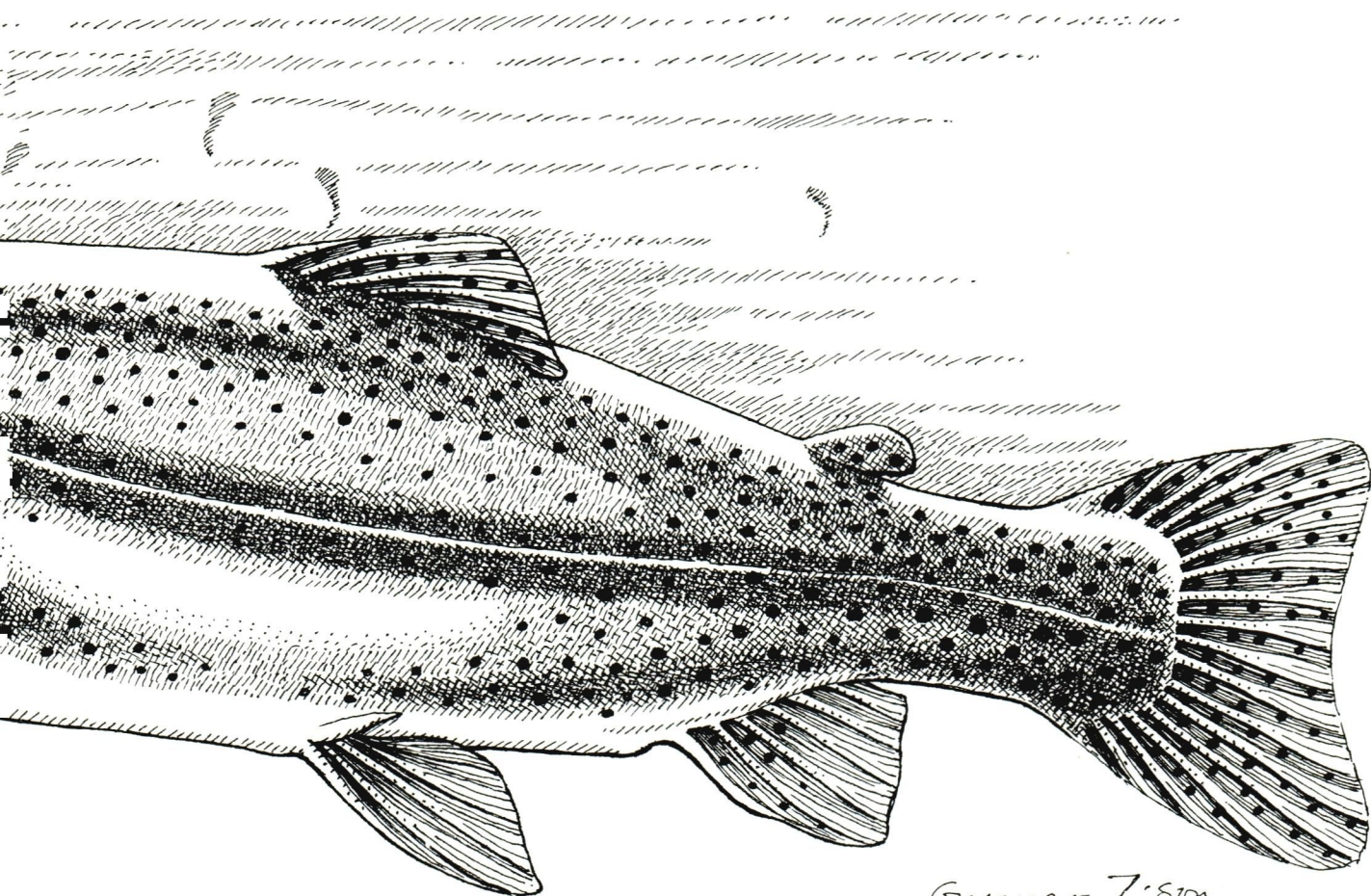
När fisken står i vattnet följs den hela tiden av sitt fönster – en upp och ned vänd kon med en vinkel på cirka 97 grader. I fönstret ser fisken genom vattenytan, och insekter som befinner sig på denna eller i själva ytfilmen syns i klar siluett. Utanför fönstret speglar sig däremot endast den omgivande undervattensmiljön, och eventuella insekter på ytan syns enbart som små glittrande ljuspunkter där deras fötter stöder mot ytspänningen.

När regnbågen i dammen går i såvliga vak alldeles i ytan, så har den ett starkt reducerat fönster. Precis som mitt synfält reducerades när jag satte på 40-gångersokularet. Det är därför naturligt att den endast ser och intresserar sig för de bytesdjur och fiskeflugor, vilka hamnar några centimetrar

framför nosen på den. Precis som jag bara såg småtärnan. Både min och regnbågens bild och ”intressevärld” var starkt förkrympta.

Det förklarar också varför öringen, som stod på det grunda partiet i ån, verkade mer ”sektiv”. Dess fönster var ju betydligt mindre än hos den öring som stod i djuphålan.

Eftersom ljusstrålarna mellan luft och vatten alltid bryter i samma 97-graderskon mot fiskens ögon, så ökar ju basen på denna kon ju djupare fisken står. Den får därmed ett större fönster och ser mer av vattenytan och det som ytströmmen för med sig. Den har därmed fler alternativa insekter att stiga till – och gör det också – medan öringen på grunt vatten bara ser en bråkdel av allt som flyter förbi på ytan. När den ratar vår fluga, som flyter strax intill, så är det kanske inte för att fisken är särskilt selektiv, utan helt enkelt bara därför att flugan passerar utanför fiskens fönster. Fisken står så grunt att fönstret kanske bara

Gunnar J:son

...mindre blir dess fönster och med desto större precision måste vi presentera vår fluga.

har en diameter på drygt en decimeter, och då gäller det naturligtvis att placera flugan och få den att flyta oerhört exakt. Fisken i djuphålan har däremot säkert ett fönster med en meters diameter eller mer. Den ser därför vår fluga och stiger mot den, även om den skulle passera ett gott stycke vid sidan av fisken – och vi uppfattar därför den fisken som mindre selektiv.

Det är ju också oftast så, att det nästan alltid handlar om mycket små och mycket yt nära insekter – som i fallet med de nymfätande regnbågarna – som skapar situationer, där vi brukar tala om selektiv fisk. Kanske lösningen är mycket enklare än vi anar...

Väck fisken!

Tankarna mal runt i huvudet när jag kör hem från Ottenby. Mina fun-

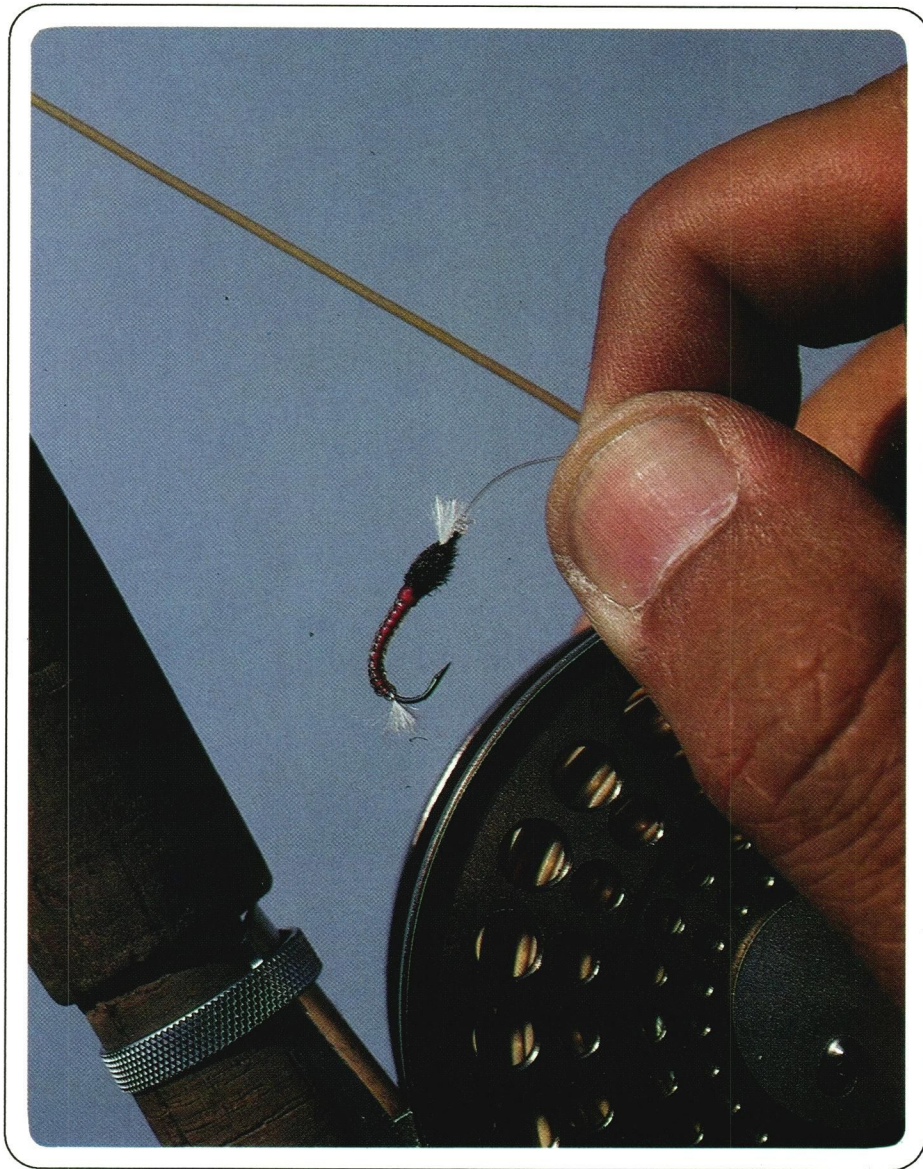
deringar är inga bevis – endast teorier – och inte mer värda än just teorier. Men varför fick jag den "selektiva" regnbågen att ta min Streaking Caddis, vilken ju på intet sätt har den minsta likhet med en fjädermyggpuppa? För det var besvisligen fjädermyggpuppor som fisken åt. Det såg jag, när jag senare öppnade magen på den. Fisken var i en mening selektiv. Den åt enbart myggpuppor. Men i en annan mening var den inte alls selektiv, eftersom jag fick den att ta min fluga. Var det bara så enkelt, att jag med min plumsande Streaking Caddis "väckte" fisken – och för en sekund fick den att överge sitt begränsade "fönstertittande"?

Och kan det möjligen vara så att de två öringarna i ån är precis lika mycket – eller lika lite – selektiva båda två? Genom att de står på olika djup, så är deras fönster bara olika stora, och det är på sitt respektive fönster de har all sin uppmärksamhet riktad? Resten filtrerar deras hjärna bort...? Precis

som jag bara såg småtärnan.

Fisken på djupt vatten har ju bevisligen större överblick över vad som flyter förbi på vattenytan, medan den fisk som står på grunt vatten helt enkelt inte "ser" det som flyter förbi på en halv meters avstånd – och därför ignorerar det.

När vi uppfattar fisken som selektiv och prövar att byta till den "rätta" flugan, skulle vi kanske istället försöka fiska vår fluga med större precision? Och även om vi även fortsättningsvis sätter vår tilltro till regnbågsgens och öringens stora äkta selektivitet vid vissa tillfällen, så bör vi ändå ägna fiskens undervattensvärld och vilka problem optikens lagar ställer till för fisken större uppmärksamhet. Även om vi väljer att fiska den mest minutiöst tillknäpade fluga för att matcha dagens insekt, så måste vi kasta med större precision ju närmare fisken står vattenytan – om fisken över huvud taget ska ha en sportslig chans att se vår fluga.

m. m. p.

Studier i mitt insektsakvarium lärde mig hur fiskens föda egentligen ser ut och uppträder. Så föddes m. m. p.

– min mygg puppa

Av Zubair K Moghal

Når man fluefisker i stillestående vande, opdager man ret hurtigt hvor stor en rolle chironomidae (dansemyg) spiller som føde for ørreder.

Desværre er fiskeri i stillestående vande aldrig blevet ordentlig udforsket herhjemme i Danmark på trods af den popularitet det nyder.

For selv at kunne studere de insekter, der har betydning for os fluefiske-

re, anskaffede jeg et akvarium. Og det bragte, for nu at bruge en kliché, virkelig en ny dimension ind i mit fluefiskeri. Nu havde jeg mulighed for at kunne studere mange forskellige insekter og heriblandt også chironomidae.

Chironomidae tilhører ordenen diptera (to-vingede). Den voksne dansemyg har en tynd, leddelt bag-

krop, ret lange ben, stor thorax, et lille hoved med fjerformede antenner og flade vinger. De fjerformede antenner er forøvrigt grunden til at dansemyg på svensk hedder "fjädermygg".

Efter at have afsluttet en metamorfose bestående af æg, larve og puppe, stiger dansemyggen op til overfladen hjulpet af luft i puppehylstret for at

klækkes til det færdige insekt. Selve puppen har en leddet krop og et tykt bryst med mørke, tydelige vingeanlæg. Afhængig af dens habitat, kan den have marabou-agtige duske i begge ender.

De eksemplarer jeg havde i mit akvarium varierede i størrelse fra krog 14 ned til 28. Farverne var rød, orange-brun og oliven.

Når puppen er klar til at klækkes, svømmer den op til overfladen. Her bryder den igennem overfladen som færdigt insekt. Hvis overfladen er rolig, kan dette "gennembrud" tage op til en time. Puppen bevæger sig frem og tilbage i sine forsøg på at trænge igennem, og indimellem hviler den livløst.

Med de naturlige insekter at sammenligne med, gik det ret hurtigt op for mig at mine fluer i bedste fald kun var halvdårlige imitationer. Det mest karakteristiske og iøjnefaldende var den luft puppen udviklede i hylstret. Den gav nemlig et sølvskaar. Men på mange pupper så det kun ud som et smalt bælte på ryggen.

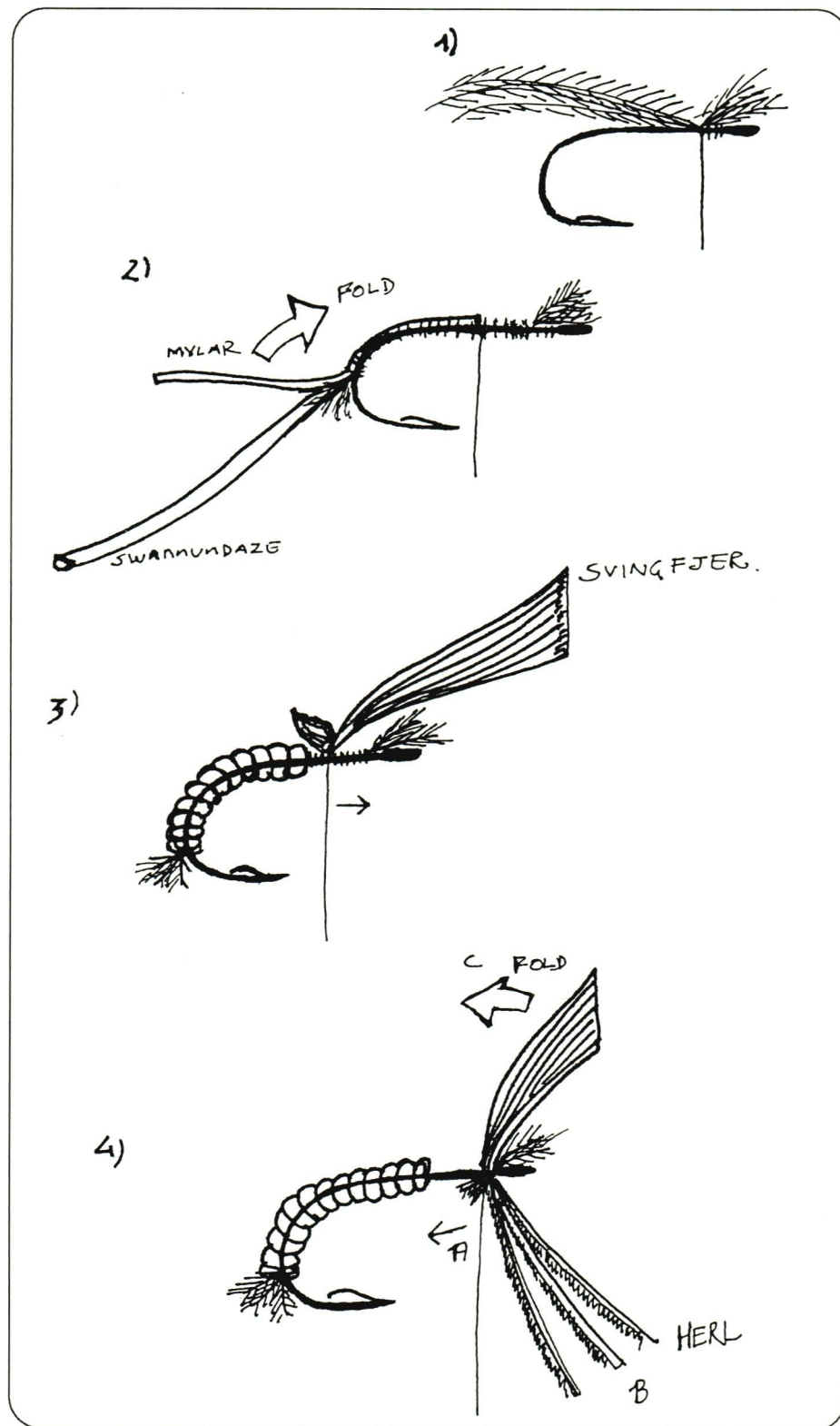
Resultatet af alle disse observationer blev fluen, som jeg kalder m.m.p. – min mygge puppe.

Så binder du m.m.p.

Men nu til arbejdet: Fremdrag fra din krogæske en str 14 letvægtskrog med lige øje. Øvrige materialer skal være 6/0 Danville bindetråd i rød, klar Swannundaze, mylar i sølv, en sort svingfjer, en hvid maraboufjer samt nogle påfugleherl. Herlene skal, så vidt mulig, være bronzefarvede og ikke de almindelige grønne. Først bløder man Swannundazen op i en kop varmt vand. Dernæst placeres krogen i stikken, efter at modhagen er nedklemmt. Dog skal man være påpasselig med ikke at blokere selve krogbøjningen, da den skal bruges i selve bindingen.

Begynd med at vinde tråden fra klods op ved krogøjet og 3 tørn bagefter. Bind derpå 4–5 stråler af maraboufjeren ned ovenpå krogskafte og fortsæt med at vinde tråden ned til midten af krogbøjningen.

Tag nu swannundazen og stræk det så meget som muligt. Bind det ned, ved krogbøjning med den flade side ned. Det overskydende materiale skal ikke klippes af. I stedet lader man det være underlag for kroppen. Nu bindes mylaren ned og bindetråden vindes i tætte, stramme tørn op til midten af krogskafte. Mylaren foldes over og bindes ned. Herefter vindes swannundazen til midten af krog-

skaftet, bindes ned og overskydende materiale klippes af.

Et ca 5 mm bredt stykke af den sorte svingfjer klippes af og bindes ned ved spidsen og med spidsen pegende mod krogbøjningen. Bindetråden vindes op til lige bag øjet, hvor 3–4 påfugleherl bindes ned ved spidserne. Det overskydende klippes af og man vinder bindetråden tilbage igen.

Påfugleherlene twistes og vindes i samme retning som tråden, bindes ned og det overskydende klippes af.

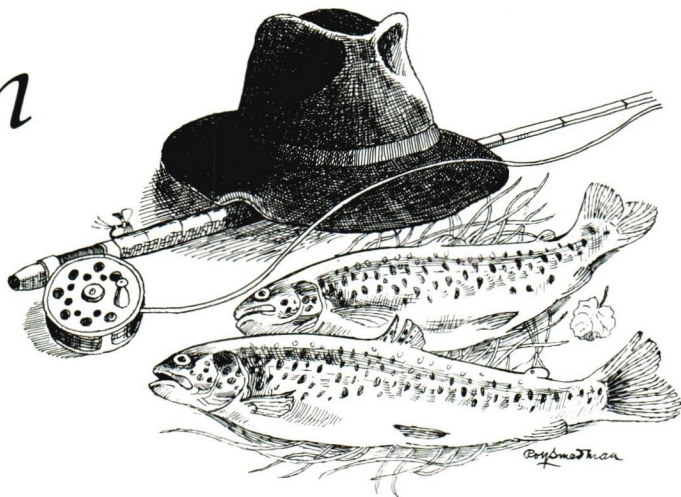
Svingfjeren foldes tilbage over herlene og her afslutter man også fluen med et whip-finish. Det er en god ide at give whipfinishen og vingekasserne et par dråber lak.

Jeg plejer at fiske min mygge puppe lige under overfladen.

Tillbaka till Svartån

Alla har vi tjusats av Hans Lidmans fiskeskildringar från vatten, där storskogen stod hemlighetsfullt mörk och tät och befolkad av naturväsen, som ingen kunnat tolka som han. Rolf Smedman berättar här om ett möte med författaren...

Text & teckningar: Rolf Smedman

För mig kommer alltid Hans Lidmans namn att vara förknippat med Svartån, boken och allt det fina den representerar, fisket och den äkta känsla för naturen han förmedlade, har för all framtid intagit en särskild plats i mitt fiskarhjärta. En känsla jag ju inte är ensam om att hysa.

När jag första gången höll "Det nappar i Svartån" i min hand och med nästan feberaktig iver läste den, var jag femton år, fiskade fluga med långspö i Ljungan och Gnarpsån, gick miltals längs öringbäckar. Upplevde allt det där som Hans Lidman berättade om röda kvällshimlar bakom svarta granskogssilhuetter, förtätad stämning och vakande fisk på blanka strömsug. Om trastsång, morkullsträck, svartbergsrävar...

Jag har nog läst det allra mesta vad Hans senare skrivit, förundrats över hans förmåga att hitta de rätta orden och bilderna. Men "Det nappar i Svartån" lyser ändå med en alldeles särskild glans, där tror jag att han lärde många, många att med öppna ögon se på den natur vi har ikring oss, förstå hur mycket värd den är att bevara. Tyvärr har det ju hänt alldeles för mycket i negativ riktning sedan dess... Inte minst i Svartån!

En man med dessa egenskaper har man ju en het önskan att få möta, höra honom själv berätta. Det skulle dröja länge innan det blev verklighet. I mitten av sextioalet var han sitt landskaps representant för Fiskefrämjandet, själv representerade jag Stockholm och på så sätt fick jag äntligen se honom, livslevande. Men det blev inte några större möjligheter att närmare tränga honom in på livet, han var alltid omgiven av många nyfikna människor och jag fick för mig att han mer längtade upp till sina kära skogar och vatten, än att sitta i en storstad och prata fiskepolitik.

Men det kom dessbättre andra möjligheter. I egenskap av medarbetare i Jaktmarker och Fiskevatten, där ju

Hans gjorde sin debut, blev jag tillfrågad om jag ville resa upp till Edsbyn och tillsammans med dåvarande chefredaktören B O Jahnsson göra en artikel om honom. Hans hade själv accepterat och önskade oss välkomna.

Tillsammans reste vi upp, jag med en alldeles speciell förväntan. Boj och Hans kände ju varandra väl sedan många år, det gjorde ju det hela mycket lättare för mig.

Det var i dagsländornas tid, försommaren stod i sitt allra vackraste flor när vi följde Hans på de nästan igenvuxna stigarna längs Svartån, stannade vid höljor och rännstup, där han för länge sedan hade tämpats med stora, svärnarrade öringar. Vi fick följa honom på en resa i minnet och höra honom berätta hur det var då, när Svartån var en levande pulsåder och ringlade genom milsvida skogar.

Men nu, i början av sjuttioalet, existerade den inte längre, bara en tunn rännil som hade berövats sin skatt av gulbukade, skygga öringar. Allt för hetsjakten på kilowatt... En och annan öring kanske fanns kvar i de djupa höljorna, men den var inte ens en skugga av sitt forna jag.

Hans berättade gärna, men det fanns naturligtvis en ton av bitterhet i bakgrunden. Det var ju länge sedan ån byggdes ut, Hans hade ju funnit många nya vatten, som kanske var bättre och fiskrikare, men Svartån fanns i hans hjärta och saknaden kändes stor.

Vi parkerade bilen vid utloppet ur sjön Mällången. Hit cyklade Hans på smala, kärspåriga skogsvägar, här smög han fram till dammkanten och såg storöringarna som stod och vilade i det svaga draget framför, otroligt skygga och svärnarrade. Ibland kunde han försiktigt smyga ut på en av flottningslänsarna och lägga en liten

laxfluga framför en storfisk. Om den tog, rusade den direkt upp i sjön och inga tafsar höll...

Under pojkåren blev turerna hit upp många, här fanns det stora äventyret. Ibland var han så trött efter nätter av vak, att han somnade på cykeln på vägen hem. Men då var konten full av vackra öringar...

Strax nedom dammen fanns den gamla kvarnen, redan på Hans tid halvt förfallen och med väggarna klädda av svartglänsade hårlav, poetiskt beskriven som ett gammalt ruvande skogstroll i sommarnattsskymningen.

I timmerrännan på andra sidan kunde han komma öringarna riktigt nära och här hade han många spännande duster med åns största öringar. En natt fick han sex fiskar på en liten March Brown Silver och de vägde tillsammans åtta kilo!

Allt som fanns kvar där nu på sjuttioalet, var en steril sprängd ränna, där vattnet sipprade sakta mellan sterna och inte gav plats för någon fisk. Av kvarnen hittade vi bara en murken stock, som stack upp i strandkanten och en bit in i skogen, som växt igen och gjort platsen nästan oigenkännlig för Hans, fann vi ett gammalt kugghjul av trä.

Jag var ju själv så pass gammal, att jag fått uppleva hur flera av mina egna små smultronställen för alltid offrats för välfärden, jag var den första att förstå Hans bitterhet. Tiden läker alla sår, heter det, men det är nog en sanning med modifikation...

Hit tog han som nygift hustru Clary för att visa henne sin skatt. Redan då var kvarnen borta och timmerrännan riven, men öringarna fanns där fortfarande, fast regleringsshotet var nära och nådatiden kort.

Efter ett långt lugnvatten, stod vi nere vid Svartåfallet, där ån pressats ihop av höga, branta klippor. När vi klättrade upp på resterna av flottningsrännan, svärnade hundratals

Rocken, dagsländan, på lugnvattnet ovanför.

Hans berättar om svärningsdagar förr, då var strykan ovanför forsen full av vakande fisk, då högg han ut kastgator i skogen för att kunna lägga ut en torrfluga. Här tog han sina sista öringar i ån, när slutet var ett faktum.

Nu får sländorna vara i fred för trubbiga öringnosar, vi ser inte ett vak. Skrämmar bara ut en liten gädda som stått och solat i strandgräset.

På en häll nedanför forsen kokar vi kaffe, gör upp en eld i töre från den gamla flottrännen, medan Hans berättar. Elden slickar kring sotpannan, vi får för en stund en stark känsla av att vara trettio år tillbaka i tiden. Här tillbringade Hans många kvällar och nätter, smög i rännkanten och doppade sina flugor i vitskummet, tampades med små och stora öringar. Många så tunga att tafsen slets av direkt i hugget.

Ensam med sin eld och sotpanna har Hans suttit här många kvällar och nätter och väntat på öringarnas kvällsrise. Känt den där förtätade stämningen som han så frikostigt delat med sig av i sina böcker.

Nog skulle man kunna offra mycket för att få uppleva den tiden igen...

Jag brukar alltid plocka med mej hem ett litet minne från alla de fiskeplatser jag besökt under åren, det kan vara en märkligt mönstrad strandsten, en vacker fågelfjäder, eller en fena av en storharr eller röding. Nu hittade jag i bråten under rännan ett rostigt, handsmitt beslag som någon gång hållit ihop ett par grova stockar. Tillsammans med några pensionerade laxflugor, hänger det nu på en sandslipad bräda från en älvstrand, och minner om Svartån.

Vi avslutar vårt besök vid ån med att fiska en stund i en djuphölja, en pekfingerlång öring vänder under min fluga, när jag lyfter för ett kast. Litet senare, i en annan hölja, hakar en annan liten öring på min fluga och är fast. Den far omkring som en liten gul blix, innan jag tar in den. Jag väter handen noga och lossar flugan, beundrar den lilla fisken några sekunder, innan jag sätter den tillbaka. Den pilar snabbt ner bakom en silvergrå stock och gömmer sig.

Jag har faktiskt fått en öring i Hans Lidmans Svartå...

Hans fiskar inte. Han står uppe på dammkanten och följer sländornas lätta dans över lugnvattnet ovanför, flugspöet får vila. Kanske minns han en dag som denna, för många år sedan, när dagsländedansen var en inbjudan till ett äventyr, som inte

många av vår tids flugfiskare får lyckan att uppleva.

Dessa mina skrivelser går ju starkt i moll, men det är ju så när man börjar bli till åren kommen, man har mycket lätt att hemfalla till nostalgi, minnas ljuva stunder bakåt i tiden. Inte minst när det gäller vad vi på en kort mansålder lyckats göra av naturen. Gammelsverige är för all tid borta, kanske finns det ännu mycket att hoppas på och glädjas åt, men en sak är säker, det blir aldrig som förr!

Jag fick möta Hans en gång till senare, böcker och artiklar av hans hand kom i, som man trodde, en aldrig sinande ström. Men jag vet att han hade problem. Han var ganska trött på att skriva om fiske, som alla förväntade sig att han skulle göra. De krav han ställde på sig själv, språket, att förnya sig, var stora och han ville aldrig ge ifrån sig något han själv inte var nöjd med. Just det att förnya sig är ju ett problem som alla författare, konstnärer, skådespelare drabbas av i mogen ålder. För många blir det till en oöverkomlig, oändlig mur...

Lidman-Sällskapets årsbok

Den här artikeln är ett utdrag ur Hans Lidman-Sällskapets första årsbok. Boken heter "Hans Lidman - Norrlandsfiskaren" och är utgiven på Setterns Förlag i Örkelljunga. Bokens redaktionskommitte har samlat en rad människor, vilka på olika sätt stod Hans Lidman nära, och i olika kapitel låtit dem berätta om Hans Lidmans författargärning. Där finns också några berättelser av Hans Lidmans egen hand.

Kallrök – utan kall rök

Av Jan Sekander

Då jag för några år sedan gästade min gode vän Esbern på Färöarna dukades på kvällsvarsbordet fram – förutom mera traditionella färörätter som torkad grind, skjerpekjött, torr-fisk och grindspäck – även lax rökt på färövis. Den smakade tillsammans med övriga rätter och ett glas kylskåpskall "Talfelsakvavit" helt förträffligt. Ändå tyckte jag mig märka att rökningen var något annorlunda än vad jag var van vid. Laxen var i själva verket inte rökt utan behandlad med rå trä-ättika.

Under årets besök på Färöarna inhandlades en flaska trä-ättika på ett apotek i Torshamn, vilken tillsammans med Esberns rökningsskema medfördes till Island, där jag för första gången själv provade denna "rökningsskema". Resultatet blev utmärkt och den "rökta" öringen motogs med stor entusiasm i vårt fiskeläger.

Senare har jag här hemma "kallrökt" regnbåge med samma goda resultat, och de vänner som provsma-

kat har inte märkt någon större skillnad mellan denna metod och traditionell kallrökning. För några dagar sedan kilade jag in till byapoteket för att förvissa mig om att rå trä-ättika även kan inhandlas i Sverige. Visserligen fanns den inte i lager, men kunde skaffas hem till en kostnad av 90 kr litern, vilket bör räcka till mellan tjugo och trettio "rökningar". Det går att köpa mindre kvantiteter men till något högre flaskpris. Prova gärna med en mindre fisk, 1–3 kg, innan du ger dig på storlaxen eller storöringen, om du nu skulle tvivla på resultatet.

Så här gör du

Filéa en färsk eller fryst lax, öring eller regnbåge och drag ut ev kvarsitande ben. Torka av filéerna noga. Skölj av dem endast om nödvändigt och låt dem rinna av väl.

Blanda lika delar salt och socker. En deciliter blandning räcker gott till 2 kg

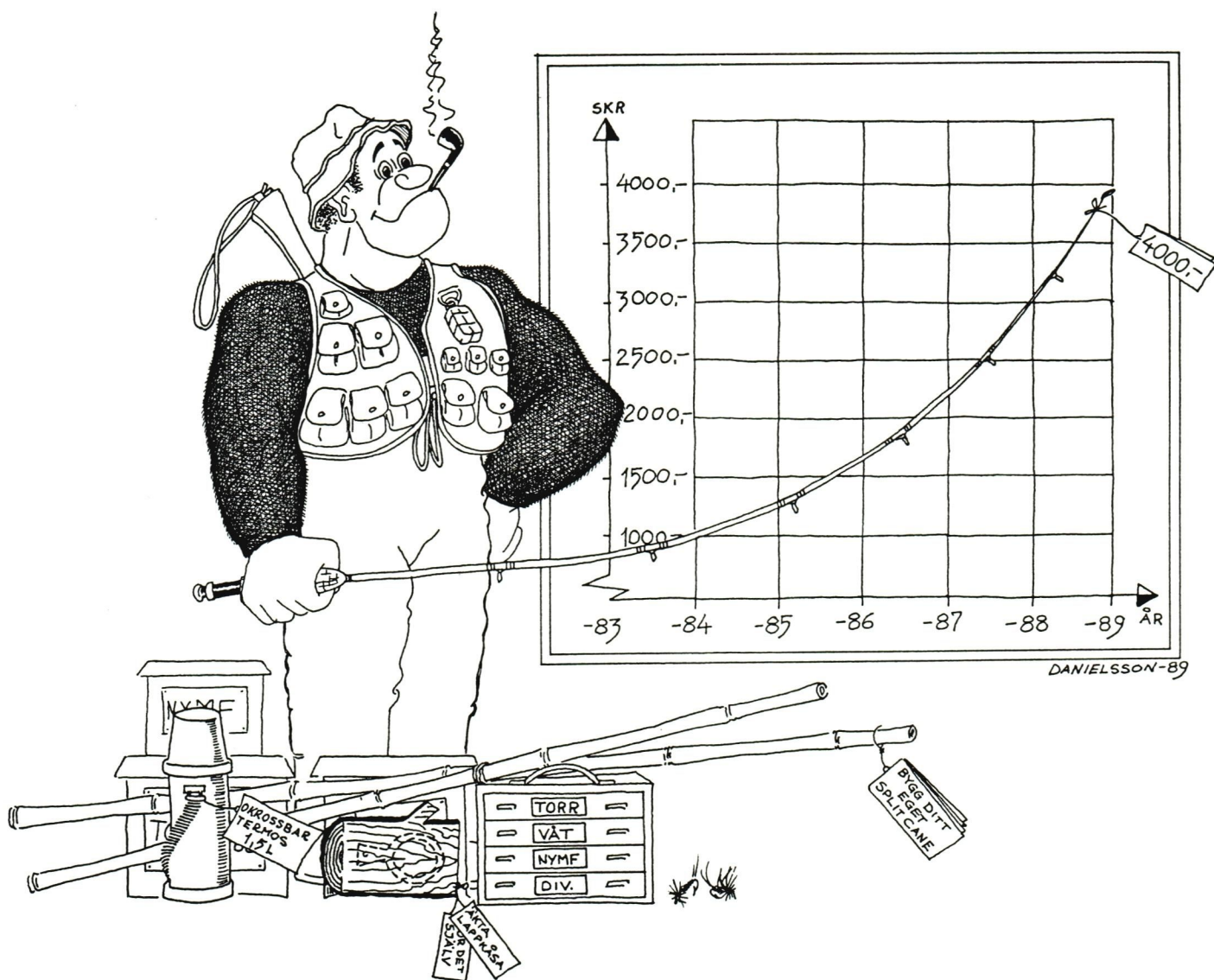
filéad fisk. Hälften var gång. Strö blandningen jämnt över båda filéernas köttssidor. Lägg filéerna mot köttssidorna mot varandra (som när du gravar) på ett fat eller i folie och sätt in dem i kylan under 1 dygn. Upprepa behandlingen med resterande blandning och låt dem stå i kyl ännu 1 dygn. De är nu mättade med sockersalt blandningen. Torka av filéerna väl med ett stycke hushållspapper.

Pensla rikligt med trä-ättikan på båda köttssidorna. 4–5 cl räcker gott till 2 kg filé. Använd tex en vanlig brödpensel. Lägg åter de penslade filéerna mot köttssidorna mot varandra och ställ dem i kylan 1 dygn. Färdigt för servering.

Om filéerna är mycket tjocka, dvs om du behandlar fisk över tex 5 kg, pensla med trä-ättika ännu en gång och låt dem stå 1 dygn till. Men provsmaka gärna dess för innan.

Resultatet blir bättre om fisken får "torka" och mogna ett par dagar i kylan med köttssidorna utåt.

Bon Appetit!

Sommarens första flugfiskekast

Flugfiske är kultur, och kultur kräver traditioner. Därför kommer här – liksom alla andra år – FiN:s traditionella decemberkåseri, som alltid signerat Gösta Olofsson – Arvikas egen Hemingway...

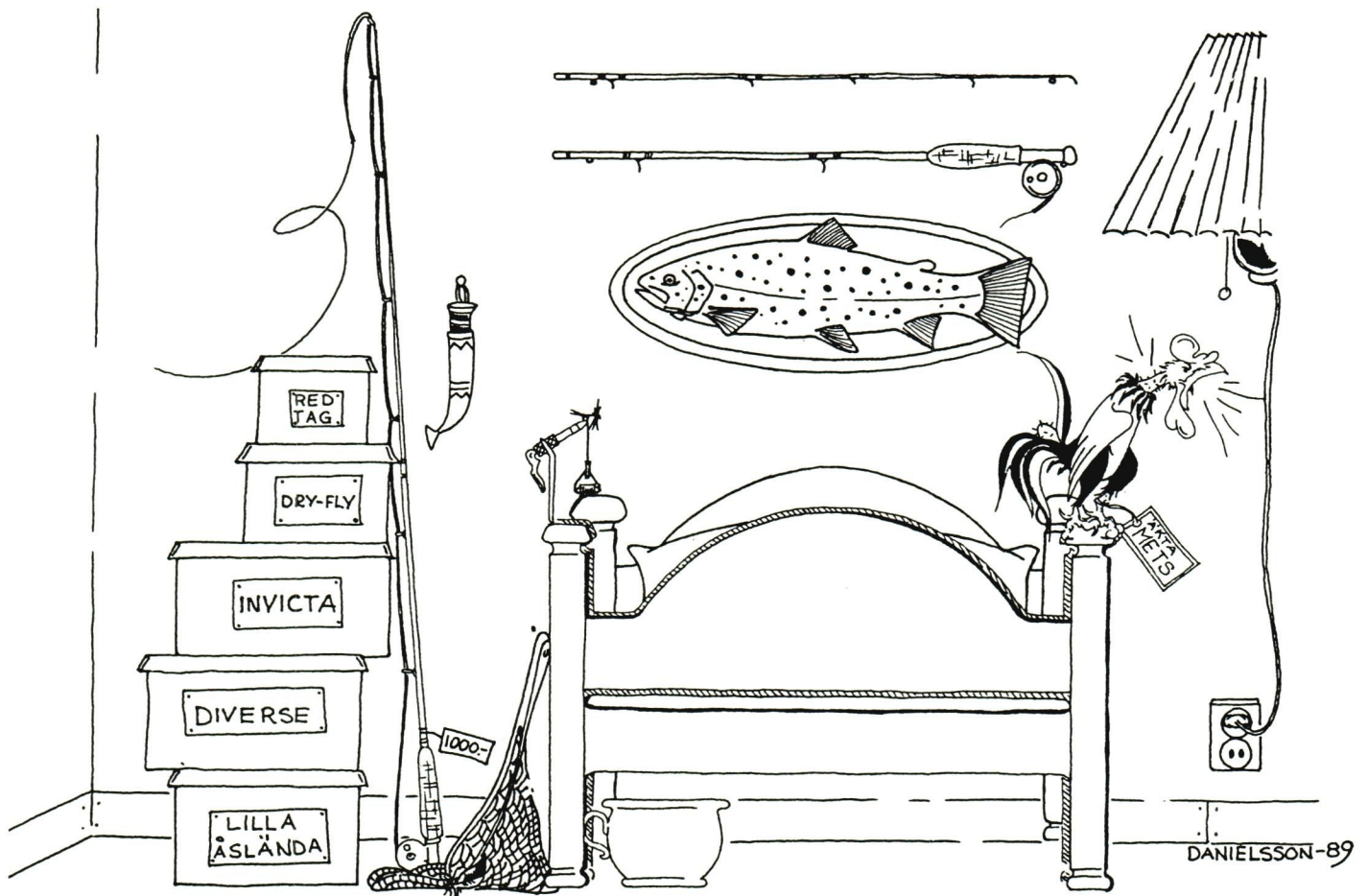
Text: Gösta Olofsson

Teckningar: Christer Danielsson

Efter vissa förberedelser, några smärre investeringar och en längre resa skall jag alldeles strax göra sommarens första flugfiskekast. Jag skriver avsiktligt efter vissa förberedelser och smärre investeringar, ef-

tersom jag är omgiven av välmenande och förnuftiga människor, som bestörta bevittnat och omvittnat mitt onyttiga bruk av dyrbar tid och toivelaktiga förmögenhetsplaceringar. För enligt förståndigt

förljudande förhåller det sig så, som jag uppfattat saken, att de små stunder jag ägnat tingen och mindre, kompletterande inköp jag gjort till min flugfiskeutrust- forts på nästa uppslag

forts från föreg uppslag ning inte kommer att ge den snabba och konkreta avkastning, som samhället rent allmänt förväntar sig.

Jag har dock när jag vid något enstaka tillfälle förvärvat någon omistlig liten pryl lugnt förklarat, att inom det område jag verkar står man inte bara sitt kast utan löper också linan ut. Och det är ett språk som mina belackare förstår, särskilt som de gärna vill visa sig på styva sådana. Härordagen anförde en överspänd finansvalp att jag borde bredda mina placeringar, sprida mitt risktagande, som han uttryckte sig. Jag berättade då för honom att smala loopar står högt i kurs och att kurvan pekar brant uppåt i framkastet. Det vet väl varje människa, tillade jag för säkerhets skull. Men experter och placera-re av facket är inte nog. Lagom till julen förhörde sig min dyra husföreståndarinna om ifall jag funderat så smått på att ekipera mig lite grann? Jag noterade nog att det s.a.s. låg en luggsliten anspelning i hennes undran.

– Ekipera mig? Jag ekipera mig!, utropade jag. – Vad mer skulle jag behöva? fortsatte jag, och slog upp dörren till garderoben och visade med en rundhänt arm-rörelse mot flugfiskevärldens på goda grunder mest genomtänkta och kompletta samling flugspön som beklädde väggarna, och alla omistliga och omsorgsfullt stuva-de varugrupper och rekvisita i övrigt en

förutseende och omdömesgill flugfiskare kunde tänkas ha glädje av.

För mina omfattande samlingar av bätt-re torrflugor fanns dock icke plats i härbär-get. Till min dyra livsledsagarinnas förfä-ran förökar och utbreder de sig i sovrum-met sedan länge. Av säkerhetsskäl undvek jag dock att föra saken på tal. Men det hade nog på goda grunder varit riskfritt, för när jag talar gör jag det inte sällan för döva öron. Så också vid det tillfället.

– Dom brukar rea till hyggliga priser under mellandagarna, fortsatte min dyra husföreståndarinna förhoppningsfullt.

– Rea till hyggliga priser! Powell och Hardy rea till hyggliga priser! utropade jag. – Jo, jag tackar jag, jag som redan inhandlat produktionen!

Jag skall som sagt alldeles strax göra sommarens första flugfiskekast. Jag har just fört linan genom spöoglorna och skall andäktigt och enligt ceremonielet knyta en utsökt torrfluga till tafsen.

Det är en alldeles speciell känsla att bokstavligen stå med sommarens första flugfiskekast i handen. Hela upplevelsen är varje gång paradisisk och jungfrulig. Och allting, ja, absolut allting känns så lätt, så pirrande lätt. Inte bara om flugfis-kehjärtat utan tom om fötterna. Det är knappt jag känner ens mina med nödvän-dighet stora och klumpiga vadarstövelar.

Det hände mig förresten en liten malör, när jag skulle lirka fram dom i garderoben bland all den övriga utrustningen från golv till tak. Dumt nog och i strid med varje reglemente låg dom underst av all-ting. Trots all den fingerfärdiga försiktig-het jag uppbadade, råkade hela mitt om-sorgsfullt uppbyggda sortiment i okont-rollerbar gungning och störtade samman över mig. Lyckligtvis undkom jag i stort sett oskadd.

Alltnog, lätt eller inte på foten kan det för den utanförstående i vilket fall synas betänkligt när medelålders herrar ystert struttar omkring på flugfiskets sällsamma grönbete. Enligt alla tillgängliga etiketter borde de i stället försjunka i aktieportföljer och aktuella placeringar... På tal om aktu-ella placeringar svävar jag inte i toivels-mål om var jag skall sätta min fluga.

Jag kan i sammanhanget inte nog prisa mitt förutseende att ha staplat mina om-fattande torrflugesamlingar i sovrummet. Mina högtidligt stålblå åsländor och ho-nungsgula forssländor undgick därför med nöd sammanbrottet i min överbelas-tade garderob och kommer nu under några korta sommarveckor att oförstörda, skira och spröda i bästa stassen singla över av sol välsignade, blixtrande och bedövande sköna flugfiskeströmmar. Min dyra hus-föreståndarinns misstro mot arrang-emanget i sovrummet hade dock, erinrar jag mig, tigit i takt med tillväxten, som –

om sanningen skall fram – icke varit obetydlig vare sig i tid eller rum. Jag kan fortfarande denna soliga, festliga och spännande första flugfiskedag på strandkanten minnas hur hon mässade något en lång stund om det alldeles nödvändiga att binda flugor dag och natt, helg och söcken. Denna illavarslande psalmvers visste var den tog och min samlade erfarenhet sade mig, att nu är det bara en stilla vals som kan avvärja hotet mot sovrummet. Men med den takt och ton stunden krävde.

Som hon aldrig kunnat skilja den gula forssländan från den egna favoritflugan Invicta, insåg hon strax efter några förklarande ord djupet och vidden av den katastrof det vore att ställa sig utan denna goda cigarr. Efter det jag till yttermera visso försäkrat henne hur tidsödande Invictan också är att binda, fann hon inte tacksamma ord nog att prisas min omtanke och mitt osjälviska nit vid bindstället. Jag avrundade vår fruktbara och konstruktiva förhandling med att konstatera, att några gula forssländor till hands vid vattnet kunde ju heller aldrig skada. Särskilt inte som de är bedårande i sin skönhet och livligt efterfrågade.

– Jo, det är så sant, tillade jag, ett par exemplar av den lika paranta som omistliga lilla åsländan har jag nog också liggande.

Som jag redan undslupit mig ett par gånger skall jag alldeles strax göra sommarens första flugfiskekast. Får se nu vilken fluga jag skall välja? Det är inga anskrämliga schabrak precis som lockar öringarna att spritta i vattenspeglarna. Nej, jag kan strax konstatera, när jag läser vattnet, att det är framträdande medlemmar av det namnkunniga släktskapet Batis, som är ute och seglar i det vackra vädret. Ur flugasken plockar jag min bästa kreation, som jag förtroligt och, som sagt, andäktigt binder till tafsen.

En sista allmän överblick över läget övertygar mig om att jag har det mesta i min hand. Icke blott min förträffliga lilla åslända utan också sommarens första flugfiskekast. Jag tar sikte på mitt gamla riktmarke i älven. Sådär tre meter ovanför generalståndplatsen brukar vara lagom. Med vissa justeringar beroende på vattenståndet. Jag är säker på att min fisk finns där under spelande dagar, skuggor och silverblänk. Står och flaggar långsamt i den lugna strömmen. Jag tänker inte söka visuell kontakt. Han skall få röja sig själv i ett tungt påslag. När jag lyfter spöt för första kastet kan jag inte överskatta den omsorg och noggrannhet jag nedlagt i kompromisslösa förberedelser för det här ögonblicket. Dock utan överdrifter vill jag understryka. Måttfullhet är en dygd.

Jag har samlat lite småsaker hemmavid som man så väl behöver under några härliga

dagar vid vattnet. Inga märkvärdigheter, bara vad som är flugfiskets nödortf så att säga. Aproppå att jag bär med mig lite småsaker vid mina flugfiskeutflykter, erinrar jag mig vilka roliga överdrifter min dyra husföreståndarinna ibland kan göra sig skyldig till. Jag minns en gång när vi vid en av våra otaliga fjällmarscher skulle bryta upp efter en välförtjänt liten rast. Jag hade just plockat på mig mina enkla grejor och pinaler och stod där med ryggsäck, tält, kokkärl, fiskeväska, fiskekorg, fiskeväst, vadarstövlar, håv och flugspön och reservspön i olika längder och annat smått och gott i kors och tvärs när hon tittar på mig med sina stora blå ögon och utbrister i oförställd förundran på det naturliga sätt som bara är hennes: – Du ser ut som en infanterist som just deserterat från en vintermanöver!

Jag gör sommarens första flugfiskekast. Jag märker i luftkastet att jag är en smula ringrostig. Får i alla fall så småningom fason på kastlängden och sätter flugan efter att linan vackert rullat ut. På pricken när sätter jag flugan. Som en prick är den på vattnet också. Tre meter uppströms generalståndplatsen och i full drift mot årets händelse. Flugfiskesommarens första påslag! Flugan är som sagt i full drift och har om bara ett ögonblick fullgjort sitt första uppdrag.

Ett ögonblick som för flugfiskaren är en ängslig, otalig evighet. Få ögonblick, om

ens något, kan rymma så plågsamma och förhärjande känslor som den flyktiga stund torrflugan rider på blankstryket mot det förväntade påslaget, det liderligt förväntade påslaget. Skall detta andlösa ögonblick sluta i djupt känd besvikelse eller berusande lycka?

Skall jag vara riktigt ärlig så är mina möjligheter just nu att påverka världens gång utomordentligt små. I varje fall vad gäller den dramatiska upplösningen av sommarens första flugfiskekast. För att säga som det är, så är jag utlämnad naken till den oansenliga lilla prick, som käckt och i utmärkt fart styr mot ännu okända öden på sin vattenspegel. Blotta tanken på en till tänderna rustad infanterist är löjlig. Situationen är så mycket fatalare när min lilla åslända nu rakst närmar sig generalståndplatsen. Som pålitligt levt upp till sitt goda rykte genom åren. Men till sitt goda rykte lever min stålblå, lilla åslända också upp. I sann och ogrumlad flugfiskarglädje lyfter jag spöt i ett bestämt mothugg, när hon utplånas i vattenstänk och växande soallringar från påslaget.

I nästa ögonblick drillar jag en vacker fisk med mina enkla grejor. När man tänker på saken är det nästan komiskt vad lite man behöver till hands för ett lyckat sommarens första flugfiskekast. Aldrig så lite tid och några anspråkslösa prylar. Det är allt. Sen får mina belackare säga vad dom vill. Vilket dom också gör!

DANIELSSON-89

Fisketeknik i små strömvatten

En del åar och bäckar ser så små ut att vi utesluter dem som flugfiskevatten. Uppfostrade vid dagens regnbågssjöar – med fritt för bakkastet – gör också att många finner det nära nog omöjligt att fiska en liten övervuxen öringå. Men ingenting kan vara mer felaktigt...

Text & teckningar: Tyrone Martinsson

Foto: Björn Blomqvist

Jag är medlem i en fiskeklubb som arrenderar en liten å med tillhörande kvarndamm. I ån bedriver vi sedan många år ett fiskevårdsprogram för att stödja det befintliga öringbeståndet. Därför har vi infört no-kill, det vill säga all öring måste återutsättas. För att vi ändå ska ha möjlighet att behålla en fisk då och då, och för att minska fisketrycket på öringen i ån, så har vi årligen inplanterat en mindre mängd regnbåge i dammen.

Det har visat sig att öringen och regnbågen fungerar bra tillsammans. Huvudorsaken är att den årliga regnbågsinplanteringen är relativt blygsam, men det beror också på att de båda fiskslagen huvudsakligen väljer olika delar av vattensystemet. Öringen står i första hand i ån, medan regnbågen huvudsakligen väljer att stanna i dammen. De riktigt stora öringarna söker sig visserligen också till dam-

men, men de är då rejält stora, varför regnbågarna inte innebär någon konkurrens för dem. På samma sätt innebär de fåtaliga regnbågar, som främst under leken på våren söker sig upp i ån, inte något problem för öringen. Det har vi sett vid de årliga elfisken vi gjort för att kunna följa öringbeståndets storlek och tillväxt.

Klubbmedlemmarna kan alltså välja mellan att fiska i ån eller dammen, men med den begränsningen att all öring måste återutsättas. Vi har emellertid inget generellt fiskeförbud på öringen. Tvärtom är det en förutsättning för att kontinuerligt kunna följa öringens kondition, val av ståndplatser och allmänna tillväxt, att vi ibland fiskar efter den. Men då använder vi hullinglösa flugor och ser alltid till att vi kan släppa fisken oskadd.

Det är också viktigt att vi med jämna mellanrum vandrar utefter ån för

att följa insektslivet, se om något parti har tendens att växa eller slamma igen och för att se om någon lågvattenhölja eller strömkoncentrator behöver förstärkas. Det strömmande vattnet har stor kraft, vilket ibland fordrar småreparationer i ån.

Men framför allt går jag gärna längs ån, eftersom det strömmande vattnet alltid är lika fascinerande för mig. Jag vet var fisken står. Jag gläder mig när den vakar, liksom jag gläder mig åt att se årsyngeln – den garanti vi har för att ån är frisk och i harmoni.

Dessutom möter jag ofta älg och rådjur vid mina vandringar längs ån, och vid de fågelholkar vi satt upp kan jag följa fågelföräldrarnas omsorg om sina ungar under sköna försommarkvällar. Det är faktiskt inte nödvändigt att fiska varje gång jag besöker ån – bara att vistas här är en stor upplevelse...

Det går blixtnabbt när öringen hugger. På de hundradelar av en sekund kameraslutaren är öppen, så ser man till vänster var fisken hugger – och hur den redan är på väg ut ur bildens högerkant.

Fostrade vid stilla vatten

Men nu är det faktiskt om fisket i den lilla ån, som den här artikeln var tänkt att handla. När jag åker ut till dammen och ån, så visar det sig nämligen nästan alltid att jag träffar på fiskekompisarna nere vid dammen. Uppe vid ån får jag oftast gå mol allena. Det är bara ett fåtal klubbmedlemmar som söker sig dit upp. Varför...?

Det är knappast för att vi har infört no-kill på öringen, medan vi får behålla regnbågen i dammen. För i praktiken har medlemmarna infört no-kill som praxis även då det gäller regnbågen. Den sätts normalt ut i maj månad, men det är sällan någon klubbmedlem behåller en regnbåge förrän tidigast i augusti eller september. Då är den i silverblank superkondition och en fröjd på bordet. En sådan "vildfisk" liknar på intet sätt de

regnbågar man normalt möter vid vanliga put and take vatten.

Nej, istället är det nog så att de flesta klubbmedlemmar, liksom de gästfiskare vi bjuder att besöka vårt vatten, är fostrade vid stilla vatten. De är vana att fiska i sjöar, och då de möter den lilla ån med dess överhängande trädgrenar, så har de helt enkelt svårt att fiska med flugspö där.

Vanligtvis kastar de med överhandskast, och vill de nå långt, så tar de till dubbeldrag. Det fordrar fritt utrymme för bakkastet – helst ska det finnas både uthuggna kastgator och bryggor vid vattnet. Då kastar de fantastiskt fint med sina moderna kolfiberspön och longbelly-linor.

Men uppe i ån är de färdigheterna inte särskilt mycket värda. Här fordras en helt annan kastteknik för att komma till tals med fisken.

Då jag har märkt att många flugfiskare "ger upp" inför strömfisket i småvatten – vilket jag tycker är synd – och istället väljer sjöfisket som de re-

dan behärskar, och eftersom jag känner igen mina egna känslor första gången jag ställdes inför problemen vid ån, så vill jag gärna puffa lite för denna typ av fiske. Överallt i våra nordiska länder finns ju en potentiell flugfiskereserv i många små strömvatten. De är ofta så små att de inte är upplåtna som kortvatten – de tål helt enkelt inte något större fisketryck. Men genom att tala med markägaren kan man ändå ofta få tillstånd att fiska.

Öringen lättskrämd

Första regeln vid ett litet strömmande öringvatten är att röra sig försiktigt för att inte skrämma fisken. Vid en sjö eller större älv har fisken alltid hela den stora vattenvolymen att söka skydd i. Den känner sig därför säkrare än öringen i en liten grund å, som alltid är mycket lättskrämd.

forts på nästa uppslag

Goda gömslen i form av överhängande grenar eller mycket vattenväxter är en förutsättning för att öringen ska trivas i ett litet strömvatten.

forts från föreg uppslag

I själva verket ser öringen i den lilla ån alltid till att ha en reträttplats i närheten. Vid goda kläckningar lämnar den sitt gömsle, men vid tecken på fara återvänder den genast dit. Det kan vara en djuphåla, inne under strandkanten eller under ett överhängande träd vars grenar släpar nere i vattnet.

När jag först blev medlem i klubben gick jag ensam några gånger längs ån utan att se en enda fisk. Då jag beklagade mig för en äldre klubbmedlem och framförde misstanken om att ån var fisktom, så log han bara och bjöd mig med på en tur längs ån. Vi lämnade spöna hemma och tog bara med oss polaroidglasögon.

"Du kan inte gå som på trottoaren i stan", sa han efter bara några hundra meters vandring – "har du aldrig lekt indian...?"

Och så visade han hur våra steg fortplantade sig genom marken och skapade vattenringar i ån. Det var fantastiskt! På 15–20 meters avstånd från ån kunde jag se svaga – men ändå tydliga – rörelser i vattenytan när vi stampade i marken.

När jag så förstod att röra mig rätt, visade han mig ett tiotal öringar på samma sträcka som jag tidigare ansett vara helt fisktom. Några öringar kunde vi kika på en lång stund och följa deras förehavanden i strömmen. Andra skrämde vi och såg dem endast som en kraftig plog i vattenytan. Men det märkliga är, att när jag tidigare gått här ensam, så hade jag inte ens sett någon enda vattenplog. Jag hade helt enkelt skrämt fisken på 20–30 meters avstånd. De hade tagit skydd, och när jag väl kom fram till den plats de stått på, så hade vattenplogen redan ebbat ut och vattenytan låg orörd och blank. Inte undra på att ån sett fisktom ut!

Långt eller kort spö?

"Här borde man ha ett myggspö", brukar vara den första kommentaren, när jag har med någon fiskekamrat till ån.

Reaktionen är naturlig. Många träd hänger ner över ån, och det finns inte något större utrymme att svinga ett spö över huvud taget. Men ändå är

mina vänners tilltro till det korta spöet endast halva sanningen. Ett kort spö kan visserligen vara enklare att kasta med i trånga lägen, men samtidigt har det längre spöet överlägsna fördelar när det gäller att styra lina, tafs och fluga på vattnet. Ett långt spö är därför många gånger att föredra.

Som exempel kan nämnas ett parti med kaveldun i min å. Det är en bra plats, som alltid håller grövre fisk. Det är trångt att kasta, men med lite träning går det bra både med kort och långt spö. Men när jag sedan ska fiska ut kastet, så kommer det längre spöets fördelar till sin rätt. Med det kan jag hålla linan fri från vassen och samtidigt lättare styra flugan på vattnet så att den inte draggar.

Vid fiske i små vatten med korta kast kan man också med fördel byta till en flytlina någon AFTM-klass tyngre än vad spöet är klassat för, eftersom man normalt fiskar med endast 4–5 meter lina utanför spötoppen – ibland inte ens det. Den något tyngre linan förmår då bättre utnyttja spöets aktion, och kasten blir därmed mjukare och behagligare att utföra – och med bättre precision som följd.

"Hemmagjorda" flugkast

Det är sällan man kan kasta helt enligt instruktionsboken vid ett litet, övervuxet strömvatten. Ibland blir det närmast fråga om ett slags "mete" med flugan.

En del flugfiskare lever fortfarande kvar i tron att "våtflugor fiskas nedströms och torrflugor uppströms". Själv har jag aldrig förstått en sådan regel. I stället fiskar jag från den plats på stranden eller i ån, som ger bästa position i förhållande till fisken, och som gör att jag skrämmer fisken minst, när jag gör ett förnyat kast. Här har uppströmskastet viss fördel, medan nedströmskastet har störst fördel när det gäller att inte skrämra fisken med flugan eller tafsens vid utfiskningen av kastet. Vid nedströmskastet möter ju flugan fisken först – utan någon skrämmande tafs eller lina.

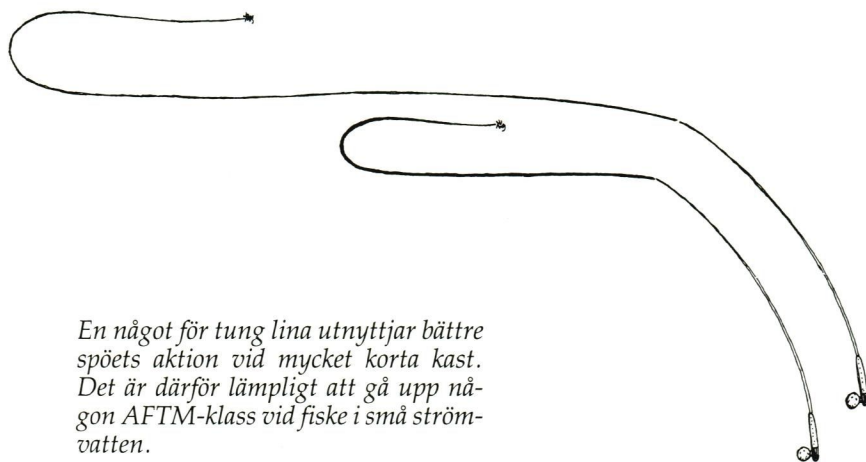
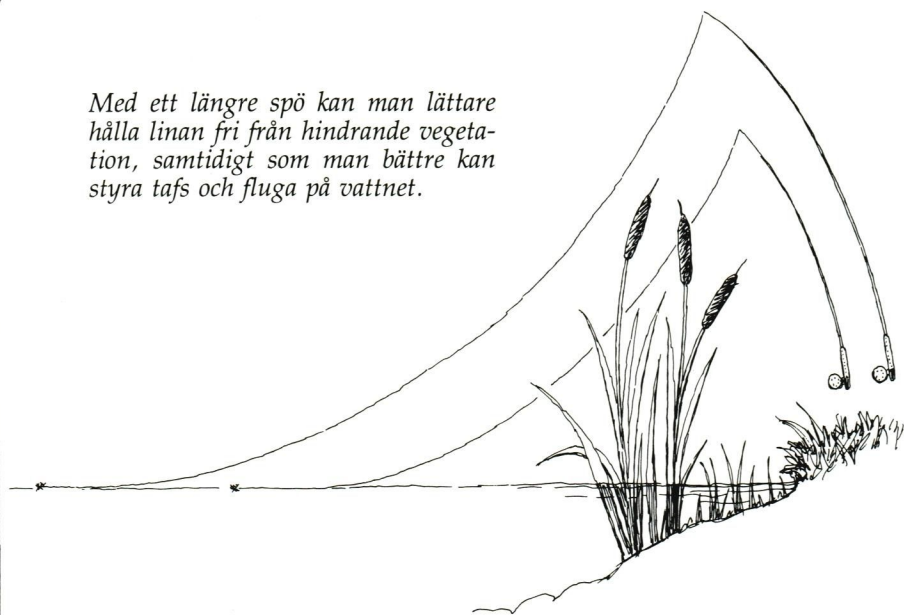
När jag fiskar nedströms låter jag alltid lina föras långt in mot egen strand och tar sedan sakta hem flugan, innan jag lyfter lina för ett nytt kast. De svåraste fiskarna tar jag regelbundet på nedströmskast, eftersom det ger den bästa presentationen av flugan.

För övrigt blir det många gånger fråga om "hemmagjorda" kast – allt från underhandskast, rollkast, "mendningskast" och andra varianter, som det inte ens finns några namn på. Men träning har lärt mig att det finns många sätt att få ut en fluga på vattnet och få den att flyta rätt, och samtidigt tröstar jag mig med att öringen aldrig har läst några kastinstruktioner – och därför inte heller lägger några sådana aspekter på min kastteknik. För öringen är det enda avgörande om flugan flyter på ett förtroendeingivande sätt...

Många gånger ser vegetationen hopplös ut. Det går bara inte att kasta. Men lägger man sig då ner på knä, så kan man ofta plötsligt se en glipa mellan grenarna, som inte fanns där när man stod upp. Andra gånger kan man ligga på magen och rolla lina med spöet sträckt ut över ån. Dessutom kan man med fördel använda strömmens egen press på lina för att bygga upp en aktion i spöet, som gör att man kan få ut lina med "ett halvt kast" jämfört med det traditionella kastet med ett bak- och ett framkast. Som en parallell kan nämnas roll- och speykast.

Vegetationen längs ån ställer till det största problemet när man kastar.

Med ett längre spö kan man lättare hålla lina fri från hindrande vegetation, samtidigt som man bättre kan styra tafs och fluga på vattnet.

En något för tung lina utnyttjar bättre spöets aktion vid mycket korta kast. Det är därför lämpligt att gå upp någon AFTM-klass vid fiske i små strömvatten.

Men man kan också ta hjälp av vegetationen. Inte då bara genom att gömma sig bakom den – utan också i själva kastet.

En klubbmedlem berättade om ett ganska spektakulärt kast, som han en gång utförde just med vegetationens hjälp. Han hade fiskat vid ån en augustidag, då stora mängder jungfrusländor var på vingarna över vattnet. Den större öringen var som besatt och kastade sig i höga lufthopp efter de stora insekterna. Min kompis hade inte med sig någon lämplig fluga, och de stora danica spent wings, som han knöt på tafsens, ignorerades helt av fisken.

Nästa dag återvände han till ån. Kvällen innan hade han bundit några stora imitationer av de blåvingade jungfrusländorna, men fisken ville

inte ta hans flugor, där de kom flytande på vattnet, samtidigt som de hoppade högt upp i luften och tog de jungfrusländor, som flög förbi strax intill.

Men över höljan hängde det ut ett par långa kaveldun. Ett av dem var knäckt, och vi hade tidigare talat om att rensa bort en del av vassen, eftersom den hindrade fisket just här. Men nu tog han istället hjälp av den. Genom att lägga kastet över det knäckta kaveldunet, så fick han sin sländimitation att hänga fritt 20–30 cm upp i luften. Där vajade flugan fram och tillbaka, och han kunde till och med ge den lite extra rörelse med hjälp av spöpetsen.

– Och då kom öringen! Den hoppade efter flugan och krokades också,
forts på nästa uppslag

forts från föreg uppslag
men gick sedan fri då den rusade in
bland vassrötterna...

Som alltid ger övning färdighet. Lä-
saren kan bara erinra sig första gång-
en han eller hon försökte utföra ett
vanligt överhandskast. Förmodligen
verkade det då i det närmaste omöj-
ligt att utföra. Men efter en tid funge-
rade det riktigt bra – när teknik och
timing stämde. Det gäller också andra
kast i tät vegetation eller trånga lägen
– det är otroligt vad man kan göra
med ett flugspö...

Flugvalet

Man kan naturligtvis fiska i dessa
småvatten med vilken fluga man själv
önskar. Tunga flugor kan emellertid
kännas besvärande "knyckiga" vid
de korta kastlängder det här är fråga
om, och dessutom fastnar en för-
tyngd fluga nära nog alltid i bottenve-
getationen vid infiskningen, varför
sådana bör undvikas.

Torrflugor av typ Rackelhanen och
andra mönster med god flytförmåga,
som "poppar upp" om de skulle
dränkas, har naturligtvis stora förde-
lar. I övrigt fiskar jag gärna med
mjukhacklade våtflugor, tex flymfer,
när jag inte fiskar torrfluga. Men i
första hand väljer jag flugor efter de
insekter jag ser på vattnet, och som
fisken vakar efter. En stor och buskig
torrfluga kan också ofta vara en god

"fiskfynnare" och locka upp fisken
vid de tillfällen den inte vakar.

Både när det gäller att finnaflugans
lämpligaste väg på vattnet, och när
det gäller att finna lämpligaste kast-
positionen för att få flugan att gå rätt
väg, så brukar jag ge akt på luftbub-
blor, torra löv eller annat skräp som
flyter med strömmen.

Den väg de tar, ska också min fluga
ta – för den vägen för till fisken.
Öringen placerar sig nämligen alltid
där den med liten ansträngning får
mycket föda till sig. Jag tror att sjö-
flugfiskaren sällan inser denna fun-
damentala skillnad mellan fiskars sätt
att fånga sin föda i stilla och ström-
mande vatten. Även om alla vet om
att sjöfisken simmar runt och letar fö-
da, medan strömfisken intar en posi-
tion – en ståndplats – och låter födan
komma till sig som på ett löpande
band, så fiskar man inte alltid därefter.
Man provar istället partier av ån,
där det aldrig stått en fisk – och aldrig
kommer att stå någon. Förstår man
däremot hur öringen väljer sin stånd-
plats – och fiskar sådana platser – så
kommer man snart att märka, att en
sådan plats alltid fylls på med en ny
fisk i ungefär samma storlek om den
första fiskas bort. Det enda som kan
förändra en tidigare god ståndplats är
om förhållandena ändras. Det kan
vara ändringar i vattenståndet, att ett
skydd i form av ett nedhängande bus-
kage förs bort av vårfloden eller till
och med att ett träd långt inne på land

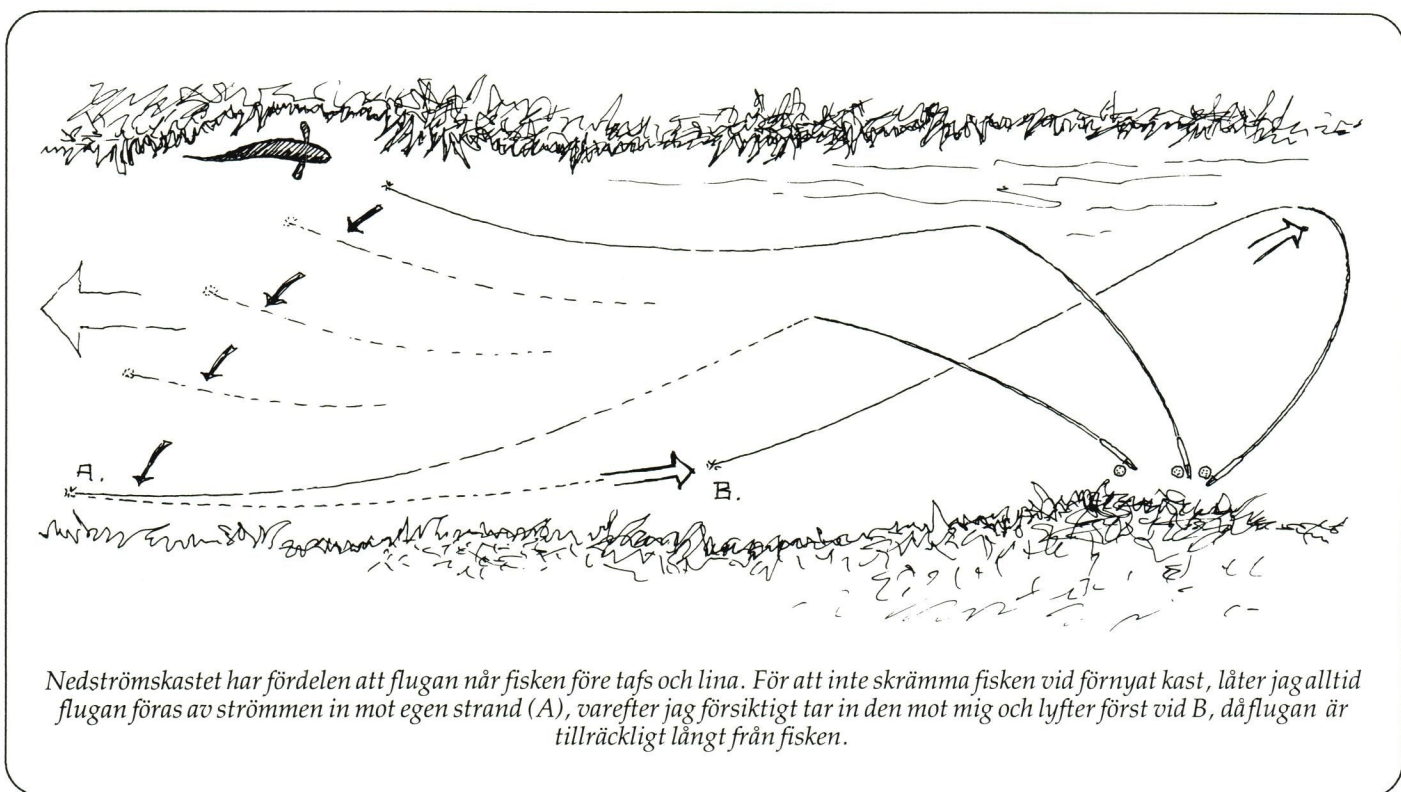
fälls. Tidigare kanske det gav skugga
och skydd över en hölja som nu ligger
öppet oskyddad och bar.

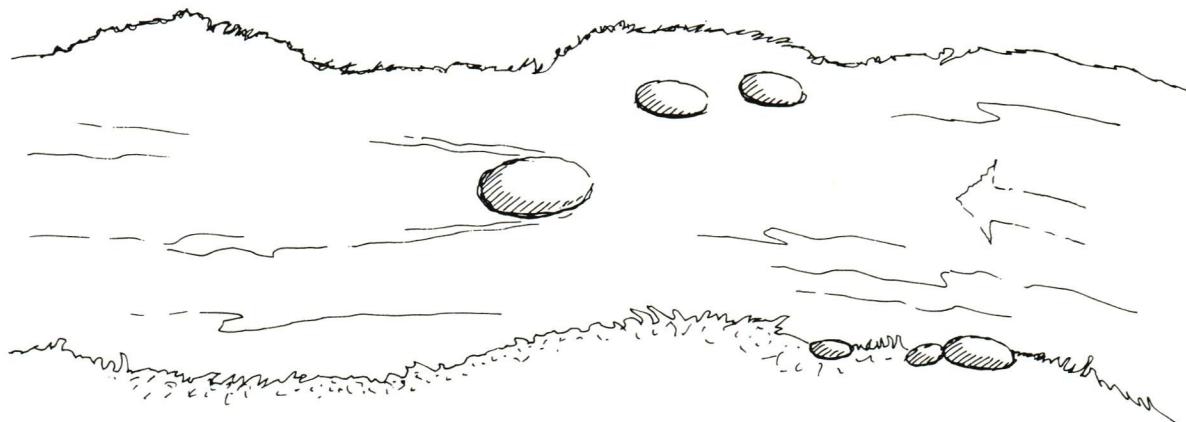
Inventera små strömvatten

En kompis till mig retar sig på alla
småmynt, som tynger i byxfickan.
Han tömmer dem därför i en stor glas-
burk och samlar dem till sommarens
fiskesemester. Det blir massor med
pengar på ett år.

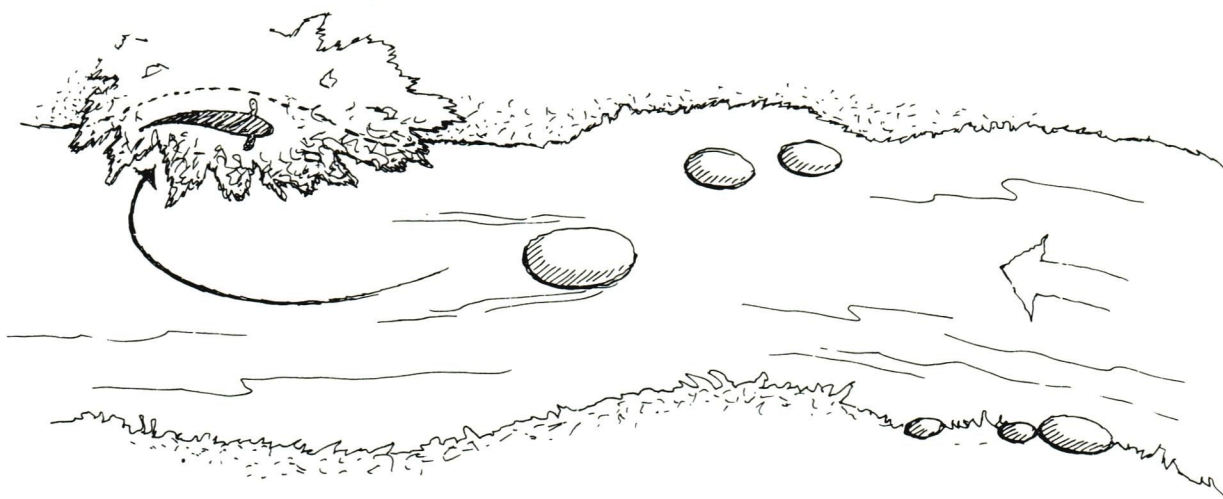
På samma sätt tror jag det är med
alla små åar och bäckar. De ser så små
ut att vi upplever dem som mer eller
mindre värdelösa ur flugfiskesynt-
punkt. Men tillsammans kan de utgöra
en stor flugfiskereserv i en tid då
många har svårt att komma intill nå-
got strömvatten, eftersom de utgår
från att ett sådant måste ha karaktär
av älv – eller i varje fall en bred å – där
man kan lägga ut ett "riktigt" kast.

Men ingenting är alltså mer felaktigt.
I de flesta fall beror det bara på
"dålig uppfostran" vid våra många
regnbågssjöar. Det går nämligen all-
deles utmärkt att fiska fluga i mycket
små strömvatten – men då måste man
ta sig i kragen och inte vara rädd för
att lära sig den något okonventio-
nella kastteknik som krävs för dessa
vattens alldeles speciella förutsätt-
ningar.

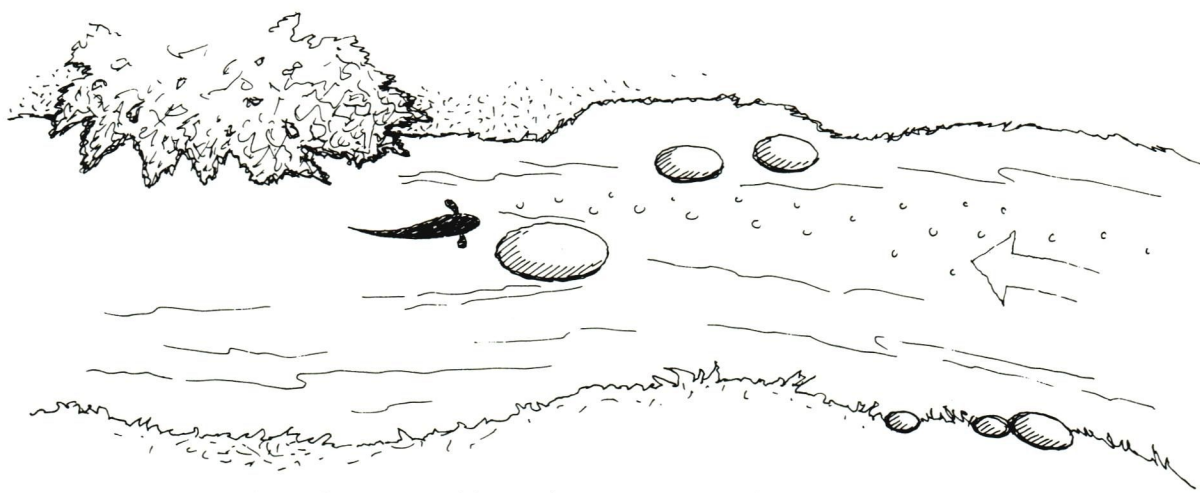

Många tror att den klassiska stenen är en bra ståndplats även i ett litet strömvatten...

...men det är bara om det finns ett bra skydd i närheten, t ex i form av ett trädövertäck, som vi kan förvänta oss att finna en öring här.

Ge också akt på luftbubblor och annat som följer med strömmen. Den sida av stenen de flyter kan indikera mer exakt var fisken står.

Femtiofem minuter... och en åtta

För ett ögonblick hänger öringen i luften innan den faller ner med ett plask. Det är den största fisk jag någonsin sett, och när den ögonblicket efteråt tar min fluga, börjar en märklig, nästan psykologisk dragkamp

Text: Micael Ryding

Teckningar: Gunnar Johnson

Det är en vacker högsommarkväll i mitten av augusti. Solen har just gått ner och myggen surrar svagt omkring mig, när jag kommer vandrande över bergskanten på väg mot mitt favoritvatten. Uppe på krönet ser jag den lilla skogstjärnens yta brytas av försiktiga vak. Med stor spänning och en pirrande känsla i kroppen närmar jag mig med stora steg.

Medan jag kränger av mig ryggsäcken ser jag hur vattenytan bryts av en skimrande, gulprickig skönhet, som för ett ögonblick blir hängande i luften. Bilden etsar sig fast på näthinnan – ett oföglömligt ögonblick. Men så väcks jag ur förtrollningen av det plask, som uppstår då öringen åter tar vatten.

Spontant utbrister jag – "Herregud, den fisken måste ha vägt flera kilo!"

Nu blir det bråttom vill jag lova.

Ryggsäcken hamnar lite olämpligt mitt i en myrstack – men vad gör väl det – och flugspöt monterar på rekordtid. Rustad med en nattslända av hjorthår smyger jag mig ner mot vattnet.

Vid stranden finns en brygga – som gjord för flugfiske – och väl utkommen på den ser jag på nytt fisken, som visar sig i ett hopp alldeles till vänster om mig. Jag hinner se fiskens stora och höga bredd, som jag uppskattar till över femton centimeter.

Jag har redan dragit löslina från rullen och bestämmer mig snabbt för att lägga flugan något till vänster, alldeles utanför ett näckrosbälte femton meter bort. Trots att jag är ordentligt upphetsad, så blir det ett perfekt kast. Flugan dalar ner och ligger rätt på vattnet.

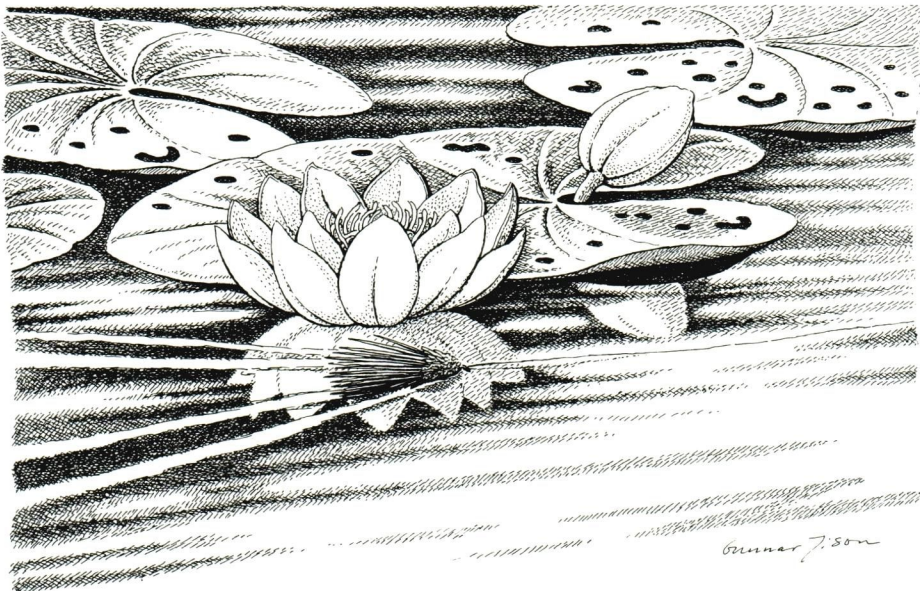
Mörkret har nu sänkt sig över tjärnen, men jag har ändå inte någon svårighet att se flugan. Så drar jag lite

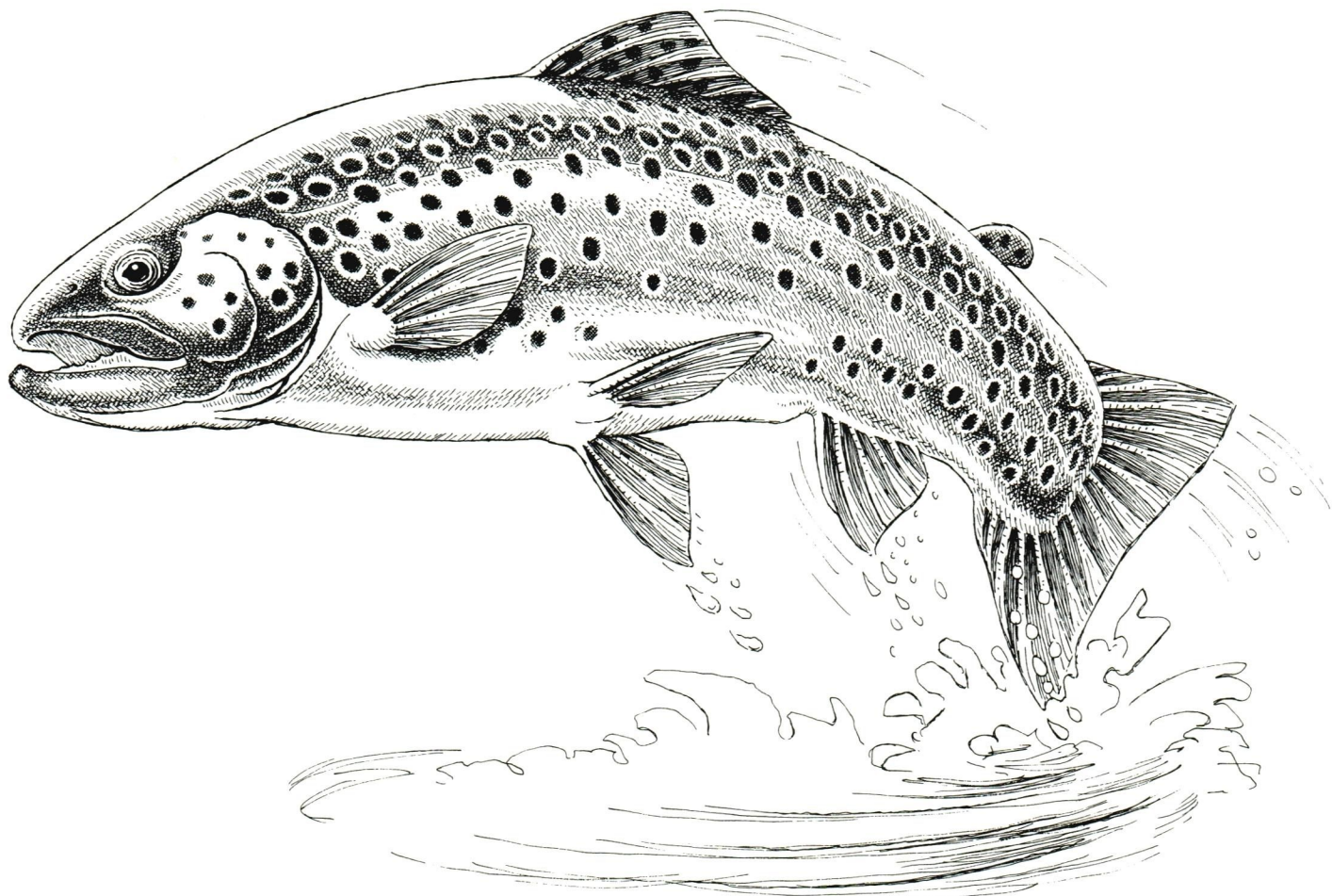
i linan för att åstadkomma en rörelse som från en flyende insekt. Denna manöver måste ha retat aptitnerven på öringen, som tar flugan med ett sörplande läte. En lugn men bestämd resning av spötoppen – och jag har fast fisk!

Nu börjar en märklig dragkamp. Istället för rusningar och höga hopp, som skulle ha tröttat även den mest vildsinta öring, känner jag bara en enorm tyngd. En kraft så rå, att jag omedelbart börjar fundera på om detta verkligen ska kunna sluta lyckligt. Öringen sjunker under tiden sakta mot botten med min fluga fast förankrad i munnen...

Sakta börjar den så röra sig i en stor åtta. Den vänder ungefär på samma ställe strax utanför näckrosbältet – till min stora lättnad – och går sedan mot en punkt till höger cirka tjugo meter bort. Detta underliga beteende hos fisken att hela tiden vilja gå i en stor åtta gör mig först villrådig, men jag gissar att öringen förr eller senare måste försöka sig på en rusning. Jag provar att ge ökad press med spöt, men det har ingen som helst betydelse och tycks inte på något sätt påverka den stora fisken. Öringen fortsätter bara sin besynnerliga simtur i form av den stora åtta. Efter femton minuter har absolut ingenting hänt – mer än att jag börjar få ont i armen...

Så småningom går det upp för mig att den här öringen är ordentligt stor. Större än den största öring jag hittills någonsin haft på, och då har jag ändå tagit öring i bland annat just den här tjärnen på 2,7 kilo. Men ingen tidigare öring har haft denna enorma tyngd.

Gunnar J. Svan

Jag håller en konstant press på fisken. Det hela utvecklar sig till en viljornas kamp – och jag är fast besluten att inte ge mig i första taget. Men plötsligt inser jag, att det inte är jag som drillar den stora öringen – det är den som drillar mig. Då börjar jag skaka i hela kroppen. Det är en sorts frossa som får mig att inse min litenhet, vilket accentueras av mörkret som nu helt omsluter mig. Det är ett sorts halvklusligt mörker, som tillåter mig att följa fluglinans märkliga färd i den stora åttan ute på vattnet – men som inte tillåter mig att se själva fisken.

Det har nu gått fyrtio minuter sedan öringen tog min fluga, och läget är fortfarande oförändrat. Ska fisken aldrig börja tröttna...? Under så lång tid hinner man tänka en hel del. Jag tänker på fiskekompisarnas minner, när jag ska visa upp fisken för dem. Jag tänker på fotografiet jag ska ta, hur jag ska väga fisken och hur jag ska berätta om den dramatiska kampen och om hur jag slutligen lyckas häva den stora öringen... HÅVEN!

Nej, häven... utbrister jag förtvivlat för mig själv. Häven ligger kvar borta

vid ryggsäcken. Hur ska det nu gå...? Hjälpöst ser jag mig omkring i mörkret.

Så inser jag med all tydlighet att jag måste få fisken att avbryta sin gång i den evinnerliga åttan – oändlighetstecknet. Min enda chans är att få den att rusa – men då i riktning bort från de hotande näckrosorna och bryggans förrådiska pålar.

Med uppbyggande av alla mina krafter lyckas jag slita loss en halvmurken bräda ur bryggan, och vid rätt tillfälle slår jag den i vattnet med min vänstra hand i ett fruktlöst försök att få öringen att ta till flykten. Men det enda jag lyckas åstadkomma är en tung knyck, en skakning som går som en vibration genom spöet och fortplanter sig in i armen på mig.

Som en galning börjar jag desperat slå med brädan i bryggan, samtidigt som jag hoppar och stampar med fötterna och utbrister i ett vrål, som skulle fått blodet att isa sig i eventuella nattliga flanörer – allt i ett försök att bringa den stora öringen ur fattning. Men inte. Den fortsätter bara i sin

evinnerliga åtta. Det hela har nu utvecklats till en psykologisk kamp, och uppgiven tvingas jag nu ge mig och sjunker flämtande ner på knä för att invänta det oundvikliga slutet...

I en ytterkurva till höger på åttan rister det så slutligen till i spöt. Helt odramatiskt slakar linan, spöt ratar ut sig – och jag är ensam. Full av förtvivlan, men också av vördnad, sitter jag kvar en stund – alldeles stilla.

Så tittar jag på min klocka. Öringen har haft mig i sitt våld i hela femtiofem minuter. Min blick vandrar tankfullt över vattnet, och jag hör mig själv mumla med darrande stämma: Den var stor... den var stor...

I mörkret packar jag samman min utrustning, borstar hjälpligt bort alla myror från ryggsäcken, kränger på mig den och börjar den tunga vandringen hem. Det här var mitt livs öring, och jag hade tappat de.

Men uppe på bergskrönet stannar jag till ett kort ögonblick, tar av mig fiskehatten och tackar den lilla skogstjärnen för en upplevelse jag aldrig kommer att glömma...

Ordning i flugbindarlådan

Plastlådor och aluminiumkoffertar i all ära – men nogger en egenhändigt tillverkad flugbindarlåda av trä en helt annan känsla

Av Volker Jahnz

Varje människa har en viss föreställning om saker och ting. Den ene fiskar endast med kolfiberspön, för att de är stryktåliga och så gott som underhållsfria, andra däremot avgudar äkta handarbete och mästaren, som så att säga har skraddarsytt hans spö. På samma sätt är det givetvis en personlig smaksak, hur och var man som flugfiskare förvarar sina grejor.

Vänner till mig har flugbindarrum, som endast används för flugbindning, med de för- och nackdelar det innebär att ha allt liggande omkring sig i en salig röra. Då jag inte har några lediga rum, kan jag endast hålla ordning och reda på prylarna genom att ta fram dem när jag känner för det, samt att städa undan allting, när jag har slutat binda.

Till en början hade jag en verktygslåda med stora plastfack, i vilken jag härbärgerade alla mina flugbindargrejor. Under årens lopp letade jag efter bättre lösningar, köpte en aluminiumlåda här och en annan låda där. Men ärligt talat blev jag aldrig riktigt nöjd ändå. Samtliga lådor hade en fackindelning som inte passade mina önskemål.

I amerikanska flugfisketidningar hittade jag några rent fantastiska modeller i vackra träslag, såsom tex "the Brittany", vilken dock endast lämpade sig för samlare av nackar typ COH, Hofmann eller Metz kvalitet A, som man kunde placera exakt i därför inredda hänganordningar.

Sedan hittade jag bindlådan "The Versa Tie" – en vacker, platt träkoffert

med nedfällbara ben, som var väldigt praktisk eftersom man också kunde ställa upp den som ett litet bord. Den var emellertid lite för otymplig för att ta med sig på semesterresor och trots dollarraset mycket dyr. I Tyskland tillverkas en vacker, icke alltför stor trälåda av flugfiskare för flugfiskare. Den har en massa praktiska fack av högklassig plywood. Men även där finns en hake. I facket för bindstället rymms nämligen endast ett alldeles speciellt bindstöd. Ett annat fack rymmer en otrolig massa specialspolar, dvs symaskinspolar, på vilka man själv måste spola upp bindtråden. Eftersom jag är för lat att spola om min bindtråd, hade jag tänkt mig något mera praktiskt.

Av en ren tillfällighet fick jag tag i en gammal trälåda, som till en början såg rätt oansenlig ut. Den hade ingen som helst fackindelning, varför jag kunde planera och fundera ut allting själv. En av grundförutsättningarna var ett fack för verktyg såsom bindstöd, sax, dubbingnålar, trådhållare och flaskor. Dessutom ett fack för rullar med bindtråd och ett för krokaskar och annat smått.

I locket fanns det ytterligare plats för nackar och fjädrar, vilka jag placerade i plastfickor för diabilder. Metallfoten till mitt bindstöd, alla sorters hår och lösa fjädrar, pryddigt förpackade i tillslutbara plastpåsar, fick plats i lådans botten.

När jag hade klart för mig, hur grundkonstruktionen skulle se ut, gick jag till en byggshop och fick alla

plywoodplattor och fackväggar tillsågade. Sedan kunde jag i lugn och ro sitta hemma och zinka samman vägarna och limma ihop plattorna. Trots att jag ingalunda är någon skicklig hantverkare, klarade jag av att få lådan ren, sätta in de olika facken samt att förse locket med pianogångjärn. Med fil och sandpapper slätade jag till ytor och kanter och lackade det hela flera gånger med klarlack. På grund av den långa torktiden tog det mig i alla fall en vecka, innan lådan var klar.

När allt var färdigt och jag lade ner de första rullarna, märkte jag att det hela skramlade förfärligt. I en dekora-tionsaffär hittade jag en bit grön filt, som jag skar till i lämpliga bitar och fäste med dubbelhäftande matt-tape.

Nu såg min bindlåda redan riktigt fin ut. Som pricken över i försåg jag den med några mässingbeslag. Visst var det hela kanske lite jobbigare än jag har beskrivit saken, men ärligt talat tror jag att det hela lönade sig. Jag har känslan att ha tagit ett steg bort från plaståldern och skapat mig en individuell liten flugbindarlåda, som inte går att hitta på hyllorna i någon affär.

Ovan: När min flugbindarlåda var färdig, lackade jag den flera gånger och försåg den med mässingbeslag. Nedan: För att lådan inte skulle bli "skramlig", klädde jag facken med grön filt.

Vinterregnåge

Lägg inte flugspöet på hyllan bara för att det är vinter och kallt. Så länge vattnen går öppna, går det också att fiska. Men tänk på att fisken är kallblodig – det vill säga växelvarm – och att ändringar i vattentemperaturen med endast någon tiondels grad kan betyda skillnaden mellan framgång eller misslyckande när det gäller vinterflugfisket

Text & foto: Björn Blomqvist

Ofta börjar en flugfiskeartikel med en målande beskrivning om hur den kvällsljumma sommarvinden smeker ens hud. Och hur vakringarna från ytaktivt ätande fisk perforerar blanka vatten då dunlätta dagssländor slukas. Flugrullen ylar, spöt står böjt i en härlig "fajtingåge" då fisken hoppande och krumbuktande söker friheten. Myggsurr invid den falnande lägerelden, nykokt svart kaffe i kåsan. Ja, listan skulle kunna göras mycket längre om den korta period som vi här uppe i Norden kallar sommar.

Förmodligen känns den nyss beskrivna drömkvällen fjärran då Ni bästa läsare håller detta vinternum-

mer av FiN i era händer. Det stora flertalet bland Nordens flugfiskare har för flera månader sedan hängt undan sina flugspön på skyddad plats. Det kan finnas flera orsaker till detta, såsom snö och istäckta vattendrag och inte att förglömma behövliga fredningstider för exempelvis Öringens lek och fortplantning.

I "min" å Tidån i Skaraborgs län råder fredningstid och fångstförbud efter Öring 16 sept–28/29 feb. Men sanningen att säga så har varken vädrets makter eller Öringfiskeförbud kunnat hindra mig från att aktivt flugfiska även under vinterhalvåret. Räddningsplanen för min del är kortvattnet Baltak i ån Tidån. Här i

detta 2 km långa put and take vatten med sitt ömsom forsande och trögflytande vatten huserar den nordamerikanske invandraren regnbågslaxen. Och den är helt undantagen från fredningstid – fångstförbud (åtminstone i Skaraborgs län) och är således tillåtet villebråd året om.

Under den senaste milda vintern 88/89 kunde jag konstatera att flera flugfiskare med mig upptäckt möjligheten att bland isflak och i snöglopp kunna flugfånga en fräsch "vinteråge". Men det finns plats för ännu flera flugfiskeentusiaster som fortfarande

Vinter vid Tidan. Även om öringen är fredad nu, så kan man fiska efter åns regnbågar.

inte upptäckt möjligheten att besöka och fiska i lagligt upplåttna vatten, visserligen fjärran från myggsurr och dagsländor, men ändå...

På följande rader vill jag sporra och inspirera och i någon mån tipsa om hur man idkar vinter/vårvinter-flugfiske.

Mät vattentemperaturen

Som jag nyss nämnde är det regn-

bågsloxen (*Salmo gairdneri*) som är bytet i denna artikel. Så som våra inhemska laxfiskar är regnbågen likaledes ett kallblodigt djur och påverkas därför antingen positivt eller negativt av vattnets olika temperaturskiftningar. Enligt anställda på Baltaks fiskodling i ån Tidan är regnbågsloxen som mest aktiv, hungrig och växer som bäst i en vattentemp av ca 15°C. Varmare vatten 20°C och däröver gör fisken slöare och dess födointag begränsas till korta, markerade perioder, då vattnet tillfälligtvis kyls ned något – typ tidig morgon eller sen

kvällstimma. Om vintern då snö och kyla pressat ned vattentemperaturen till nära nollpunkten och gjort den kallblodiga fisken mer eller mindre stelfrusen och slö är minsta lilla tiondels grad uppåt-nedåt på celsiuskalan aktiverande eller hämmande på "bågens" födointag. För att vara beredd och kunna läsa av minsta temperaturförändring rekommenderar jag ett inköp av en liten fickvänlig elektronisk temperaturmätare och sedan använda den flitigt året om. Vill man vara extra noggrann kan man ha pap-
forts på nästa uppslag

Ofta har vinterregnågen förvånansvärt god kondition.

forts från föreg uppslag per och penna och anteckna iakttagelser och på så vis få en ännu mera stabil flugfiskeplattform att stå på.

För att ge tyngd åt mina ovanstående påståenden tar jag som exempel fram en frostnupen vårvintermorgon ur mina dagboksanteckningar.

En tidig marsmorgon 1982 var jag i soluppgången i bil på väg mot Baltak. Träden stod vackert och glänste frostvita av nattens köldknäpp. Det skulle bli en solig och vacker dag. I samband med att jag ställde i ordning mina prylar tog jag vattentempera-

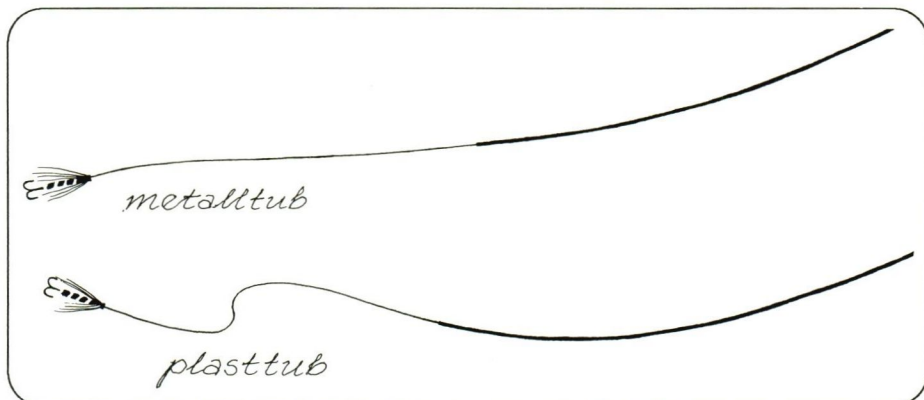
ren och kunde avläsa låga 0,8°C. Men vad gjorde det, innan klockan passerat 09.00 hade två vältrimmade kilobågar hamnat i fiskekorgen och dessutom några tappade fiskar. Det var nu dags för en fikapaus.

Jag njöt av det vackra, soliga vädret samtidigt som kaffe och smörgås gav mig välbehövlig energi och värme inombords. Så åter till fisket och mot den förmodade tredje lättfångade regnbågen. Men ack, vad jag bedrog mig. Hur jag än "slängde och dängde" med spöt så bet ingen "båge" mina förföriska flugor. Vad hade

hänt? Solen värmdde, vårfåglarna kvitterade och allt verkade ju helt perfekt. Jag tog som sista utväg fram min elektrontermometer och stack dess givare i vattnet. På termometerens display kunde jag avläsa 0,2°C. Dagsmejan med åtföljande kallt smältvatten hade spolierat mitt morgontidiga toppfiske.

Vad jag vill ha sagt med ovanstående beskrivna exempel är, att hur skicklig man än är som fiskare, är det först och främst väderförhållandena som bestämmer riktlinjerna för fiskens trivsel och huggperioder. Detta även om marginalerna skulle vara så små som några futtiga tiondels grader. Flugfiske i kallt vatten är ett "bottenharvande" med stora färggranna flugor, och ju långsammare och närmre intill man kan presentera flugan för fisken desto större chans till hugg.

Det är bättre att fiska med flugor bundna på plasttub och få ner dem med hjälp av en snabbsjunkande linna, än att binda på en metalltub, eftersom den lättare plasttuben rör sig naturligare i vattenvirolarna.

En blek sol lyser genom trädens rimfrost och lockar till en vintrig fiskedag.

Tubflugor

En utmärkt fungerande utrustning kan se ut på följande sätt. Ett 9 fots spö klass 6/7 med en passande snabb-sjunkande lina. En kortad flugtafs, bara meterlång med 0,25 mm spets. Flugvalet blir tvåtums väldressade tubflugor bundna på plaströr. Lätta flugor på kort flugtafs uppför sig mer "levande" då den snabbsjunkande linnan driftras eller hankas hem på eller mycket nära botten.

När man kommer till ett strömmände vatten är det viktigt att veta hur ett sådant uppför sig och var man bör söka huggvillig fisk. Strömskiktet kan delas in i olika hastigheter. Snabbast och tyngst är strömmen i yt- och mellanskiktet. Långsammast är strömhastigheten närmast botten. Det är helt intill botten, gärna i hålor, bakom stenar eller sjunkna stockar och dylikt som vinterfisken står. Sök strömkanter, lugnsträckor och fiska dig lugnt och metodiskt genom alla "heta" platser. Normal avfiskning sker med tvärströms/nedströmskast. Och när kastet är utfiskat ta inte hem flugan alltför snabbt för nytt kast. Låt gärna flugan hänga rakt nedströms och locka, ta därefter hem flugan med decimeterlånga ryck.

Att vada kors och tvärs ute i strömmen är för det mesta av ondo, men då vattnet är mycket kallt och vinterregnbågen inte vill följa flugan någon längre sträcka, kan vadning bli ett nödvändigt ont. Genom att då vada sig till rätt position har man många gånger en bättre möjlighet att fiska flugan djupt och långsamt.

Håll dig varm!

Som avslutning vill jag uppmana alla blivande, men ännu ovana vinterflugfiskare att klä på er rejält. Ha ryggsäcken välfylld med mat och varm dryck. Det kan inte nog påpekas att det är ack så tråkigt att frysa och stå och flugfiska. Nu för tiden finns ju både neopren-vadare och handskar, dunjackor, tjocka sockor och långkalsonger att tillgå, så klä på er ordentligt – då kan vi mötas ute vid strömmen och hälsa den annalkande våren välkommen med flugspöt i hand.

En stor tub är rätta flugan när man söker vinterregnbågen.

"Kalla flugor" för danska fjordöringar

*Streamers av syntetmaterial i kalla,
klara färger ger den rätta flashen*

Av Henrik Leth

Kun en eventuel isvinter kan forhindre mig i jævnlige vadefiskeri fra bredderne langs Randers og Mariager fjorde.

Da der bliver udsat mange fisk i områdets vandløb og å-mundinger, er der en rimelig chance for kontakt med ørred. Udslip fra de mange dambrug betyder ligeledes gode chancer for velnærede fjordgående regnbueørreder.

Langt de fleste fiskedage foretrækker "fjordørrederne" fluer i "kolde" klare farver. "Pinky Pain" har på vinterens og forårets mange fisketure udfisket de fleste andre af mine fluer. Navnet "Pinky Pain" stammer forøvrigt fra en meget smertefuld oplevelse på Mariager fjord. I kraftig medvind fisker jeg sammen med Steen i bugten øst for Katbjerg odde. Samtidig med jeg vender mig for at se efter et bag-

kast, sker der det uheldige, smertelige og latterlige, at fluen i bedste stil kroges dybt i min næse. Da modhagen er filet ned kan jeg heldigvis selv let fjerne krogen. Modsat havde det været en nødvendighed at besøge skadestuen på Hobro sygehus. Endnu et argument for at fiske modhageløst!

I øvrigt fisker jeg fluerne som traditionelle streamere. Ved kraftig strøm,

er der kun at kaste ud og med stangspidsen følge fluens vej med strømmen.

Det er ingen dårlig ide at variere hastigheden på flueindtagningen. Specielt under forhold med ingen eller kun svag strøm kan dette være givtigt. Ligeledes er det af meget stor vigtighed altid at holde fluestangen i direkte forlængelse af fluelinen. Når hugget kommer – altid når det mindst ventes – skal der med det samme være kontrol med fisk og flue. Ingen linebugt skal først rettes ud. Hold også altid stangspidsen tæt på vandoverfladen.

Flugor och material

Til mine kyst og fjord streamers bruger jeg mere og mere "kolde" og klare farver. Lureflash, Mylar tinsel, Flashabou-tubing og farvede kalvehaler indgår som basis materialer i mine streamers. Efter forskellige vellykkede forsøg med organza fibre, er jeg begyndt at bruge disse lysreflekterende tynde fibre som vinge materiale også til mine saltvandsfluer. Organza kan købes i flere farver der alle er lige velegnede. Har din normale fluebindingsmateriale ikke organza i de ønskede farver, har min fiskekammerat Preben Birch telefon DK 86413344 et lille sortiment i forskellige farver på lager.

Fuerne er som det fremgår af billederne bundet næsten traditionelt. Jeg vil dog nævne et lille fif med bindingen af flashabou tubing kroppen. Jeg bestræber mig på at gøre kroppen så tynd som mulig. Se illustrationen.

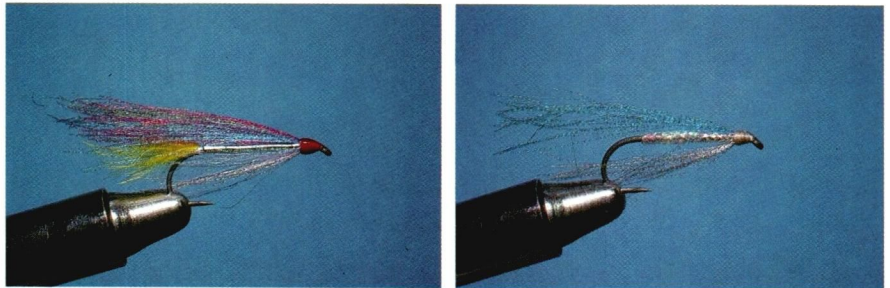
1. Flashabou tubing afmåles og skubbes ned over krogskaft og krogbøjningen. Bindetråden fastbindes ved krogøjet. Derefter skubbes flashabou tubing ind over bindetråden.
2. Bindetråden vikles i tætte tørn ned over krogskaftet og halen fastbindes.
3. Bindetråden vikles op til krogøjet.
4. Flashabou tubing skubbes ned over krogbøjningen og fastbindes.
5. Bindetråden tørnnes igen op til krogøjet.
6. På "strømpemaner" rulles flashabou tubing op over krogskaftet, fastbindes og trimmes.

Nu kan organza vingerne monteres og fluen færdiggøres.

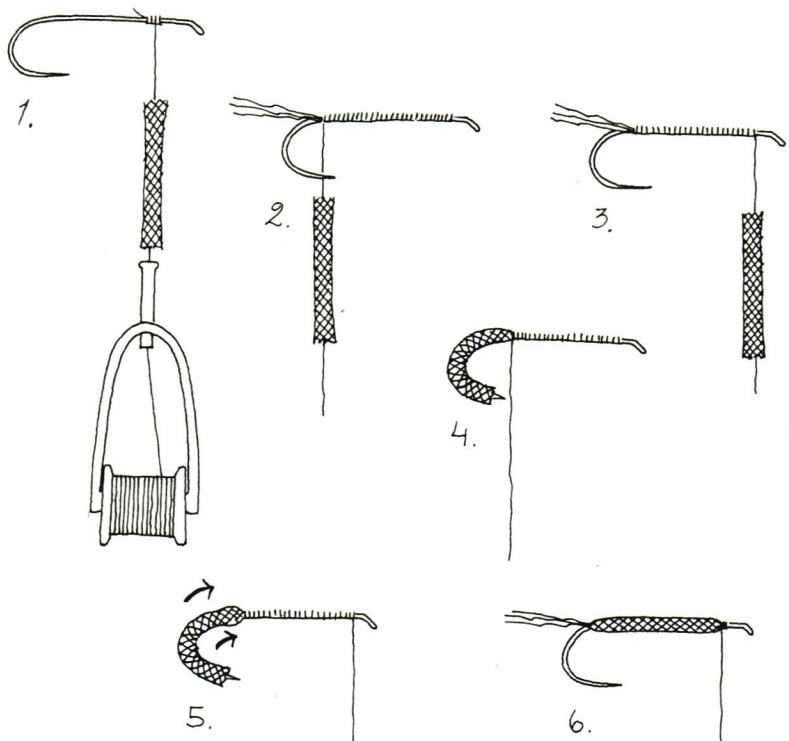
Organza streamerne fisker godt på Randers og Mariager fjorde. Hvorfor skulle de ikke også fiske godt ved dine spots?

Organza finns i många olika färger. Fibrerna är glänsande och utmärkta att använda till streamervingar.

Några streamers för det danska fjordfisket.

*Som alla norrlandsälvar har Byske mycket vatten och tung ström.
Vada försiktigt och bara på platser du kännerväl till.*

Byske älv – Västerbottens svar på Mörrum

Byske älv är helt oreglerad och bjuder på ett rikt och varierat fiske efter harr, öring och lax i lättillgänglig vildmarksmiljö. Allt fler börjar upptäckta detta fantastiska vatten – av många klassat som Sveriges kanske bästa laxälv

Text: Mikael Jakobsson & Svante Jonsson

Foto: Mikael Jakobsson

Byskeälven brukar kallas "Norrlands svar på Mörrumsån", vilket är både rätt och fel. Fel i den meningen att Byskeälven ligger i Västerbotten men rätt i det att den med sin fiskrikedom väl kan mäta sig med Mörrum. Älven skär djupt genom det västerbottniska landskapet och sträcker sig från Arvidsjaur ända ned till kusten. Fågelvägen blir det dryga 10 mil, men eftersom älven slingrar sig som en orm, blir sträckan mångdubbelt längre. I och med att älven tar sin början uppe vid Arvidsjaur sjösystem är den en mycket vattenförande älv. Skillnaden mellan hög- och lågvatten är inte sällan över 1,5 meter under en fiskesäsong. På ett par timmar kan vattnet plötsligt börja sjunka med flera centimeter, och det är som bekant "då tåget går".

De flesta fiskar nere vid Byske samhälle, och vid premiären står fiskarna ibland "med armbågslucka" precis som i Mörrum. Vårt smultronställe

ligger dock betydligt högre upp, vid Degerliden, och där har vi varit gäster i fem år. Här uppe är älven "svårläst" i det att den för varje år tar nya vägar och förändrar sig. Nya ståndplatser bildas varje år och just i detta ligger mycket av tjusningen med Byskeälven. Du kan aldrig lära dig allt om denna älv, som i sina bästa stunder bjuder på rent magiska fisketurer.

Byskeälven är på de allra flesta platser lättfiskad, eftersom man röjt stränderna och byggt flera vindskydd. Ved, huggkubbe och yxa brukar finnas vid de flesta rastställen, så det är väl sörjt för sportfiskarna längs älven. Där det är sankt och blött ligger långa spångar att gå på. Ta chansen att titta närmare på dessa spångar. Här och var sitter inskuret bomärken, som kommer från de lador som fått släppa till virket. Vi har hittat ett märke som talar om att ladan byggdes 1902, men det finns säkert äldre märken om man letar noga.

Hård ström – vada försiktigt

Jag vill dock rikta en varning till er som inte är vana vid att fiska i älvarna i norra Sverige. Även på ganska grunt vatten är vattnets kraft överraskande stark. Speciellt på våren eller efter ett kraftigt regn kan det vara riskabelt att vada ut till de platser man nådde bara ett par timmar tidigare. Vi har sett några fiskare dras med i strömmen, och det är ren tur som räddat dem. Vattenfyllda vadarbyxor blir en dödsfälla i en älv av Byskes storlek. Älven är helt oreglerad och faller dessutom brant ned mot kusten. Vada försiktigt och bara på platser du känner till.

forts på nästa sida

Byskeälven bjuder på ett varierat fiske med lax, öring och harr. Här frestar Svante en lax med sitt 16,5 fots Fibatube-spö.

Fiery Brown.

Shannon.

Byske Black.

forts från föreg sida

Älven ändrar ofta sitt lopp, och den sand som bildar bankar går INTE att vada ut på. Bara ett par steg kan innebära att hela banken ger sig iväg och kvar blir ett flera meter djupt håll. I strömfåran ligger stenarna på många håll i långa armar, som det visserligen går utmärkt att vada längs, men som också kan sluta i djupa hålor.

Det är detta som skiljer de norrländska älvarna från vattendragen söderut. En norrländsk älv är betydligt djupare, och även om den kanske är smalare, innehåller den betydligt större mängder vatten, vilket du bör ha i åtanke när du fiskar häruppe.

Projekt "Västerbotten-Lax"

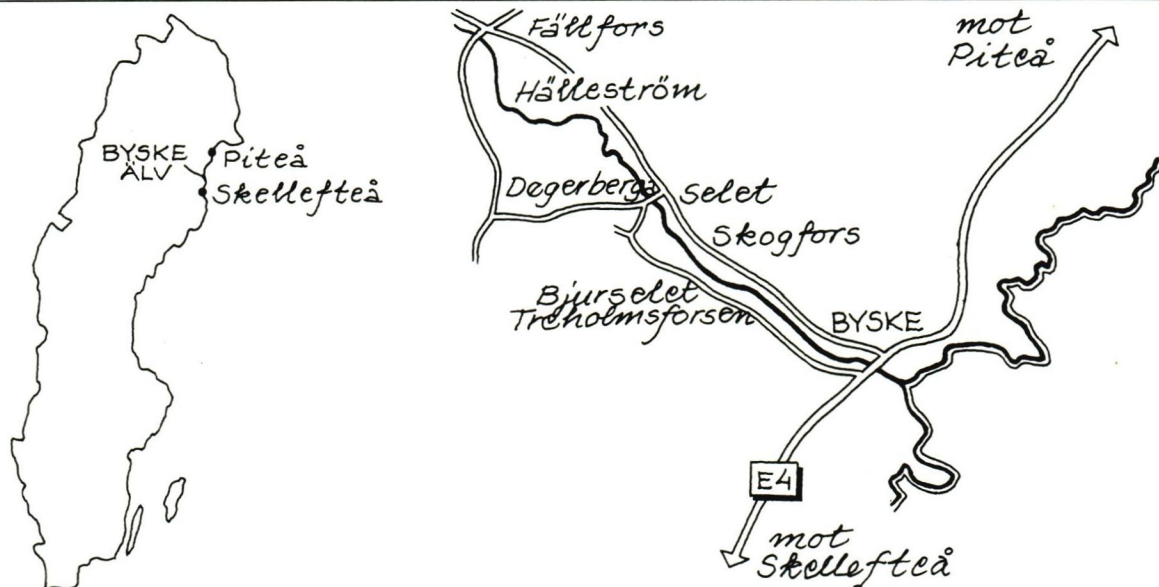
Tyvär har traktens vattenägande bönder inte lyckats ena sig om ett gemensamt fiskekort trots att åtskilliga försök har gjorts. Man kan bara hoppas på att de senaste ansträngningarna på att skapa ett gemensamt fiskevårdsområde nu blir verklighet. Det skulle både älven och traktens fiskevattenägare tjäna på i ett längre perspektiv. Projektet "Västerbottens-Lax", som drivs av kommunerna tillsammans med länsstyrelsen, har också lett till förbättringar. Älvens mynning har fredats och de fasta fisken som finns i älven har kraftigt beskurets. Projektet går ut på att rädda Byskeälvsloxen kvar inför framtiden som en genbank. Närmare 10 miljoner kronor kommer att satsas under de närmaste åren. Utsättningar av smolt och biotopförbättrande åtgärder ingår också i arbetet.

Men ännu finns inget enhetligt fiskekort, som gäller för hela älven. Det gör att vill man följa fisken upp i älven, blir det till att lösa flera fiskekort per säsong. Priserna varierar men ligger mellan 75 och 100 kronor för ett årskort. Dygnskortet kostar 15 till 30 kronor.

Minimimåttet för lax och öring skiftar något på olika platser i älven. Men det finns gott om skyltar, som upplyser dig om vad som gäller just på den sträcka du befinner dig. Regeln säger att ju närmare kusten du kommer, desto större måste fisken vara för att du skall få behålla den.

Byskeälven innehåller både harr, öring och lax förutom nejonöga, lake och någon enstaka gädda. Det gör att man kan använda i stort sett hela registret av utrustningar. Eftersom älven

forts på sidan 74

Så här hittar du vid älven

Byske ligger 3 mil norr om Skellefteå utefter E4:an. Sedan följer du älven, antingen på södra eller norra sidan. Längs älven ligger mindre byar som också säljer fiskekort.

Byske samhälle: De flesta fiskar strax nedanför Byske Folkpark. Här är en stor öppen äng. Det finns mycket få träd i närheten, så det är bara att kasta på. Hit kommer de flesta fiskare tidigt på våren för att träna. Fiskekortet köper du på BP-macken inne i Byske samhälle.

Bjurselet, Tre-holmsforsarna och Skogfors: Utmärkta lax och öringplatser. De flesta fiskar på älvens norra sida och där tas årligen mycket lax. Platserna ligger några mil upp längs älven och det finns bilväg på båda sidorna. Fiskekort finns att köpa i byarna längs vägen.

Degerliden, Hälleström: Här fiskar de flesta på södra sidan. Det är enklast att köra in vid Frostkåge och följa vägen fram till Drängsmark. Sedan är det bara att följa vägen mot Fällfors

tills du passerar ett militärt flygfält. Direkt efter det svänger du höger och följer grusvägen framåt. Älven ligger nu på din vänstra sida och det är bara att stanna där det passar. Fiskekortet köper du i det sista huset på vänster sida.

Fällfors: Här uppe fiskar många nedanför det fasta fisket och här kan lax samlas i stora skaror. Fiskekortet köper du i Fällfors by.

Övernattningsmöjligheter: I Skellefteå finns både hotell, stugor och campingplats. Byske har egen campingplats där du också kan bo. Vill du tälta så fråga markägaren så brukar det ordna sig. Vi som fiskar ofta här uppe sover direkt under bar himmel vid något vindskydd, vilket också kan rekommenderas. I Fällfors finns även uthyrning av hytter, telefon 0912/20149.

Skellefteå kommun har telefonnummer 0910/58000. Begär turistinformationen, så hjälper dom dig vidare.

...mer om laxen i Byske älv

Byskeälven i Västerbotten tillhör fortfarande de okända laxälvarna för de allra flesta laxfiskare. Men älven har möjlighet till ett laxfiske som få andra älvar kan bjuda på. Var kan man annars finna 3 mils laxfiske för 300 kr – för ett år? I många av våra mer kända vatten är fisketrycket hårt och köbildning vanlig. I Byskeälven hör det till ovanligheterna att möta någon annan laxfiskare än möjligtvis någon enstaka lokal fiskare! Dessa fåtaliga lokala fiskare tar cirka 200 laxar per säsong. Och fisket ligger ännu i sin linda. Byskeälven ingår i projekt Västerbottenlax, en satsning som kommer att öka laxbeståndet rejält inom en nära framtid

Av Erik Erlandson

Byskeälvens flugfiske efter lax är av mycket sent datum – ja, det var inte förrän i slutet av 70-talet som de första försöken gjordes, i första hand av Jan

Marklund, Byskeälvens egen PR-man. De första fångsterna lät dock vänta på sig något år. Det blev Sören Johansson från Mykle som tog den

första flugfångade laxen i älven. Det stora genombrottet skedde kvällen den 2 juli 1982 då tre laxar togs av Jan
forts på nästa sida

Midnattsfiske vid selet. (Foto: Erik Erlandson).

forts från föreg sida

Marklund och Tore Nilsson: 12,5, 5,1 och 3,1 kg. Sedan dess fångas nästan all lax på fluga.

Redan i början av 50-talet hade emellertid det första sportfisket efter lax börjat; detta bedrevs uteslutande med spinn. Fisket kom i gång på initiativ av Ossian Nilsson, legendarisk fiskerikonsulent som ville skapa ett nytt Mörrum i Byskeälven. Domänverket, som äger mycket vatten här, sålde kort på den allra nedersta sträckan.

Fisket blev emellertid inte vad man hoppats på; alltför många fiskar fångades bort i havet och i de otaliga fasta fiskena utanför mynningen och stigningen av lekfisk blev därför mycket sparsam. Därtill kom att flottningen i älven på den tiden var intensiv och på många sätt hindrade sportfisket. När flottningen upphörde 1967 fanns två laxtrappor vid en dammbyggnad cirka en km från havet. Ingen ville ta på sig skötseln av trapporna varför de fick förfalla och så småningom fungerade mycket dåligt. Högvattnet 1972 förstörde till lycka för laxfisket totalt dammen och laxen kunde åter passera.

Laxbeståndet gick trots detta tillbaka

ka kraftigt under 70-talet. Under 80-talet ökade laxen igen och sportfisket kom igång på allvar. Detta fick till följd att fiskevårdsområdesföreningar bildades på sträckan Fällfors-Byske, cirka 3 mil. Dessutom kommer inom kort ett nytt område att bildas på sträckan uppströms Fällfors. När detta är klart kommer man att kunna köpa fiskekort på en över 10 mil lång sträcka.

Till detta kommer mängder med biälvar som i många fall också kan bli lämpliga laxfiskevatten och nästan samtliga är lämpliga som reproduktionsområden. Alla dessa bivattendrag inräknade skulle totalt sett laxfiske kunna äga rum på en sträcka av

över 50 mil. Med andra ord har Byskeälven potential att bli inte bara ett nytt Mörrum utan Sveriges svar på Tana i nordnorge, där lax kan fiskas på en nästan 100 mil lång sträcka om man räknar in alla bivattendrag.

Fiskevårdsåtgärder

Endast litet smolt har satts ut i älven, enbart för att utröna vandringsvägarna för denna specifika laxstam. Det fanns nämligen teorier om att Byskelaxen skulle ha speciella vandringsvägar. Resultatet av dessa utsättnings- och märkningsförsök blev emellertid att denna lax har samma vandringsmönster som övriga norrlandsälvars laxstammar. Havsörings-smolt har däremot satts ut. Biotopvårdande åtgärder som vidtagits i älven har nästan uteslutande handlat om att restaurera efter flottningen. För att underlätta för timret att passera längs älven hade man sprängt bort stora stenar eller fraktat iland stenpartier som legat i vägen. På vissa ställen

forts på sidan 58

"Den vanliga". (Foto: Erik Erlandson)

Jan Marklund fiskar lax med enhands-spö. (Foto: Mikael Jakobsson)

The Classic Salmon Fly

Respekten för hantverket och känslan för de gamla klassiska laxflugornas skönhet har gjort dessa till samlarobjekt av stort värde. Rent konstnärligt gick en epok i graven då de enklare hårvingemönstren vann marknad. De fiskade ju lika bra. Men nu finner allt fler av den moderna tidens flugbindare glädje och tillfredsställelse i att ta upp det gamla konsthantverket igen. Artikelförfattaren hör till dem som kombinerar sin skicklighet – han håller sin fluga direkt i handen medan han binder – med ett stort intresse att dokumentera den historiska epoken

Text: Sven Olov Hård

Foto: Johnny Johansson

Den klassiska laxflugan, denna sägenomspunna skapelse sammansatt av fjädrar från exotiska fåglar, silke från Asien samt silver- och guldbrodyr från Frankrike. Hur mycket mystik och historia sammanknipas inte med dessa färggranna skapelser? Vad har inte dessa "diamanter" betytt för laxflugefiskare runt om i världen?

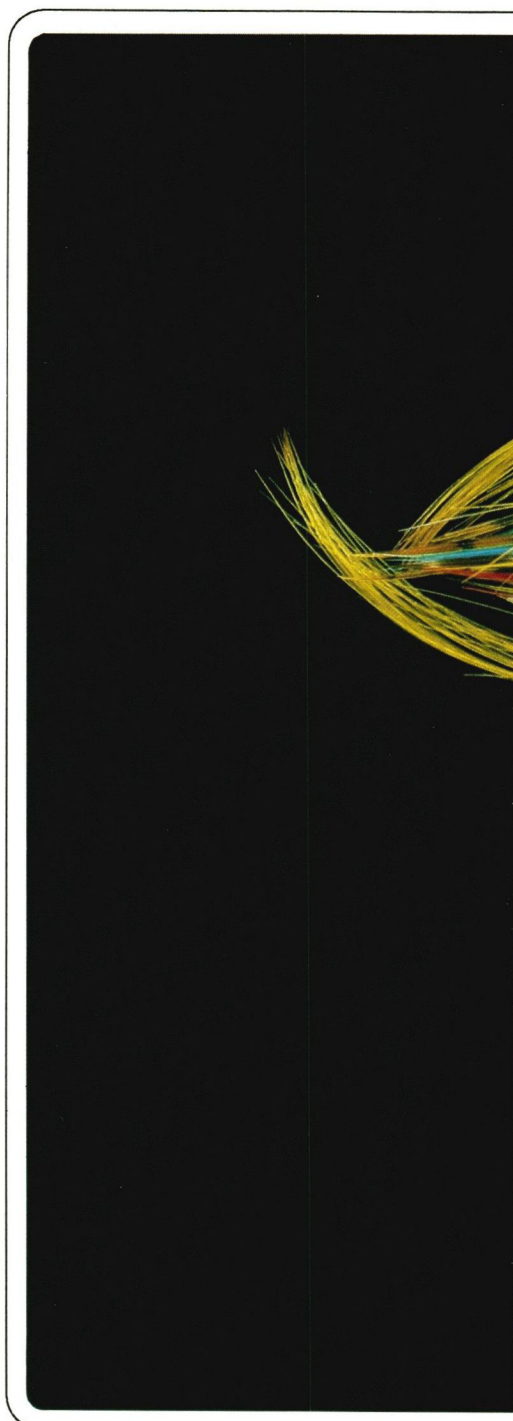
De gamla fjäderdressade flugorna har idag fått lämna plats för mycket förenklade beten i konstmaterial och hår – en ganska naturlig utveckling

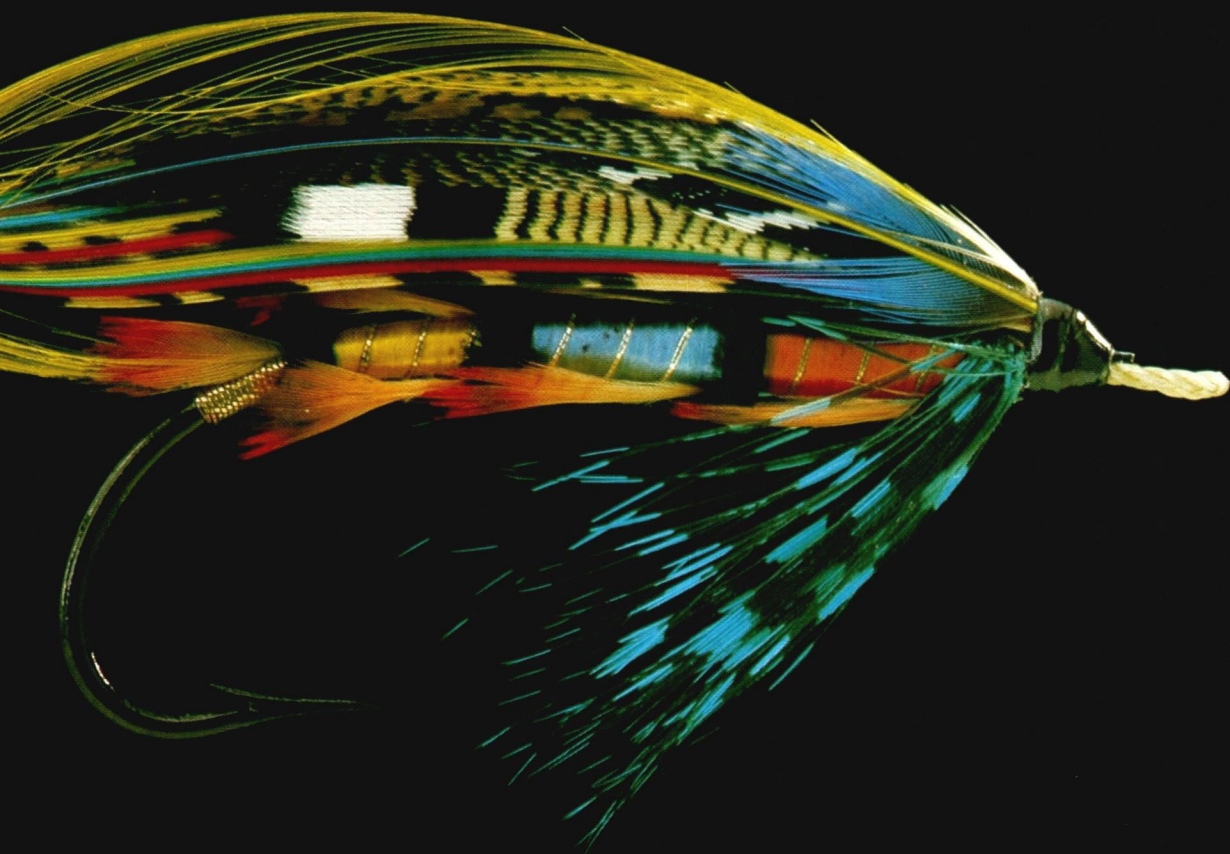
som mera hör hemma i dagens snabba tempo. Hårlaxflugor och tubflugor binds upp – ofta i färgerna liknande de gamla klassiska flugorna – mycket fiskliga beten som nästan "vem som helst" kan "knäpa" ihop. Men vart tog konstnärerna vägen? Människorna som kunde binda de vackra klassikerna.

Mycket har ju en naturlig förklaring – efterfrågan blev mindre, svårigheten att få tag på bra och rätt material ökade. De gamla mästarna i denna

ädla konst lämnade undan för undan sitt kall – allt efter som redskapsindustrins rationaliseringar gjorde insteg på de brittiska öarna.

Samtidigt höjdes röster från det stora landet i väst, att visst gick det att fånga lax på mycket enklare skapelser i ullgarn och hårmaterial från djur på den nordamerikanska kontinenten. Den hårvingade flugan hade därmed gjort sitt intåg och anhängarna blev många – dessa flugor används i dag i mycket stor utsträckning, ofta kom-

The Popham bunden på laxkrok nummer 5/0.

pletterade med enorma tubflugor för högvattenfiske.

Ovanstående belyser lite grand den utveckling som skett inom laxflugornas värld.

Renässans för klassikerna

Lyckligtvis verkar vi idag vara på väg mot en renässans när det gäller de

gamla vackra fjäderflugorna. Om det beror enbart på nostalgi eller samlarintresse låter jag vara osagt, hur som helst är dessa dunkrokar för värdefulla för att falla i glömska.

Efterfrågan på de gamla klassiska flugorna är idag mycket stor, liksom gammal litteratur där dessa flugmönster finns beskrivna. Konstnärerna som är verksamma idag är ett fåtal – efterfrågan är större än tillgången, så priserna på deras flugor blir därefter. Det har även skapats en sorts and-

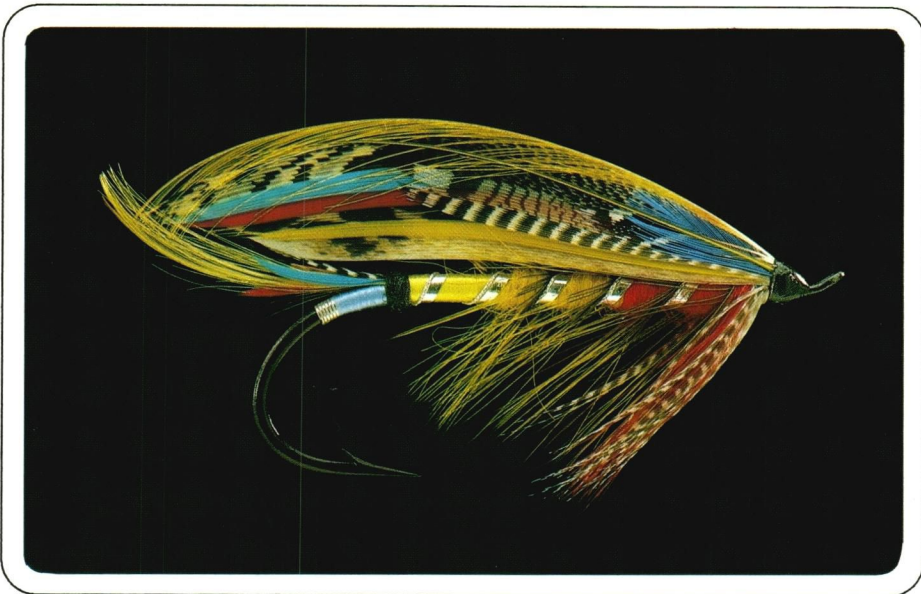
rahandsmarknad, där mycket gamla flugor finner sina köpare. Flugor i bra skick betingar skyhöga priser – för seriösa samlare betraktas de som ovärderliga och hamnar ofta inom glas och ram.

När det gäller vårt eget kunnande och intresse för gamla flugor kan jag intyga att det är mycket stort. Jag har själv gjort vad jag kunnat för att hålla traditionen vid liv. Jag har rest omkring, visat och berättat för hågade

forts på nästa uppslag

The Childers 5/0.

The Childers 7/0.

The Yellow Eagle 6/0.

forts från föreg uppslag
 flugfiskare – intresset att lära sig binda dessa flugor enligt gammalt "recept" är enormt. Syftet har främst varit att visa hur en klassisk fluga byggs upp, litet om förpreparering av material, mycket i fråga om "styling" samt lite historik.

Aldrig har det väl "knåpats" så flitigt vid flugbindarborden som idag – jag får mängder av telefonsamtal angående bindtips och materialanskaffning. Jag delar frikostigt med mig, eftersom de klassiska laxflugorna för mig har blivit en allt mer uppslukande passion. Från början var det hela en otrolig utmaning att med egna fingrar kunna skapa någon av dessa skönheter. Blev sedan resultatet bra var lyckan fullständig, och flugan beundrades under många och sena nätter.

Äkta fjäder och substitut

Som jag belyste i en tidigare artikel i FiN nr 4/86 är det enormt svårt att skaffa rätt material till dessa originalflugor. Man tvingas ofta använda fjädrar och dylikt som i någon mån liknar originalet. Bara det gör att många stupar redan i starten.

Här kommer också en annan känslig fråga in i bilden – vilka fjädrar är det förenligt med lagen att sälja och köpa. Som flugfiskare och flugbindare tror jag mig dock veta att Du är naturvän och respekterar detta med fridlysta fåglar och djur. Självt var jag framsynt nog att för 15 år sedan inhandla lite av det "svåra" materialet. I de fall det ej går att finna äkta fjädrar på laglig väg, får man hålla tillgodo med substitut – efter en tid kommer Du att märka att det faktiskt finns många bra ersättningsmaterial som med rätt färgning duger utmärkt.

Om Du ändå ej nöjer Dig med substitut, finns det ett fåtal försäljare i Europa som på laglig väg handlar med fjädrar, hår etc.

Vad är ett originalmönster?

Nu förutsätter vi att Du skaffat nödvändigt material och skall börja binda. Då uppstår nästa problem... – vad är ett originalmönster?

Ett originalmönster borde ju vara den allra första flugan som bands upp av ursprungskällan. Bara för att personifiera ett ursprungs- eller originalmönster skall vi titta på The Mar Lod-

ge – ett gammalt pålitligt mönster från river Dee i Scotland. Källan är John Lamon T, 1893.

The Mar Lodge

Tag: Silver tinsel

Tail: Topping with points of Jungle (back to back)

Butt: Black herl

Body: In three equal sections; 1st and 3rd; silver tinsel, center; black silk

Rib: Oval silver

Throat: Gallina

Wings: Underwing of married strips of swan dyed yellow, red and blue, strips of Peacock wing, Summer Duck, Grey Mallard, Dark mottled Turkey, Golden Pheasant tail and a Topping

Sides: Jungle Cock

Horns: Blue Macaw

Head: Black Wool

Detta är alltså originalet. Tittar man senare i tex Pryce Tannaths "How to dress Salmonflies", finner man en helt annan beskrivning. Allt detta torde vara mycket förvirrande för den som vill bygga en "Mar Lodge" enligt originalet.

Undertecknad kan dock intyga att The Mar Lodge – liksom en mängd andra mönster – bands lite olika i olika delar av England och Scotland beroende på var flugan skulle fiskas. En annan förklaring kan vara att flugbindarna under den "gyllene perioden" 1890–1939 i många fall tog vad som fanns till hands. Detta är antagligen förklaringen till den mängd laxflugemönster som finns dokumenterade i tex "The Salmon Fly", Geo M Kelson eller "How to dress Salmonflies", Dr Pryce E Tannath. (Dessa två titlar återkommer ofta eftersom dessa är mest kända.)

Det återuppväckta intresset för dessa gamla flugor har fått mycket draghjälp från Amerika, V Tyskland, Holland, även i Japan där det väl aldrig fiskats lax har skapats en "samlarmarknad". Det största "suset" kommer emellertid från våra egna grannar Danmark, Norge och Finland. Så långt lite fakta och historik kring de gamla flugorna.

Öva steg för steg

Alla, som vill lära sig att binda dessa flugor, rekommenderar jag att skaffa en bra "källa" eller instruktionsbok. Försök också få tag i en bra förebild – något att efterlikna.

Den bästa bok som finns i dag är enligt min mening nyutgåvan av tidi-

gare nämnda "How to dress Salmonflies" av Dr T E Pryce Tannath – den finns att köpa i välsorterade branchaffärer. Tyvärr tycks författaren ha blandat ihop vissa mönster. Frånsett detta är boken mycket rikt illustrerad ifråga om de viktigaste bindmomenten. Den har dessutom många vackra färgplanscher i slutet – något att vila ögonen på i vintermörkret.

Ett annat tips är att inte använda fint och utvalt material innan Du behärskar de olika bindmomenten i denna ädla konst. Att binda dessa flugor kräver mycket noggrannhet och intensiv träning. Börja tex med att lära hur en väldimensionerad, stark och vacker "tag" av tinsel och silke binds – upprepa detta tills Du är nöjd och känner Dig säker. "Tagen" är faktiskt flugans viktigaste beståndsdel, då den är den första och smalaste delen av den senare koniskt taperade flugkroppen – en fulländad fluga blir ju "fetare" ju längre fram mot huvudet Du kommer.

Nästa steg är "tailen". Jag går här ej in på några bindtips – en viktig tumregel är dock att den i stort avgör längden på flugan – vingen skall sluta tätt innanför "tailen".

Fortsätt sedan steg för steg med uppbyggnaden av flugkropp, rib, hackle, undervinge, vinge mm. Var hela tiden lika noggrann som i "tagen" – lite av hemligheten ligger i att ha tålmod och åter tålmod. Överlever man den första svåra tiden med tinsel som släpper och "knöligt" ojämt lager av flossilke, kommer Du en vacker dag att märka, att helt plötsligt stämmer det – resultatet av många och långa timmar bakom kroken blir bra. Tänk bara på att hela tiden vara kritisk mot Dig själv – ingenting är så bra att det inte kan bli bättre, ett talesätt som

verkligen gäller här. Och vid det här laget skall enbart bästa tänkbara material användas.

Hardy's hårda skola

För att belysa ovanstående tankar ytterligare kan jag citera en av ärevördiga Hardy's siste stora flugbindare – han är fortfarande verksam på egen hand. Han berättar... "Jag togs med till Hardy's av min far, som märkt mitt intresse för fisket. Jag ansågs väl också ha konstnärlig talang. L R Hardy, som då var den drivande i företaget, synade mig från topp till tå och hade redan bestämt sig; It will have to be the Flyshop for you, son".

Han antogs som lärling i flugverkstaden och efter lång tids träning var det dags för examensprovet. Förmanen lade fram ett dussin enkla laxkrokar. Först skulle tolv stycken "tags" tillverkas. När det var klart skulle förmanen godkänna jobbet – gick det att vrida loss en enda, var det bara att börja om med samtliga tolv.

Tala om tuff inkörning i yrket. Samma hårda krav ställdes på alla olika moment i flugan. Detta är kanske att gå till ytterligheter – men som slutledning kan man utan tvekan tillstå: "inte undra på att Hardy's laxflugor betecknades som det bästa som stod att få i början på nittonhundratalet.

Avslutningsvis vill jag bara säga; kämpa hårt och studera Dina förebilder. En dag kommer, då även Du kan tillverka ett dussin laxflugor, som är som stöpta i samma form. Då kan Du stolt luta Dig tillbaka och känna en enorm tillfredsställelse. Så kände sig Geo M Kelson och hans gelikar en gång i tiden då deras fantastiska flugor kom till.

Lite historik kring flugorna:

The Popham 5/0 – en fulldress-fly med mixad vinge, dvs de olika fibrerna återkommer i minst två omgångar. Ett av de mest komplicerade mönstren med tredelad kropp, "veiled" på varje del, i originalet med red indian crow fjädrar. Bunden enligt J James Hardy cirka 1900–1926.

The Childers 5/0 – en fulldress-fly med mixad vinge, bunden enligt Colonel Childers åren 1885–1920.

The Childers 7/0 – även detta en fulldress-fly, men med något förenklad vinge, så som den bands av Hardy's i deras produktion under åren 1920–1939.

The Yellow Eagle 6/0 – hör till gruppen Dee Strip Wing Fly, mycket enkla flugor med lång slank ullkropp, långt mjukt hackel och vingarna inbundna i V-form. Användes framför allt i "slaka" vatten. Så här bands den åren 1920–1939.

Typisk sommarlax från Byske älv. (Foto: Erik Erlandson)

Mer om laxen...

forts från sid 53

hade ledarmar eller stenkistor byggts. Så sent som 1922 fanns hela 54 dammar i vattensystemet som hade till uppgift att spara vatten för flöttingen.

Efter hand har naturen själv raserat dammarna, en del har rivits. Restaureringsarbetet i dag handlar om att riva ut stenarmar och lägga tillbaka stenarna som fraktats undan – allt för att skapa ståndplatser både för den stora lekvandrande laxen och för de uppväxande laxungarna.

Typisk skogsälv

Byske älv är en typisk norrländsk skogsälv ungefär dubbelt så stor som den mest kända laxälven i Sverige – Mörrumsån. Medelvattenföringen är cirka 40 m³/sek och normal lågvattenföring ungefär hälften.

Eftersom älven har en ganska stor fallhöjd från källflödena till havet finns många hårda och kraftiga strömmar längs den över 14 mil långa huvudfåran. Eftersom denna inte är så bred blir vattnet ofta under försommaren hårt och relativt svårfiskat. Det är svårt att under denna tid vada i älven på många platser. Överallt i älven ligger stenar som tycks bilda ett oändligt antal ståndplatser, men likaså i den snarlika Mörrumsån, är det

bara vid vissa av dessa som det lönar sig att blöta flugan. Vattnet är mörkt humusfärgat, varför ofta röda, orange och gula flugor fiskar bra.

Laxfisket

Redan i maj månad stiger laxen i älven, vilket efter norrländska förhållanden är mycket tidigt. Under denna tid är vattnet högt och kallt och förhållandena därmed mycket besvärliga för flugfiskaren. Det är nu som de allra största laxarna kommer och fiskar på upp mot 20 kilo finns varje år med i denna tidiga stigning.

Flugfisket kommer i gång runt midsommartid, då vattnet oftast sjunkit undan och temperaturen höjts en bra bit. Trots sitt nordliga läge kan Byskeälven under juli och augusti bli mycket varm – sommaren 88 var temperaturen i början av juli 22 grader, men trots detta visade sig laxen var huggvillig.

Fisket sker nu med lätta grejor. De lokala fiskarna använder gärna enhandsspön och flytlina. Fisket sker oftast strax ovanför någon av de talrika forsnackarna. Ett par fina platser jag besökt i Byske och där vid de få tillfällen jag varit där alltid någon haft fisk på (!) är nacken ovanför vägbron vid det så kallade Selet samt den stora spännande forsnacken vid Degerliden. Om vattnet är högt gör man klokt i att byta till sinktip eller intermedie eftersom vattnet är snabbt

och flytlina gärna stripar flugan i ytan.

Lax på torrfluga

Under de senaste åren har framför allt Jan Marklund då och då försökt fresta laxen med torrfluga. Trots att dessa försök i tid inte omfattar mer än en bråkdel av den tid han fiskat med konventionell metod, har han vid flera tillfällen haft påslag på stora buskiga gulbruna torrflugor och i somras krokade han sin första torrflugelax i älven. Tyvärr steg fisken av efter någon minut, men detta bevisar att här finns stora möjligheter för den som vill experimentera.

Traditionellt sker fisket med flugor i storlekarna 4–8. Mönster som är gångbara skall gärna innehålla gula, orange eller röda färger. Tidigare fiskades mycket med Gary, men de lokala fiskarna har numera en egen fluga som de kallar "Den vanliga", och som gett de flesta fiskarna under senare år.

Ingemar Österlund, garvad flugfiskare i Mörrumsån, som de senaste åren tillbringat ett par veckor varje sommar i Byske älv, berättar att han inte kände någon fisk förrän han fick en sådan av Marklund. De närmaste två dagarna fick Österlund två fina laxar och tappade fyra – alla på "Den vanliga".

Augusti är den traditionella lågvattenmånaden då vattenståndet ofta är helt perfekt för flugfisket. Det finns fortfarande en del nystigen lax i älven, även om många hunnit mörkna en aning.

Havsöringsfisket har väl ännu inte utvecklats nämnvärt häruppe, men de som riktat fisket efter dessa mörkerälskande skygga fiskar har då och då gjort fina fångster.

Den Vanliga

Tail: Några strån tippet, kan bindas in mitt på kroppen

Kropp: Silver eller guldribbing

Vinge: Röd, orange och badger ekorre

Hackle: Ett brunt fronthackle, binds in och trycks bakåt över vingen

Flugfiske i Norden vill rikta ett varmt tack till Jan Marklund för hjälp med bakgrundsfakta till denna artikel om laxfisket i Byske älv. Jan har också lovat att intresserade laxfiskare kan få ringa honom på telefon 0910/22319 för ytterligare information om fisket i den älv han känner bäst än någon annan.

Vassa veckor i Ludvika

Röken från smidesugnen breder ut sig över timmerbåsen. De lugnt hamrande slagen när smeden gör knivblad blandar sig med sorlet av besökarnas röster och en och annan hantverkare som skriker någonting om sina knivar. Tittar man uppåt ser man en gammal magasinsbyggnad och en historisk kulturgård. Nedanföör skimrar sjön Väsman i solskenet. Det är en underbar harmoni och ett rofyllt lugn på Hammarbacken i Ludvika, men under ytan sjuder aktiviteten.

Av Jan Larsson

För andra året arrangerades i juli KnivVeckan i Ludvika. 450 knivar ställdes ut och bedömdes först av en mångtalig publik och sedan av en jury som korade de vinnande knivmakarna. Hantverkare hade samlats från hela Norden, dels för att tävla, men främst för att umgås, sälja knivar och diskutera tillverkningsmetoder och material.

De drygt 8000 som besökte KnivVeckan fick se allt från skimrande vackra smyckesknivar till jaktknivar och svärd. Den stora och entusiastiska publiken har fått arrangörerna, Ludvikabygdens Slöjdarförening och Grangärde Fiskevårdsförening, att vilja utöka verksamheten, så nästa år kommer KnivVeckan att följas av en Flugfiskevecka den 18–23 juli 1990. Intresset för denna vecka väntas bli ännu större än det är för KnivVeckan,

eftersom det finns fina fiskevatten i området och fiskeintresset är stort.

Tävling

Sjalva tävlingen är uppdelad i två fristående moment: En flugbindnings- och en spöbyggnadstävling. I flugbindningstävlingen ska 5 flugor med bestämt mönster och 5 valfria flugor bindas för att bli bedömda av en jury och publiken. I spöbyggnadstävlingen får maximalt två spön av varje deltagare medverka. Dessa kommer sedan att provfiskas och under veckans sista dag, den 23 juli kommer vinnarna att koras.

Knivtävlingen är uppdelad i fem tävlingsklasser: Bruksknivar, sameknivar, dräkt/smyckesknivar, öppen klass samt en specialklass för slöjdare

som gör allt arbete på kniven själva. Utställningen kommer att pågå mellan 9 och 15 juli 1990 och är Nordens största knivtävling.

Ideellt arbete

Det unika med dessa utställningar är att allt arbete sköts ideellt, med stöd från Ludvika kommun. Därför behöver inga deltagaravgifter betalas och publiken har fri entré. Att allt är gratis, sammanslaget med att evenemanget ligger mitt i semestertider, gör att arrangörerna nästa år räknar med att även flugbindningstävlingen blir nordens största.

För mer information och tävlingsregler ska man vända sig till: Turistbyrån, Sporthallen, Box 710, 77101 Ludvika, tel. 0240-86050.

FiN – Island – Svartá 1990

Var finner Du en brusande älv, friskt, klart, kallt vatten genom ett kargt, ödsligt fjäll- och lavalandskap? Huggvillig, kämpastark öring och röding i storformat? En säregen fauna och flora? I SVARTÁ i norra Island – dit FiN sedan fyra år förlägger sin islandsresa. Vi fiskar och trivs tillsammans vid det fantastiska fiskevattnet Svartá – ett nästan jungfruligt vatten. Öring och röding upp till 4 kg på torrfluga. Snittvikt behållen fisk ca 1,6 kg. Ett par troféfiskar per fiskare med till Sverige. Övriga återutsätts. De och andra väntar Dig sommaren 1990. Kanske Ditt livs största. Du kan fiska när Du vill och hur mycket Du vill och orkar – dygnet runt och allra bäst på natten i det glödande ljuset från midnatt-sol-himlen. Det privilegiet är vi ensamma om i norra – och kanske hela Island.

NYHET 1990: Vill Du ha det lite bekvämt? Bo i modernt rum på Hotell Kithagil med helpension – frukost, middag och matsäck för fisket! Här slappar Du i deras trevliga lounge, duschar, bastar, tar Dig en eftermiddagslur, fiskesnackar med kompisarna eller binder flugor – allt efter behag – sedan Du ätit dig mätt av den goda och riktiga maten. Vi gör utflykter till Laxá, Mývatn, Gódafoss, varmkällornas bad och de rykande svavelkällorna. MEN FRAMFÖR ALLT FISKAR VI OCH TRIVS!

Men Du kan också leva ett något mera primitivt tältliv bara några me-

ter från Svartá. Vi har rymligt kökstält där vi lagar frukost och förbereder nattfiskets matsäck. Allt livsmedel ingår. I övrigt är programmet – fiske, utflykter, middag och samvaro – det samma.

VILKET ALTERNATIV DU ÄN VÄLJER, KOMMER DU ATT FÅ EN SPÄNNANDE OCH INTRESSANT RESA TILL ISLAND OCH SVARTÁ.

SVARTÁ 1990

Tid: Tio dagar.

Plats: Svartá 90 km söder Húsavík.

Förläggning: Eget tält eller Hotell Kithagil.

Måltider: Frukost och matsäck tillreds av deltagarna i tältlägret. Hotellgästerna serveras alla måltider på hotellet.

Resväg: Flyg från Stockholm, Oslo, Köpenhamn – Kevlavík tor. Inrikesflyg Reykjavík-Akureyri tor samt transport Akureyri-Svartá. Transporter fiskeplats-läger eller hotell. Övernattning i Reykjavík på hemresan.

Fiske: Endast flugfiske. Öring och röding. 15 km omväxlande fiskesträcka – till stor del båda stränderna. Vi behåller matfisk för tillredning på platsen och Du själv ett par troféfiskar att frysa in och ta med tillbaka – om Du vill.

Avresa: Resa 1: Omkr 1 juli.

Resa 2: Omkr 10 juli (förutsatt 80% bokning).

Max åtta deltagare per resa plus två ledare.

Ledare: Jan Sekander, Christian B Hvidt (ev)

I priset ingår flyg till Island och åter, inrikesflyg, alla transporter i Island, fiskeavgifter, måltider, inkvartering och ledare.

Pris Hotell Kithagil:

Enkelrum: SEK 16800

Dubbelrum: SEK 15800

Trebäddsrum: SEK 15400

Fyrbäddsrum: SEK 15000

Pris tält: SEK 13200

Anmälan: Skriftlig förhandsanmälan **senast 20 januari 1990** till Flugfiske i Norden c/o Jan Sekander. PL 2252 Esseboda S-28070 Lönsboda. Ange namn, adress, telnr och om Du vill delta i första eller andra resan (se ovan förutsättning resa 2).

Förhandsanmälan är ej bindande.

Ange dessutom inkvartering – tält eller hotell (även rumstyp med alternativ).

Slutanmälan skall vara insänd **senast 20 februari** då Du också erlägger en deposition om SEK 1500:–. **Resterande belopp** skall ha inbetalts **senast 20 april**. Deltagande i resan (resorna) sker i turordning efter inkommen anmälan.

Vill du ha ytterligare information? Ring 0479-51140 el 51014.

Jan Sekander

Vi kan inte på ett trovärdigt sätt bedriva fiskevårdsarbete för att rädda värdefulla fiskstammar, samtidigt som vi binderflugor med material från hotade djur och fåglar. Det är dubbelmoral.

Washingtonkonventionen reglerar handeln med utrotningshotade arter. Det finns även andra lagrum som hindrar handeln med flugbindningsmaterial, t ex EG-konventioner och handelsbojkotten mot Sydafrika.

Men väl så viktig är den oskrivna moralregel som säger att vi inte bör använda material, vilka kommer från djur och fåglar som dödats enbart för att vi ska erhålla hår och fjädrar.

Istället bör vi endast använda biprodukter från den reglerade jakten på t ex hare, rådjur, skogs- och sjöfågel, eller odlade arter, vilka normalt ingår i vår livsmedelsförsörjning

Av Mikael Jakobsson & Svante Jonsson

Flugfiskarens dubbelmoral

Man räknar med att det finns 2 miljoner sportfiskare i Sverige i dag. I den stora skaran är vi flugfiskare en liten minoritet. Uppskattningsvis kan vi räkna oss till kanske 10–25 000 flugfiskare i landet. Vår sport skiljer sig från de övriga i det att vi binder olika former av imitationer av det naturen skapat och som vi försöker

fånga fisken med. En sportlig och ärlig utmaning mot fisken, hävdar säkert många, och därmed höjer vi flugfisket över de andra sportfiskevarianterna.

Flugbindandet är en mycket väsentlig del av flugfisket och det är inte någon överdrift att påstå att bindandet är 50% av fisket med fluga. Sett ur

den synpunkten är det allvarligt att det binds flugor med material från utrotningshotade djur, eller djur som av andra orsaker aldrig borde förekomma i en fluga. Öppna din egen flugask och titta efter. Säkert hittar du en och annan fluga vars material är tveksamt. Frågan är om vi kan hävda

forts på nästa sida

forts från föreg sida

att fisken i våra vatten skall räddas, samtidigt som vi försöker fånga den med flugor som bundits med material från utrotningshotade djur. Det handlar om vår trovärdighet som sportfiskare, och kan vi inte bevara den, kan vi inte heller göra anspråk på att få ta del i debatten.

Efter att ha ringt runt till ett stort antal handlare inför denna artikel kan vår slutsats bara bli en – handeln med material från utrotningshotade djur har tagit fart och den är omfattande.

Washingtonkonventionen

För att reglera handeln med utrotningshotade djur upprättades 1975 den sk Washingtonkonventionen. Syftet var att få en kontroll över vilka djur som importerades och exporterades mellan länderna, och Sverige är en av de nationer som undertecknat konventionen. I konventionen erkänns att den vilda faunan är en oersättlig del av jordens naturliga system och att den måste skyddas från exploatering. Här slås också fast att internationellt samarbete är av stor vikt, och de undertecknande staterna förbinder sig att motarbeta illegal handel.

Eftersom de skandinaviska länderna saknar passsvång är det mycket lätt att smuggla material mellan länderna. Framförallt tycks handeln mellan Sverige, Norge och Finland vara livaktig. Finland har, av flera vi pratat med, pekats ut för att vara ett genomgångsland för exempelvis tjuvskjuten djungeltupp. Men det är inte nödvändigt att passera gränserna personligen för att lyckas med smugglingen. Materialet kan delas upp i små poster och skickas i kuvert över gränserna. Tullen har ingen möjlighet att kontrollera alla kuvert och risken att åka fast är minimal.

"Äkta" djungeltupp och odlad

En av de handlare vi ringde upp tvekade inte att berätta att han kunde erbjuda "äkta" djungeltupp, vilket är detsamma som tjuvskjuten, eftersom fågeln är fridlyst i hemlandet. Han förbannade till och med att Sveriges Ornitologiska Förening övervakade

de fem hägerpar som häckade i den närliggande ån, vilket säger en del om denne handlares moral. I hans företags katalog förekommer nästan inget flugfiskematerial utan kunderna uppmanas att ringa direkt till butiken. Företaget försöker på olika sätt verka seriöst och med extra stora bokstäver understryks att årets katalog tryckts på miljövänligt papper. Anmärkningsvärt är vidare att hans djungeltupp nackar kostar 350 kronor, vilket alltså skall täcka uppfödarens kostnader, grossistens påslag och moms. Det finns ingen annan logisk förklaring än att även de, i katalogen uppgivna, nackarna är tjuvskjutna. Hans pris skall jämföras med Karpens AB:s nackar som kommer från Ron Taylors odling i England. Christer Sjögren på Karpens kommenterar det hela så här:

"Karpens är det enda företaget i landet som har kontrakt med odlaren Ron Taylor i England. Ron Taylor är förmodligen den ende odlaren som verkligen har lyckats få fram odlad djungeltupp. Jag har pratat med honom om svårigheterna med att odla djungeltupp, så jag anser också att snacket om odlad djungeltupp, vid sidan av hans odling, är ren lögn för att dölja handeln med tjuvskjutna nackar. Våra nackar kostar 600 kronor vilket kan jämföras med de tjuvskjutna, som kostar 300–350 kronor. Det är faktiskt så illa att vi har ett lager av djungeltupp därför att vi säljer så lite av den. Folk köper sina nackar på annat håll."

Det finns flera stora handlare som anser att handeln med djungeltupp, trots uppgifterna om odlad tupp, är tveksam. Adexa AB, Fly-Dressing och Sportag saluför exempelvis inte djungeltupp.

Häger i flugor

Just häger har varit efterfrågat som flugmaterial sedan en artikel i en fiskeidning visade upp vackra flugor bundna av vit silkeshäger. De som valt att använda vita hägerfjädrar i sina flugor brukar rada upp en serie argument till försvar. Ett är att den vita silkeshägern förekommer i mycket stora skaror bland annat på Sri Lanka. Fågeln skall förekomma i så stora skaror att den upplevs som ett skadedjur och jagas. Något Sören Svensson, ordförande i Sveriges Ornitologiska Förening, ställer sig mycket tveksam till:

"Jag har själv varit nere på Sri Lanka, och det är i och för sig riktigt att vit

silkeshäger är ganska vanlig. Men att den uppfattas som ett skadedjur har jag inte funnit något belägg för. Någon jakt har jag aldrig hört talas om och att fjädrarna som tas in till Sverige skulle vara restprodukter av denna jakt tror jag inte på."

Även Mats Segnestam, fd intendent i Svenska Naturskyddsföreningen numera arbetande på SIDA, har besökt Sri Lanka och säger:

"Jag har aldrig hört talas om någon jakt eller avskjutning på häger på Sri Lanka. Att fågeln skulle vara ett skadedjur faller på sin egen orimlighet. Hägern äter bara småfisk och möjligen skulle den kunna göra mycket begränsad skada i en fiskodling."

Det torde därmed stå ganska klart att den häger som skjuts på Sri Lanka, och som importerats till Sverige, skjuts av andra orsaker än som påstås. Flera seriösa importörer ställer sig tveksamma till import av häger, och tre av de vi talat med har valt att stryka vit häger ur sina kataloger. Lennart Björkgren, Adexa AB, Allan Pettersson, Fly-Dressing och Sportag AB i Malmö har, förutom tvivlet mot djungeltupp, det gemensamt att man inte saluför vita hägerfjädrar.

Lennart Björkgren, Adexa AB;

"Vi får dagligen påringningar från flugbindare som vill köpa både det ena och det andra. Vi har fått förfrågningar om både kondor, aphår och isbjörnhår från folk som skall binda exklusiva flugor. Vi saluför inga hägerarter därför att hägern är, enligt de uppgifter vi har fått, en hotad art i hela världen."

Bengt Backman, Sportag;

"Vi har strukit vit häger från vår katalog sedan den sattes upp på den sk Washingtonlistan. Detta inkluderar även den sk vita silkeshägern eftersom den har sålts under namnet vit häger. Det är helt enkelt för stor risk för sammanblandning mellan vit häger och silkeshägern, så vi avstår från att saluföra den."

Övriga hägerarter kan också anses tveksamma som material i flugor, eftersom allt fler hägerarter hamnar på Washington-listan. Mats Forslund, forskare och fågelexpert, säger så här om häger i allmänhet:

"Rent generellt kan man påstå att hägern är en hotad art, på sikt, i hela världen. Det beror på att de för hägern så viktiga våtmarkerna dikas ut för att man vill exploatera de nya markområdena. Många hägerarter är därför i olika utsträckning fridlysta."

Mycket förvånande är vidare en restnotering av vit häger på en order, som vi lämnat in till ett etablerat stör-

re företag. När vi ringer upp och frågar om denna restnotering säger sig företagaren inte vara helt säker på att vit häger är en importförbjuden produkt. Hur troligt det är att en av marknadens större handlare inte känner till om vit häger är förbjuden eller inte får läsaren avgöra. Vid ett senare telefonsamtal erkänner dock samme person att vit häger är förbjuden, men restnoteringen kvarstår, vilket innebär att företaget räknar med att kunna få fram varan.

Vi ringde också upp några av de personer som via annonser i fiskepressen erbjuder sina flugor. Tre av de fem vi ringde upp tvekade inte att binda flugor med material från utrotningshotade djur. En av dem försvarade sig med "binder inte jag dem, så gör någon annan det".

Handelns ansvar

Det är självklart så att ett mycket tungt ansvar faller på handeln. Det minsta man kan förvänta sig är att handeln följer gällande lagar och av Sverige undertecknade internationella konventioner. Det skall helt enkelt inte finnas förbjudet material varken i butikerna eller i företagens kataloger.

Det finns många seriösa handlare som gör sitt bästa för att följa Washington-listan, men det finns också handlare som helt struntar i moral och juridik. För deras del handlar det om att köpa billigt och sälja dyrt. För drygt ett år sedan erbjöds svenska handlare tjuvskjutna djungeltuppnackar via en grossist i Holland. Nackarna kostade 40–50 kronor styck, så vinsten per nacke blev avsevärd med tanke på att priset i Sverige hamnade på 300–350 kronor.

Det finns också material från djur som inte finns med på några skyddslistor, men som ändå på rent moralisk grund kan anses tveksamt att använda. Sälhår används i nymfer och flugkroppar. Håret kommer oftast från sk White Coat, vilket är detsamma som vita babysälar. Att ungarna klubbas ihjäl tror vi är bekant för de flesta, och att jakten fått kraftig kritik är också allmänt känt. Sveriges förbud mot import av sälhår grundar sig på en EG-konvention, som förbjuder all import av säl och inte därför att sälen är utrotningshotad.

Struts odlas på stora farmar i Sydamerika – men framför allt i Sydafrika. För oss flugfiskare är det främst herlen som används. Inte heller strutsen är utrotningshotad, men däremot

forts på sid 84

Det finns massor av substitut att tillgå där äldre mönsterböcker föreskriver fjädrar från fåglar som idag är utrotningshotade.

Jungeltuppfjädrar tillverkar man till exempel lätt av svarta hackelspetsar på vilka man målar det "åtråvärda" ögat med vattenfast hobbyfärg av lacktyp.

På samma sätt kan infärgade gåsfjädrar ersätta de papegojffjädrar, vilka ingår i många klassiska laxflugor. Men man kan också erhålla äkta material på ett fullt ärligt sätt. Fåglar ruggar och tappar fjädrar. Ett besök på en djurpark kan därför ge exotiska fjädrar, som man finner på marken eller tigger av djurparkens personal – utan att fåglarna på något sätt skadas. Många djurparker har idag utvecklats till genbanker där starkt hotade arter får en chans att överleva.

Med lite fantasi kan man alltid lösa alla flugbindningsproblem. Det finns inga fjädrar som är ett "måste".

Många gånger kan man emellertid vara osäker på om ett djur eller en fågel är utrotningshotad eller inte. Washingtonkonventionens lista ändras dessutom och kompletteras hela tiden. Önskar du information om vilka aktuella djur och fåglar som omfattas av konventionen, så kan du kontakta **Lantbruksstyrelsen, 55183 Jönköping, tel 036/155000 vx.**

Dags för brasfiske igen!

"Fall Julesnö och Susa Djupa Mo" eller "I'm Dreaming of a White Christmas". Välj själv! Här i södern föll fjolårets enda snö första veckan i december. Torpvägen skottades med tesked. Snön samlades upp och förvarades nostalgiskt i frysen.

Snart är det dags igen – det där med JULEN. De gamla traditionerna dammas av. Lutfisk på fluga? Knappast. Men husets julskinka, brunkål, köttbullar, risgrynsgröt mm lockar såväl gourmander som gourméer. Julklappar? Denna årligen återkommande huvudvärk. Köp en bok – klappen som varar!

En känd sex-stjärna lär ha sagt: "Det bästa jag vet är att gå till sängs med en bra deckare". En flugfiskare gör det hellre med en bra flugfiskebok. Men smaken är som bekant olika. Var och en har sin hobby.

1989 har faktiskt bjudit på rätt många godbitar inom vårt gebit. Det är bara att välja. Sämre sängkamrat kan man ha. Kanske!

Till sist önskar Bokbiten alla FiN-läsare en riktigt GOD JUL och ett GOTT NYTT ÅR – 1990.

Jan Sekander

Två böcker av Leonard M Wright Jr

Leonard M Wright, Jr: "Fishing the Dry Fly as a Living Insect."

Nick Lyons Books

Pris SEK 110:–

Fly-Dressing

Box 2003

56102 Huskvarna

Leonard M Wright, Jr: "The Ways of Trout."

Nick Lyons Books

Pris SEK 139:–

Fly-Dressing

Box 2003

56102 Huskvarna

Leonard M Wrights båda böcker bör läsas i ett sammanhang, trots att det ligger mer än femton år mellan "Fishing the Dry Fly...", vilken utkom första gången 1972 och "The Ways of Trout", först utgiven 1985. Den senare är innehållsmässigt så intimt sammankopplad med den förra, att jag nästan vill påstå att man knappast kan tillräckligt uppskatta Wrights teorier om fiske efter öring i "Fishing the Dry Fly", om man inte samtidigt håller hans resonemang om öringen, dess utveckling, uppträdan- de och miljökrav i minnet.

Då Wright 1972 utgav "Fishing the Dry Fly..." väckte den mummel om kätterska tankar, kanske inte minst bland puristiska flugfiskare i flugfiskets vaggga, England. Här gällde fortfarande evangelium enligt Halford – att en torrfluga skall exakt avbilda den verkliga insekten och fiskas uppströms dead-drift. "Man kan bara spekulera över var torrflugefisket skulle ha stått i dag, om det fått utvecklas på våra egna villkor och i vår egna vatten" skriver Wright i ett av de första kapitlen. Men det skulle inte dröja många år in på 70-talet innan förnyare av amerikanskt flugfiske alltmer började betvivla riktigheten i dessa dogmer, avlade av purister och i huvudsak anpassade till fiske i engelska kalkströmmar.

De flesta moderna böcker i ämnet flugfiske innehåller mer eller mindre ingående eller informativa kapitel om öringens ekologi. Till grund för sitt vetande har Wright förutom lång erfarenhet som flugfiskare även ett eget strömmande vatten, där han kunnat studera öringens livsbetingelser och miljö. "The Ways of Trout" är i mitt tycke den bästa bok jag någonsin läst

om öring. Den täcker stort sett allt vetandebehov en entusiastisk och nyfiken flugfiskare kan önska sig. Det är därför svårt att framhäva något eller några kapitel. Samtliga syns så väl underbyggda och presenteras på ett så intressant och medryckande sätt att man förtjust sitter och nickar instämmande – visst så måste det vara. "The Ways of Trout" handlar om öringens utveckling under några hundratusen år och fram till den genetiskt fulländade varselse vi i dag jagar med våra flugspön. Den handlar om öringens miljökrav, om dess näringskrav och aktivitetsperioder, om hur ljus, vattentemperatur och färg påverkar deras huggvillighet. Tillsammans med författaren vandrar vi en älvsträcka och lär oss "läsa vattnet", får förklarat varför eller varför inte fisk av nämnvärd storlek uppehåller sig i vissa delar av älven men saknas i andra.

Med sådana kunskaper blir "Fishing the Dry Fly as a Living Insect" en naturlig fortsättning för läsaren. Boken präglas av nytänkande – bla ett mera okonventionellt flugfiske med en skenbart levande imitation. "The sudden itch" tex – en lätt dragning i linan för att ge flugan "liv" – och inte minst ett intensivstudium av insekternas utveckling och beteende kom att bli nya inslag i 70- och 80-talets amerikanska flugfiskeutveckling och litteratur. Fast egentligen var Wrights "nyupptäckt" långt äldre. Det första flugfisket – med långa spön, flätade tagellinor och levande eller i alla fall verkliga insekter bedrevs på liknande sätt, vilket Wright noga framhåller. Han ger allt igenom tips och råd av mera praktisk karaktär, inte minst hur och varför man fiskar "the sud-

den itch", den där lilla dragningen som tycks ha en förlösande verkan på trög fisk.

Något längre fram i boken följer däremot en diskussion om när man ovillkorligen bör fiska sin fluga "dead-drift". Ett kapitel, som kanske känns mindre aktuellt idag än det gjorde 1972, behandlar den i tidigare litteratur ganska sparsamt omskrivna nattsländan. "Varför torrfluga?" Författaren ger många skäl till varför detta fiske ofta är att föredra framför andra för att i följande kapitel ge en lektion i våtflugefiske. Kastteknik – positiva och negativa kurvkast och reachkast – fiskens ståndplatser, säkra flugor och hur de binds, utrustning m m – kapitel som alla ger goda råd och intressanta synpunkter. Kanske är det just författarens teorier, argument, breda kunskap och välgrundade slutsatser som ger boken både läsvärde och läsglädje.

Båda böckerna är så innehållsrika, välskrivna och skrivna på ett språk som inte borde ge en någorlunda van läsare av engelskspråkig flugfiskeliteratur alltför stora svårigheter. Båda kan på det allra varmaste rekommenderas – de har enormt mycket att ge.

Jan Sekander

Norska laxälvar

Carl-Magnus Mörth, Per-Otto Glenne, Peter Landergren:

Laxälvar i Norge

Pris SEK 225:-

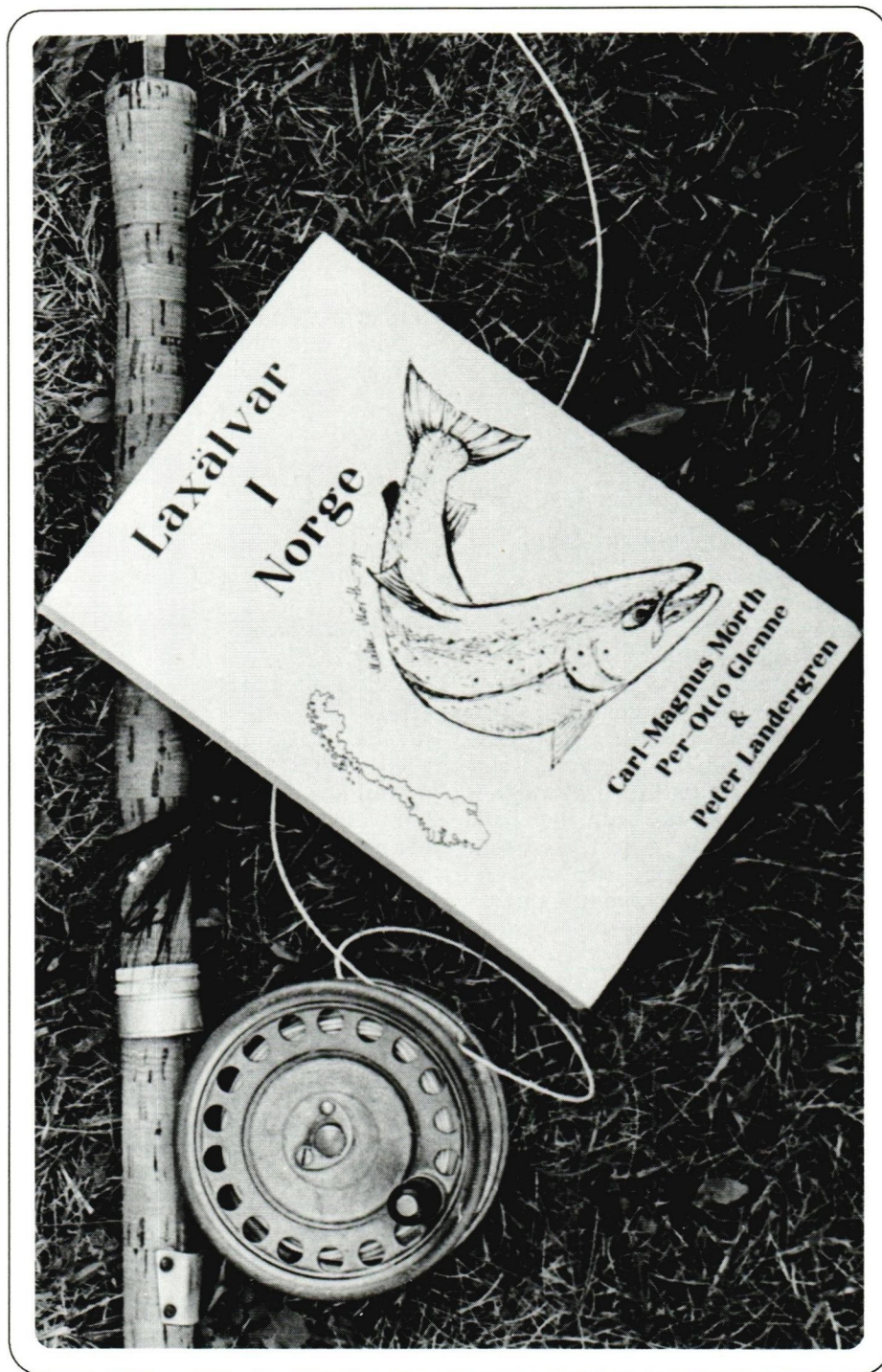
Best Per-Otto Glenne

Råsundav 17, 17132 Solna

Veckan innan jag skulle åka på min årliga laxfisketripp till norska Stjördalsälven damp boken "Laxälvar i Norge" av C-M Mörth, P-O Glenne och P Landergren ned i min postlåda. Min spontana reaktion var att varför inte ta med boken till Norge och på ort och ställe i äkta laxfiskeatmosfär utvärdera bokens innehåll.

De tre författarna beskriver själva sin bok blygsamt genom att på intet vis göra anspråk på att boken är av det heltäckande slaget. Uppgifter om fiskekortsförsäljning och logi saknas och anblicken av det stora inslaget av statistik kan kanske verka skrämmande. Men jag vill på det bestämdaste säga att det är just statistiken som är styrkan i boken.

Lägg märke till följande: I vilket annat tryckt alster kan en sann laxfiskeentusiast finna en så faktaspäckad sammanställning över i stort sett alla Norges lax- och havsöringsförande älvar. På de 212 sidorna behandlas

"Laxälvar i Norge" innehåller en mängd statistikuppgifter, som ger värdefull information inför norgefisket. (Foto: Björn Blomqvist)

350–400 älvar med uppgifter om laxförande längder, avrinningsområde, medelvattenföring, kraftverksutbyggnad, fiskens medelvikt eller om älven är drabbad av den förhatliga parasiten Gyrodactulus m m, m m... Ja listan kan göras mycket längre och jag behöver förmodligen hela vintern på mig för att kunna inhämta bokens alla guldkorn och ge rättvisa åt de ca 30000 insamlade uppgifterna som finns däri.

Ska det nämnas något negativt om denna ypperliga bok så är det priset, 225 kronor, i förhållande till kvaliteten på tryck och pärmar. Det känns som om sidorna är skrivna med en laserskrivare. Originalen har utan tvekan skrivits på A4 papper för att därefter krympas ner till hanterbar A5-storlek.

Bästa författare, visserligen är det dyrt att trycka böcker i dagsläget, forts på nästa sida

forts från föreg sida

men detta unika material förtjänar ett bättre öde än att bara sluta som en ömtålig limmad pocketbok. I mitt tycke ska boken kunna användas som ett uppslagsverk i årtal framöver och således bli utsatt för flitigt läsande.

Slutomdömet blir trots allt ett gratis, C-G Mörth, P-O Glenne och P Landergren för era nya friska grepp, som möjliggjort att vi som tillhör den laxfiskande skaran kan köpa boken "Laxälvar i Norge" och placera den som en unik bok i hyllan därhemma och känna att man inte köpt en dusinvara.

Björn Blomqvist

Hans Lidman porträtteras

Hans Lidman Sällskapet:

Hans Lidman – Norrlandsfiskaren

Bokförlaget Settern

Pris SEK 139:–

Få fiskeförfattare torde ha haft större påverkan eller genomslagskraft än Hans Lidman. Han var och är outstanding. Ingen har på samma sätt kunnat beskriva naturens oändlighet och fiskets intensitet som just han. Och även om han är mest känd som fiskeboksförfattare omfattar hans enorma produktivitet skrivande om såväl kulturhistoria, personbiografier som skönlitteratur.

Det är nu lite mer än ett decennium sedan Hans Lidman gick bort. Alltför tidigt då han fortfarande hade mycket att ge. Men hans produktivitet var, som ovan nämnts, otrolig. Åtskilliga år efter hans bortgång kunde nya böcker ges ut med tidigare opublicerat material.

På bokförlaget Settern har under senare år ett antal Hans Lidman-böcker utgivits. Det avser såväl nyutgåvor som helt nya böcker. Nu senast i raden kommer boken "Hans Lidman – Norrlandsfiskaren". Bakom boken står Hans Lidman-sällskapet.

Denna förening bildades för lite mer än ett år sedan, och har som huvuduppgift att studera och sprida kännedom om Lidmans författarskap. Men lika viktigt för sällskapet är att genom en stipendiefond stödja utvecklingen av svensk naturskildring. Det är sju personer kring Hans Lidman och så han själv som har skrivit de olika kapitlen i boken. Personer som på olika sätt kom i nära kontakt med Lidman.

Självklart står då hans hustru först, och i ett välskrivet kapitel berättar hon om Hans första år innan han funnit sin egen särpräglade stil. Här finns den välkände Rolf Smedman, med

egen bakgrund som påminner om Lidmans. Och Lidmans förläggare under lång tid Karl-Fredrik Björk, som hade mycket samarbete med honom i samband med många böcker.

Sällskapet har slutligen tagit med tre kapitel av Hans Lidman själv, som visar hans stil under olika perioder av sitt författande.

Detta är en monografi av stort värde som ökar kunskapen om författaren och människan Hans Lidman, och som inte minst ökar behållningen vid läsandet av hans böcker.

Claes Hederstierna

Äntligen!

Pål Krogvold:

Fisk med flue!

Etter våre innlandsfisk med fluestang

Landbruksforlaget

Pris NOK 192:–

Denne lille boka (ca 170 sider) fyller ett stort gap i norsk sportsfiskelitteratur. Pål Krogvolds ambisjon har vært å skrive den boka han selv kunne ha ønsket seg som nybegynner, og det har han klart. I hvertfall har han skrevet en grei og oversiktlig innføring i moderne fluefiske som både nybegynnere og viderekomne bør kunne få stor nytte av. Boka tar for seg alle sider ved fluefisket, så som; Utstyr, kasteteknikk, fiskens fysiologi og matvaner m.m, samt beskrivelser av de viktigste fiskemetodene. Et avsnitt om entomologi som gir nødvendig basiskunnskap om ørretens næringsdyr er også tatt med. Ja, jeg skriver "ørreten", for selv om boka også inneholder et kapittel om hvitfisk, er det "de prikkete" som er Krogvolds favoritter.

Forfatterens store fortjeneste er etter min mening at han har klart å gjøre det omfattende stoffet så oversiktlig og lettfattelig. Ofte ser man jo at dyktige og erfarne fiskere glemmer hensynet til mindre velskolerte lesere, og dermed gjør tingene for vanskelige og detaljerte. Krogvold avstår fra å briljere med egne kunskaper, og konsentrerer seg om det som har betydning for den som nærmer seg elva med sin første fluestang i handa. Nå betyr ikke det at ikke det kan være adskillig å hente også for den som har holdt på noen år, for innimellom det elementære stoffet kan også durkdrevne svepesvingere finne ett og annet gullkorn.

Men, først og fremst ei handbok for begynnere, og jeg vil våge den påstand at denne boka hører like naturlig med i basisutrustningen som ei

god stang og et riktig tilpasset snøre. Vel gjort, Pål!

Terje Bomann-Larsen

Fiskeberättelser från när och fjärran

Even Rise:

Lang, het fiskesommer

Gyldendal Norsk forlag

Pris NOK 178:–

Even Rise er på markedet med sin fjerde bok. Som de tidligere er også dette en samling fiskeopplevelser fra nære og fjerne farvann. Man kan saktens lure på hvor han henter alt stoffet sitt fra, men når man vet hvor mye tid Even tilbringer sammen med fluestanga, er det dog begripelig at det blir en del bøker av det. Likevel er det ikke til å unngå at han etter hvert blir gående og trække litt i gamle spor. Særlig synes undertegnede at der er litt egentlig nytt å lese i kapitlene fra New Zealand. Mer spennende synes jeg faktisk det er å lese om hans opplevelser hjemme i Østfold – for ikke å nevne fluefiske i en lagune på turistøya Lanzarote!

Men alt i alt er dette ei bok av jevnt godt Even Rise-merke. De som liker denne typen bøker og som setter pris på hans frodige fortellerstil vil ikke bli skuffet denne gangen heller. Som forfatter synes jeg sogar at han har hevet seg jevnt og trutt gjennom hele sin produksjon, og slik sett danner "Lang het fiskesommer" et nytt høydepunkt i hans utvikling. Ei bok å kose seg i peiskroken når vinterkulda får veggene til å knake.

Terje Bomann-Larsen

Flugbindning för nybörjare

Tony Whieldon:

Flugbindning

ICA-förlaget

Pris SEK 115:–

Boken "Flugbindning" riktar sig till nybörjaren. Den behandlar bindning av streamers, nymfer, torr- och våtflugor. Cirka åttio flugmönster beskrivs, men några nyheter i flugbindningens ädla konst finns inte att hämta här.

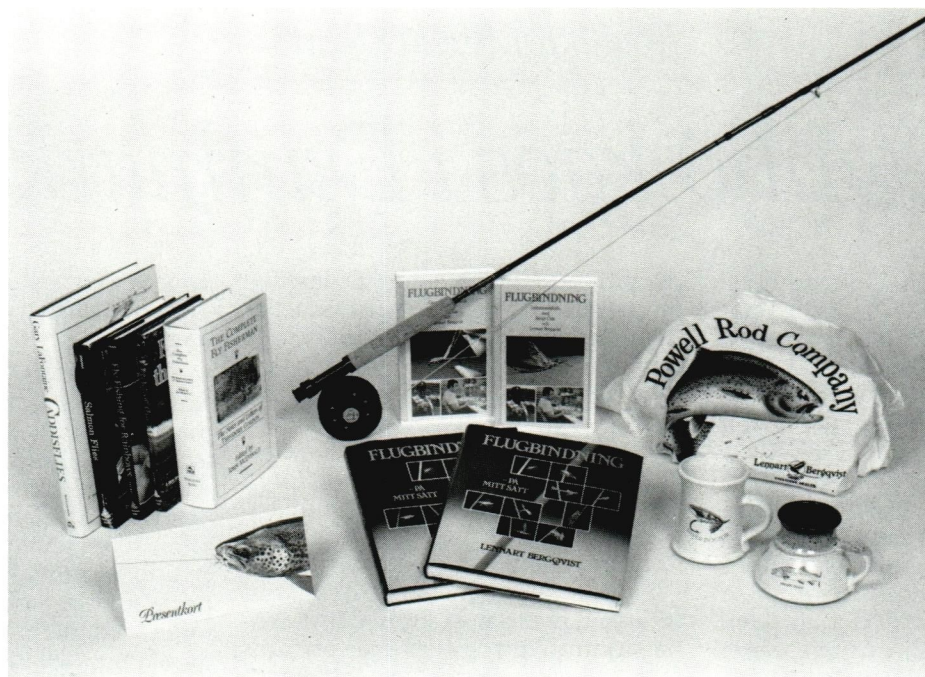
Författaren är en duktig tecknare, vilket framgår av illustrationernas detaljrikedom – jag tänker då på teckningarna av flugbindningsmaterial och bindteknik. Men det förvånar mig att inte teckningarna av hårmaterial, fjäder och hackel är färglagda. Det skulle ha höjt bokens värde för nybörjaren högst väsentligt.

Hasse Norell

forts på sidan 86

Vi på Lennart Bergqvists Flugfiske
önskar alla flugfiskar-vänner

God Jul & Gott Nytt År

Vi hoppas att det nya året skall ge minnesrika
upplevelser vid vilda vatten.

Julklappar hör julhelgen till. Det blir tomt utan färggranna
paket under granen. Säkert har du något om flugfiske på
din önskelista. Kanske är det något som vi har specialpris på nu
inför julen.

Har du inte fått vår julklappslista? Beställ den hos oss!

Det kan löna sig!

Ha en trevlig helg!

Lennart Bergqvist
FLUGFISKE

— Nordens flugfiskecentrum —

Friskyttevägen, Box 86, S-671 22 Arvika, Tel. 0570-100 30

NYT FRA DANMARK

Redaktør Steen Ulnits

Miljö-kaos i Danmark

På det miljømæssige område hersker der for tiden totalt kaos i lille Danmark. Den famøse Storebæltsforbindelse er i fuld sving og med den de første af sikkert flere skandaler. Senest har det vist sig, at miljøminister Lone Dybkær – i respekt for danske arbejdspladser – har påført miljøet i Storebælt store og helt unødvendige ødelæggelser. Miljømæssigt ville det eneste rigtige – som påpeget af flere i tide – have været at suge det fornødne sand på 30–35 m vand. Her ville den påførte skade af miljøet have været minimal. Men ak... Danske sandsugere er for små til at suge på så dybt vand. Alternativet var derfor at lade større sandsugere fra andre EF lande gøre arbejdet – med tab af danske arbejdspladser til følge.

Nu besluttede miljøministeren i stedet det skæbnsvangre at lade de danske sandsugere suge på det lave vand i stedet – på steder, som er vigtige for miljøet i det specielle Storebælt. Skab et fåtal danske og meget midlertidige arbejdspladser – ødelæg miljøet i flere år fremover. Det var, hvad miljøminister Lone Dybkær viseligt ræsonerede. Trist, at en sådan person er sat til at forvalte det sårbare danske miljø...

Men ikke nok med det. Lone Dybkær fra det radikale venstre har ligeledes barslet med udkast til 4 nye miljølove, som skal erstatte 32 tidligere gældende. Her i Danmark praler vi ofte af at have verdens bedste miljølov – fremsat og vedtaget i 1974. Imidlertid er denne lov en rammelov, hvilket reelt vil sige, at den ingen virkelig

magt har. Men den lagde tilsynspligten med forurenende virksomheder ud til amterne, som så skulle våge over kommunerne. Herved undgik man det uheldige, at kommunerne, som jo er meget tæt på de lokale arbejdspladser – hvor borgmesteren måske spiser frokost med direktøren for den forurenende virksomhed – skulle kontrollere kommunens egne virksomheder. Et sundt princip.

Nu har miljøministeren imidlertid foreslået, at en langt større del af denne kontrolvirksomhed igen lægges over på kommunerne. Det vil forenkle sagsgangen væsentligt, lyder argumentet. Ja sikkert, men til hvilken pris? Endvidere giver miljøministerens nye forslag en stærkt forøget magt til – ja, miljøministeren og hendes embedsmænd. En magt, som tages fra amtskommunerne, der i de seneste år har brugt megen tid, mange kræfter og masser af penge på at opbygge et effektivt administrationsapparat på miljøområdet. Og mere magt til miljøministeren – det må næsten være som at sætte ulven til at vogte får med Storebæltskandalen i mente...

Interesseorganisationer såsom Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforening har hidtil haft indsigelsesret i miljøsager – en ret, som har sparet den danske natur for mange yderligere ødelæggelser. Men samtidig også en ret, som har kostet tid og penge i administrationen – givet årsagen til, at Lone Dybkær nu foreslår denne indsigelsesret fjernet. Sagsgangen skal for-

enkles – koste hvad det vil for miljøet, når bare der spares i administrationen...

Af speciel interesse for os fluefiskere er det, at et specielt kapitel omhandler de nye vandløbsregulativer, som skal ligge færdige til 1993 – de regulativer, som amterne har arbejdet ihærdigt på nu i flere år. Det er disse vandløbsregulativer, som skal danne grundlag for vandløbenes fremtidige behandling – grødeskæring, oprensning med mere. Faktisk står der i dette kapitel helt klart, at miljøministeren suverænt kan gribe ind og ændre på regulativbestemmelserne, hvis hun finder det for passende. Igen med Storebælt i bagehovedet er det meget meget lidt betryggende med en sådan ændring af gældende bestemmelser...

Man kan spørge sig selv, hvad der mon kan ligge bag disse nye forslag, som nu er ude til høring. – En magtsyg miljøminister? – Eller blot endnu en politiker, der har masser af god vilje, men ingen evner? Svaret blæser i vinden – enhver må tænke sit. Eneste reelle mulighed for at give sin mening til kende er vel ved næste valg, hvor man frit kan bestemme, om der skal kryds ved de radikale venstre – ved Lone Dybkær. Mit personlige kryds havner i hvert fald andetsteds...

Midt i disse mørke tanker må vi så glæde os over, at efteråret igen er over os – med mange herlige muligheder for udfoldelse med fluestang i hånd!

God fornøjelse!

**ÖNSKE-
PRESENTEN**

EXKLUSIV BRUKSKNIV
PERSSON-KNIVEN
HANTVERK I RENHORN O MASURBJÖRK

- Kraftig läderslida med KLICK-SUG passning
- Rostfri blad c:a 10,5 cm med kundens namn i elegant skriftgravyr
- Längd c:a 21 cm
- Köptrygghet: 30 dagars returrätt. 10 års garanti.

Pris **endast 495,-**
+ porto och postförsk.avg.
lev i presentförpackning

PERSSON-KNIVEN
Moränvägen 19
981 45 KIRUNA
Tel. 0980-815 58, 197 17

Fisher
RODS SINCE 1922

4-delade spön & klingor
16' 4-delad IM6-RCSSR
Unseal dubbing material
Färdiga handtag & kork
till en- & tvåhandsspön
Red Ball vadarbyxor
Extra stark tub-trekrok

Royal Coachman
Kungsholmsg 12, 112 27 Stockholm
Telefon 08-52 22 22

'FLUEBINDING'
af
Preben Torp Jacobsen.

Bogen, der udkom i 1976, må betragtes som en klassiker i emnet. Den har været udsolgt i mange år og næsten umulig at opdrive antikvarisk. Derfor kommer der 1. december et nyoptryk med forfatterens personlige marginal-noter. Bogen trykkes i 1000 nummererede og signerede eksemplarer smukt indbunden. Pris inkl. forsendelse d.kr. 275,-. Bogen kommer ikke i boghandelen; men kan forudbestilles hos:

'Flyleaves'.
Søndermarksvej 116. Hvilsom.
DK-9500 Hobro. Danmark.

VIDEO

Best. nr. 2: SALMO THE LEAPER
Med Hugh Falkus. BBC har også produceret denne filmen. Bli med Hugh Falkus til Lake District. Med hans store indsigt i laksens liv blir det en herlig oplevelse. En meget bra film for alle sportsfiskere. **398.-**
VHS 50 min.

Best. nr. 1: THE EDUCATED TROUT.
Med John Goddard & Brian Clarke. BBC har produceret denne filmen, sammen med forfatterne av boken «The Trout & The Fly». Opptakene er gjort i River Kennets klare vann. Fantastiske undervannsscener - slow motion-opptak av ørret som tar døgnfluer i alle stadier. Vårfluepupper som klekker. Binding av imitasjoner vises i detalj, samt hvordan disse fiskes. Et meget bra program. **398.-**
VHS 55 min.

Best. nr. 7: TROUT IN STILLWATERS
Med Gary Borger. Handler om innsektlivet i innsjøer - hvordan binde imitasjoner og hvordan disse fiskes. Hvordan man ser fisken - kasteteknikk, takling av stor fisk, fiske fra båt - nattfiske. Trout in Stillwaters setter en ny standard i instruksjonsfilm. Hvordan man lærer å takle vanskelige situasjoner. **398.-**
VHS 55 min.

Best. nr. 8: NYMPHING
Med Gary Borger. I denne praktfulle filmen viser Gary Borger oss hvordan man samler innsekter - binder imitasjoner. Forskjellige teknikker med presentasjon av nymfer - fiske dypt og i overflaten. Han viser oss hvordan man blir en mer kunnskapsrik fluefisker. **368.-**
VHS 30 min.

BØKER

Best. nr. 23: TROUT
av Ernest Schwiebert, orig. publ. 1978. Dette er 2. reviderte utgave fra 1984. Dette er det mest komplette enkeltverk noen gang utgitt om fluefiske etter ørret. Inneholder 6 «bøker»: The Evolution of Fly Fishing - American Species of Trout and Grayling - Physiology, Habitat and Behavior - Casting, Wading and Other Primary Skills - Trout Strategies, Techniques and Tactics - The Tools of The Trade. Afterword, Catalog of Fly Patterns and Notes on New Equipment, Bibliography, Authors and Titles Index and Subject Index. Mange sort/hvitt- og fargeplansjer. 2 bind, 1834 sider, levert i slippkasset. **975.-**

Best. nr. 21: MATCHING THE HATCH
Av Ernest Schwiebert. Ernest Schwiebert er en av Amerikas store forfattere innen sportsfiskelitteraturen. Matching the Hatch kommer stadig ut i nye opplag, og har dannet skole som mønsterbok for imitasjonsbinding. Vi har den i paperback-utgave, 3rd edition, 221 sider. **139.-**

THE SPENCER TACKLE BOX

Enkel å bruke, kan brukes med en hånd. Holder opp til 100 fluer med alle moduler. Fortoms boks og løse bokser med lokk kan brukes sammen eller hver for seg. Enkel, grei bruksanvisning følger med. Produsert i gjennomsiktig LEXAN™

Nr. 1 System 6-12 rom **kr. 198.-**
Nr. 2 System 7-foam strip (nymfer) **kr. 198.-**
Nr. 3 Løse moduler - S1 fortom/S2 fluer **kr. 59.-**

Jeg bestiller: Video nr. _____ Bok nr. _____ Spencer Tackebox nr. _____

Navn: _____
Gateadresse: _____
Postadresse: _____
Land: _____

Fishing Life Company
Brugt. 11 - N-0186 OSLO 1 - NORGE

Det Enda alternativet
för Dig att säkert transportera Dina spön.

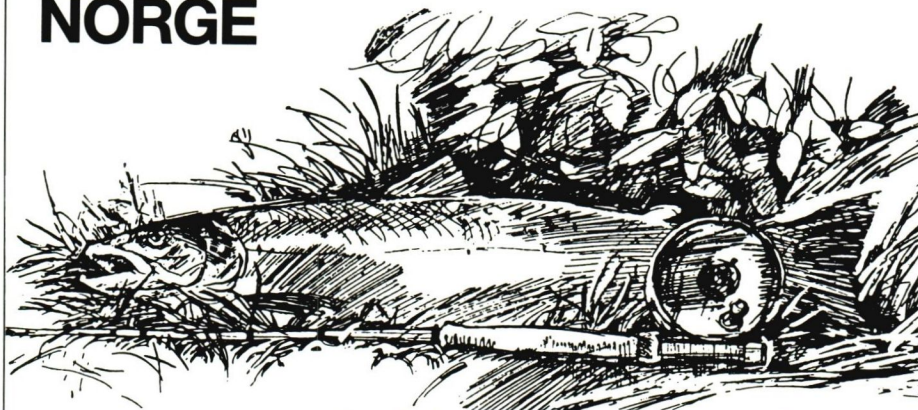
"The Rod Case I"

Spöväsken finns även i kortare modeller för flerdelade spön. Ring eller Skriv för vidare info.

Återförsäljare sökes

KFD **Kyrö Fly Design**
Box 13, 901 02 Umeå
090/12 25 95

NYTT FRA NORGE

Redaktør Terje Bomann-Larsen

Laksen er tilbake – hva nå?

September er snart halvgått, og sesongen 1989 synger på siste verset. I de aller fleste norske lakseelvene er fredningen for lengst trådt i kraft, og man kan oppsummere den første sesongen med drivgarnsforbud og radikal regulering også for sportsfiskerne. Og uten å ha offisielle statistikker for hånden, kan denne spalte slå fast at drivgarnsforbudet har hatt en markant virkning på oppgangen. Noen av de gledeligste fangstrapportene kommer nemlig fra de elvene som må antas å ha vært hardest beskattet av drivgarnfisket – nemlig elver på Nordvestlandet og i Trøndelag.

Ole Johan Myhre som leier Frøsethølen i Gaula kan fortelle at mens opptil 90% av fanget smålaks i fjor var garnskadet, var det i år mindre enn 2%! Disse tallene er riktignok fra den lyseste delen av sommeren, – etter at kveldene ble mørkere og ga tilstrekkelig ly for tjuvfiske, steg prosentandelen av skadet fisk, men kom likevel ikke i nærheten av fjorårets. Oppgangen var også upåklagelig, på Myhres vald landet fem fiskere 43 laks på seks dager, og jeg må nok tilbake til de gyldne åra på 60-tallet for å finne liknende fiske, sier Myhre til FiN. Drivgarnsforbudet ser altså ut til å ha hatt en effekt som bare de største optimistene hadde forstilt seg.

Men sesongen 1989 innebar også

en rekke nye forordninger for sportsfisket. Aurlandselva i Sogn og Fjordane er feks en av de elvene som er åpne for sjørretfiske, men hvor laksen er totalfredet. Men også i denne utpregede sjørretelva ble det registrert en betydelig oppgang av laks, og utover sommeren svirret ryktene om at enkelte ikke kunne dy seg for å fiske "Laure". (Den lokale betegnelsen på sjørret er "Aure"...). Ole Johan Myhre som også har fisket i Aurland i sommer kan bekrefte at det nok var enkelte som ga blaffen i å sette tilbake laksen, uten at han selv kjenner konkrete eksempler ved selvsyn. Oppsynet har da heller ikke vært særlig aktivt, ivhertfall ikke på de private strekningene. Dette kan i følge Myhre skyldes at man i Aurland ikke helt forstår meningen med laksfredningen. Siden Aurlandselva har en helt unik sjørretstamme, er det denne man bør bruke ressurser på, og for ørreten er det en fordel at laksen beskattes. Også Myhre deler dette synet, men understreker at regelbrudd ikke på noen måte kan godtas:

"Når vi forlanger at andre grupper skal oppgi vesentlige deler av sitt næringsgrunnlag, kan ikke vi sportsfiskere fare med snusk. Om reglene gir uheldige utslag eller ikke er like hensiktsmessige over alt, så får vi ta dette opp gjennom fiskerikonsulentene lo-

kalt, og ikke ta oss til rette på egenhånd."

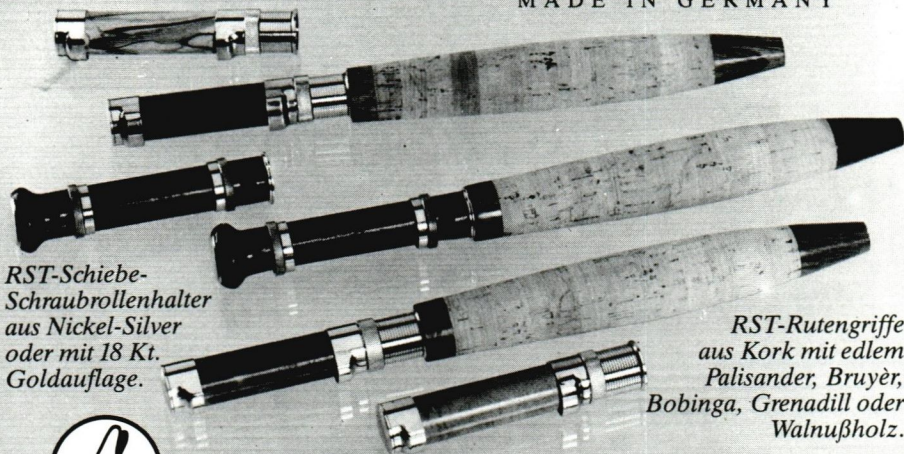
Vi slutter oss helt til dette standpunktet, men er også enig i at det nå er grunn til å oppsummere denne "prøvesesongen" med henblikk på bedre lokale tilpasninger av regelverket. Hva for eksempel med Østlandselvene, som bare i liten grad har vært berørt av drivgarnfisket? Her har oppgangen stort sett holdt seg stabil og god, – også i kriseåret 1988. Aktive fiskerforeninger i Hokksund og Grenland har bragt laksen tilbake til to av våre største vassdrag i et omfang som få ville trodd var mulig for ti år siden. Trass i dette har ma også her fått en generell nedkortning av sesongen på 14 dager. (Drammenselva unntatt.) Mange av elvene i dette området er smålakselver med svært sen oppgang, som nå kanskje ikke får noen sesong i det hele tatt fordi høstflommene setter inn etter at fredning er inntrådt. Og det er neppe særlig motiverende for foreningene å drive kultivering av lakseelver man er avskåret fra å fiske i.

Når det gjelder oppgangen i de store østlandsvassdragene så har den også i år vært jevnt god, med unntak av den store Numedalslågen. Her har fisket vært elendig, og i særlig grad er det smålaksen som har uteblitt. Det skyldes nok at 1985 var en svært dårlig sesong slik at den generasjonen som skulle komme tilbake som smålaks i år har vært særlig tynn, men det er også all grunn til å se kritisk på det "yrkesfiske" som fortsatt foregår i denne elva. At man tillater en viss bruk av giper og flåter har jeg kulturhistorisk forståelse for. At man til slutt også tillot fortsatt drivegarnfiske (må ikke forveksles med drivgarn), er mer ubegripelig. Det bør stoppes innen neste sesong.

Et annet spørsmål er hva som vil skje med prisene og tilgjengeligheten på laksefisket. Vil feks et bedret fiske føre til prispress? Skal Oljeselskaper og laksehaller få fritt spillerom og fortrenge den vanlige sportsfisker? Eller vil det tvert om bli slik at når mange elver blir gode, så vil etterspørselen på de hardest pressede strekningene avta? Dette er spørsmål som det ennå er for tidlig å svare på, men det er i denne sammenheng grunn til å påpeke hvor uhyre viktig det er at brede lag av befolkningen fortsatt får adgang til å friste laksen. Det kan ikke herske noen tvil om at det var det brede folkelige engasjement som gjorde det politisk mulig å fjerne drivgarnene fra Norskekysten!

ACCESSORIES

MADE IN GERMANY

RST-Schiebe-Schraubrollenhalter aus Nickel-Silver oder mit 18 Kt. Goldauflage.

RST-Rutengriffe aus Kork mit edlem Palisander, Bruyèr, Bobinga, Grenadill oder Walnußholz.

**RST:s M1 Graphite spön, RST:s Highlight-rullar
RST:s Vadarbyxa som andas**

FOR FISHING

VÄSTTYSK KVALITET RAKT IGENOM!

Den ansedda tidningen Fiskejournalen/Sportfiskaren har 1988/89 testat fem RST-spön: Nr 3-88: 9 fot klass 4/5 och 11 fot klass 5/6. Nr 12-88: 9 fot klass 2/3. Nr 9-89: 10 fot klass 7/8 och 12 fot klass 8/9/10. Alla spön har fått "5 fiskar", alltså högsta betyg. Detta talar för RST. Finns som spö - byggsats eller klinga.

Fiskarnas Redskapshandel

S:t Paulsgatan 4, **Stockholm**
Tel. 08-41 82 14

Fluga & Flöte AB

Fersens väg 16, **Malmö**
Tel. 040-11 80 95

Fiskeknuten

Hovslagareg. 1, **Kristianstad**
Tel. 044-12 75 70

Vapencentralen AB

S. Långgatan 13, **Kalmar**
Tel. 0480-110 56

Varuhallen - Hobby

Storgatan 62, **Ängelholm**
Tel. 0431-143 32

Norrk. Skeppsfournering

Fleminggatan 30, **Norrköping**
Tel. 011-10 81 40

Lasses Sportfiske

Kungsgatan 24, **Boden**
Tel. 0921-516 40

Sportfiske Källan

Liljewalchgatan 14, **Södertälje**
Tel. 0755-313 40

Fiskemagasinet

Amiralitetstorget 23, **Karlskrona**
Tel. 0455-100 71

Ronnies Flugor

Gimdalen 1433, **Bräcke kommun**
Tel. 0693-130 08

Strömvalls Sportfiske

Ö Larmgatan 14, **Göteborg**
Tel. 031-11 55 72

Fly-Dressing

Box 2003, **Huskvarna**
Tel. 036-13 41 97

Wittlocks Sportfiske

Backhausgatan 3, **Halmstad**
Tel. 035-11 21 91

Christers Cykel o Sportfiske

Hjövågen 3, **Skövde**
Tel 0500-869 07

Husbergs

Svartbäcksgatan 19, **Uppsala**
Tel 018-13 09 94

Nyköpings Fiskeredskap

V Kvarngatan 32, **Nyköping**
Tel 0155-827 26

Jakthuset AB

Kungsgatan 4, **Eskilstuna**
Tel 016-13 01 08

Fiskeshopen

Järnvägsgatan 6, **Bollnäs**
Tel 0278-108 62

Sportimport

Storgatan 22, **Sandviken**
Tel 026-25 66 29

The Flyfisher

Baldersgt 26, **Oslo 2**
Tel. 0 2 44 58 64

H
Ä
M
T
A

E
L
E
G
A
N
T

F
Y
R
F
Ä
R
G
S
K
A
T
A
L
O
G

Finland: Schröders, Unionsgatan 23, Helsingfors, tel. 90-65 66 56
Kenkä-Masa, Torikatu 3, Pieksämäki, tel. 958-119 58

Antikvariat Viking

Beställ vår nya katalog med gamla böcker om fiske, jakt, djur och natur samt övre Norrland.

Antikvariat Viking
Box 90024
951 09 Luleå
tel. 0920-613 11

**SPLITCANE-
SPÖN**

Vi specialbygger splitcane-spön efter din önskan och kan även reparera ditt favoritspö. Ring oss för prisuppgifter.

Även försäljning av andra spön och flugfisketillbehör - dock ej flugbindningsmaterial.

Handcane

Klintavägen 14
287 00 Strömsnäsbruk
Tel eft kl 17.00
0433/213 94 - 626 25

**Old Abu and
Record
reels wanted
(pre-1980)**

Example:

ABU Ambassadeurs - £30 + Cardinals - £25 + **ABU** 222, 333, 444 - £30 + **RECORD** Ambassadeurs - £40 + Sport 2100 - £35 + Record 700 - £30 + **All PEBECO models**

Only reels in good condition wanted Call **Jess Miller** on Tel: (+44) (0)1 748 93 14 for further details of reels required or write: P.O. Box 1461, London W6 OSL. Fax: (+44) (0)1-748 95 87.

**JESS MILLER
ANTIQUÉ
FISHING TACKLE**

Regnbågen och flugan

Artikelförfattaren fiskar inte bara gärna regnbåge – han har dessutom kontakt med andra regnbågsfiskare ute i världen och får ofta chans att prova nya och spännande mönster. Med början i detta nummer kommer han att då och då redovisa nyheter just för regnbågsfisket

Text och foto: Lennart Svensson

De flugmönster vi oftast använder i vårt fiske efter regnbåge kan indelas i några kategorier. Först har vi så kallade "traditionals" – gamla öring- och laxflugor, som ibland modifierats något för att bättre passa dagens fiske. Hit hör flugor som March Brown, Gold Ribbed Hare's Ear, Royal Coachman med flera...

Jag minns själv hur oerhört påverkad jag var av de böcker och tidskriftsartiklar jag läste i början av 60-talet, och hur vissa flugor nästan hade en magisk klang, när man uttalade deras namn. Jag var starkt påverkad av Nils Färnström – vem minns inte Royal Coachman Fan Wing, Kolzer Fire Fly eller Frank Sawyers nymfer, som Nils Färnström lanserade för den svenska publiken. Alla dessa flugor var utmärkta även för regnbågen – men bara ibland, eftersom dom var helt avsedda för öring i strömmande vatten – vilket är så långt från regnbågsfiske i stilla dammar och sjöar man kan komma.

I början av 70-talet kom jag i kontakt med nästa kategori flugor. Det var diverse mönster från det engelska reservoir-fisket, där bland andra Richard Walker introducerade de första marabouflugorna samt så kallade chompers, som var små vattenbaggssimitationer i olika färger. Detta var av ett alldeles speciellt intresse, eftersom det förmodligen var första gången som flugor skapade direkt för regnbågsfiske i stilla vatten nådde en större publik. Även mönster som Poly Wing Caddis och Muddler Minnow blev då kända även hos oss, och även om Muddlern i första hand var avsedd att locka öringen i Minnesota – den skall enligt upphovsmannen Don Gapen föreställa en bottenlevande

fisk som heter Cockatash Minnow – så var den i högsta grad användbar även vid regnbågsfisket på den här sidan Atlanten, både som våt och torr.

Den senaste fasen i den alltid pågående utvecklingen av material och mönster är flugor, vilka är mer eller mindre extremt anpassade till regnbågen. Vi har de senaste tio åren sett en utveckling, vilken gått från de mer ursprungliga bindmaterialen som fjäder och diverse naturdubbing till syntetiska material som plast i olika färg och form samt garn i nylon, rayon mm. Även omständigheten att flera djurarter och fåglar, som tidigare bidrog med diverse hår och fjädrar, idag är utrotningshotade har drivit fram behovet av andra material. Tittar man idag i en ung regnbågsfiskares flugask, så finner man ofta flugor där diverse konstgjorda produkter är i symbios med mer traditionella bindmaterial.

Exempel på sådana flugor är nymfer, där plast eller latex ingår, till exempel Swannundaze, Plastazote mm, och nattsländeimitationer med kropp eller vinge av polypropylen. Även diverse glittrande plast och tinsel förekommer i olika nyanser – flashabou, lurex och mylar för att nu nämna några.

Ingenting är nytt under solen, heter det ju. Här har vi också exempel på flugor som ursprungligen kom till oss på 60- och början av 70-talet från England och USA, och som sedan under nya namn blivit populära här. Som exempel kan nämnas Poly Wing Caddis och Richard Walkers Marabouflugor, där vi har Rackelhanen och Sarah. Men att en idé eller ett flugmönster ser dagens ljus på olika håll i

världen och sedan får intresse hos oss flugfiskare och håller sig kvar år efter år bevisar ju bara att de är mycket bra.

Otaliga är dessutom alla de egna påhitt som enskilda flugfiskare totar ihop under långa vinterkvällar. De når kanske oftast ett begränsat resultat, men då och då ser en "godbit" dagens ljus.

Slutligen skall nämnas den största gruppen flugor – naturtrogna imitationer av de insekter som för årstiden finns vid de vatten vi fiskar i. Här är inte bara syftet att få en så optimal retningseffekt med så få komponenter som möjligt, utan här kommer även flugbindarens artistiska kunskaper till sin rätt. Jag har sett fiskare med flugor som nästan varit "mer naturtrogna än originalet" dom försökt efterlikna. Men flugbindningen i sig är här lika viktig som att få fisken att hugga.

Jag minns en gång vid en liten damm i norra Uppland, där jag och mina kompisar förgäves försökte truga de stora regnbågarna, som regelbundet visade sig i häftiga vak. Vi diskuterade och provade alla tänkbara mönster – men nej, inte en dragning i linan.

Då körde det fram en liten bil ända ned till dammen, och en äldre farbror i rutig skjorta och keps styrde sin rullstol fram till strandkanten och började att med korta kast fiska av en öppning i näckrosorna. Efter två minuter hade han fast fisk, och efter ytterligare en halvtimme hade han fått tre.

Då vi förgäves försökt med diverse avancerade kreationer, så var vi rätt nyfikna på vilken fluga han hade använt. Vi gick fram och frågade – men det blev det årets anti-klimax! Han visade upp en streamerkrok nummer

Mickey Mouse kan bindas i både en ljus och en mörk variant.

10 med en bit rött ventilgummi träd över den nakna kroken. Det var allt!

Ibland kan man fråga sig om vi inte allt emellanåt överarbetar våra flugor en hel del. Vi vill gärna överskatta fiskarnas "intelligens" – allt för att göra dem svårare att överlista – och därmed vår egen seger så mycket större, när vi äntligen får dem att hugga vår kreation. Men flugbindare är nu en gång för alla ett lustigt släkte – och dessutom ska ju alla de, som förser oss med alla undergörande mediciner i form av insides-artiklar och nya, revolutionerande material också leva...

Det finns flugfiskare som fyller sina askar med Marabou-streamers och Montana-nymfer – och ingenting annat. Och fisk får de! Fast inte alltid! Ibland räcker det att vattentemperaturen stiger – eller sjunker – några grader för att det ska vara tvärstopp. Då behöver man någonting extra, till exempel en Mickey Mouse...

Jag fick några exemplar av Mickey Mouse av min gode vän Colin för fem eller sex år sedan. Dom såg "matiga" ut, men det blev inte av att jag provade dom förrän en sen septemberkväll vid Kedjeåsen, då fisket var supertrögt. Men den nya Mickey Mouse flugan hann inte ens sjunka till botten förrän jag fick ett kraftigt påslag, och en kvart senare var det dags för fisk nummer två.

Efter det första lyckade provfisket, har jag fått än mer respekt för flugan. Erfarenheten har lärt mig att den ljusa versionen går bäst vid det allra tidigaste vårfisket, medan den mörkare varianten är mer all-round.

Här följer bindbeskrivningen:

Mickey Mouse

Streamerkrok nr 6, förtyngd med blytråd.

Börja bakifrån med en **rejäl** bunt rött räv-hår som binds in som stjärt. Sedan dubbas kroppen med grå bottenull från rödräv. Slutligen binds buntar av bottenull från blåräv in ända fram till huvudet på muddler-vis och friseras med en sax.

För den mörka versionen byts blåräven ut mot mörk bottenull från rödräv.

Glöm inte att förtynga flugorna rejält och att fiska hem dem mycket långsamt.

Regnbågsflugorna uppvisar ett brett register allt från supersmå imitationer till superstora attraktor-flugor.

Byske älva...

forts från sid 50

trots sin vattenföring har långa, stillaflytande sträckor, kan man med gott resultat prova även torrflugorna.

Men vill man ge sig i kast med "älvens konung" laxen, duger bara de kraftigaste spöna. Även en liten lax på bara ett par kilo väger enormt mycket, om den hugger ute i forsande vatten. Vi har hört flera historier där fiskare använt för klen utrustning, fått en öring eller lax på kroken och sedan bara stumt betraktat hur lina och all backing försvunnit på ett par sekunder. Ett tvåhandsspö på våren och vid högvatten är vad de flesta väljer. När sommaren kommit en bit på väg byter de till kortare 9–11 fots spön.

Det finns dock ingen anledning att inte ta med sig kortare spön och inte heller att lämna torrflugorna hemma. Älven bjuder på långa, lugnt flytande sel där harren kan stå tätt under heta sommarkvällar när insekterna fyller luften. Små torrflugor är mycket effektiva på de platserna.

När det gäller flugorna, så använder vi själva färggranna, stora laxflugor på våren. Popham, GP och Shan-

non brukar ge resultat. Vattnet brukar dessutom vara lite grumligt vid högvatten, så starka färger är att föredra. När älven klarnat och vattnet sjunkit byter vi ut de stora, enkelkrokade laxflugorna mot mindre aluminiumtuber. Maximalt 1 tum långa. Mönstren är de klassiska – Blue Charm, Dunkeld och Silver Wilkin-son.

Det finns många som nu börjat hitta vägen till Byskeälven, och det är lika många som upptäckt att älven inte har sin like någonstans i landet. Här kan du prova alla dina utrustningar och fiska efter lax, harr och öring (både stationär och havsöring) och det till ett pris, som ligger betydligt under vattendragen söderut. Vad kan väl en inbiten flugfiskare egentligen mer begära?

Flugorna till Byske älva

Fiery Brown är en fluga som visat sig fungera bra som allroundfluga. Vi har fått både stor harr, öring och lax på denna härvariant.

Tag: Silver och gult floss

Kropp: Brunt mohairgarn eller sälhårs-substitut

Ribbing: Guld, i det här fallet mylartinsel

Undervinge: Brun ekorre

Övervinge: Orange och brun bucktail

Krokstorlek: Valfri, här bunden på 1/0

Byske Black är ett eget mönster för nattfiske efter lax och öring såväl som för harr. Då bunden på betydligt mindre krok.

Stjärt: Några strån bucktail

Bakvingar: Svarta furnace tupphackel

Kropp: Svart chenille

Ribbing: Ovalt silvertinsel

Hackel: Svart tupphackel, palmerlindat

Övervinge: Diamantfasan, 4 stycken

Krokstorlek: Esmond Durry, valfri

För harrvarianten slopas både stjärten, bakvingarna och övervingen. Bindes på storlek 14 eller 16.

Shannon är en laxfluga vars mönster tagits ur Francis Francis mönsterbok. Dock är denna variant inte trogen förebilden. Flossets färger kan varieras om man så önskar.

Stjärt: Blå, gul och röd gås

Butt: Svart chenille

Kropp: 1/3 blått, 1/3 rött och 1/3 grönt floss. Varje del skiljs åt av tupphackel i samma färg

Vinge: Gul bucktail

Krok: Valfri, här dubbelkrok

Samma flugor kan också bindas på tuber för sommar- och lågvattenfiske.

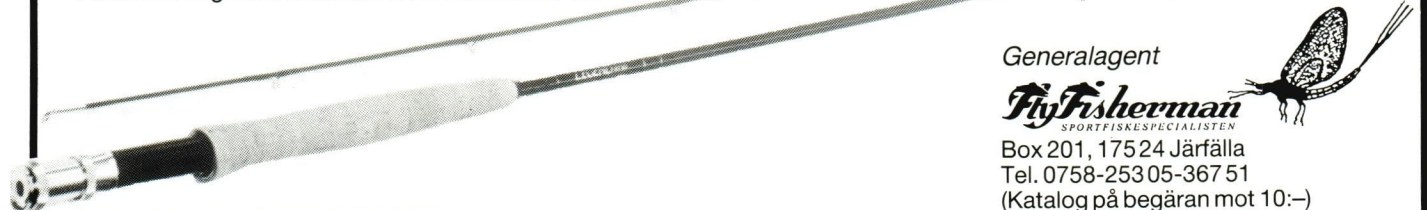
ST. CROIX Legend

HANDGJORDA I USA – MED LIVSTIDS GARANTI

LEGEND – Flugspön som blivit en legend bland flugfiskare över hela världen. Handbyggda i USA av spöbyggare med livslång erfarenhet och med en målsättning att bygga flugspön som i kvalitet, skönhet och prestanda saknar motstycke. Resultatet har blivit underbara långkastande flugspön i IMS-Grafit. Unna dig ett av världens finaste flugspön – när du än en gång återvänder till ditt drömvatten med en legend, då ångrar du dig inte.

Legend finns i klasserna 4/5, 5/6, 6/7, 7/8, 8/9. Rullfäste i nickelsilver och ädelträ. Mörkröda lindningar m silvertip. Lättmetalltub. (Även klingor fr. 790:–)

På bilden: Legend 9 fot. Klass 6/7. Pris. **2.250:–**

Detta erbjudande finner du bla hos:

Alnö: Alnö Sport o fiske. **Avesta:** Free Team Sport. **Arboga:** Modigs Sports Eftr. **Bollnäs:** Fiskeshopen. **Borlänge:** Olles Fiske o Fritid. **Edsbyn:** Kjells Sportfiske. **Eksjö:** Fiskestig. **Enköping:** Cykelhörnan. **Eskilstuna:** Jakthuset. **Fagersta:** Intersport. **Gnesta:** Gnesta Fiskeredskapsfabrik. **Gävle:** Gävle fiskeredskap. **Göteborg:** El-Ge. MM Sportfiske. **Hagfors:** Hagens Sport. **Halmstad:** Klangs Jakt o Sportfiske. **Hofors:** Östmans Järn. **Huskvarna:** Fly Dressing. **Hällefors:** Hultmans Sport. **Jakobsberg:** Fly Fisherman. **Kalmar:** Vapentralen. **Järfälla:** Fly Fisherman. **Karlshamn:** Fiskeshopen. **Karliskoga:** Flydex. **Karlstad:** Karlstad Fiske o Fritid. **Kiruna:** Domus Sport. **Kristianstad:** Fiskeknuten. **Köping:** Uffes Fiske o Fritid. **Kristinehamn:** Fiske o Hobbyhörnan. **Lidköping:** Intersport. **Linköping:** Holmbergs. **Luleå:** Fjälls Sport. **Lund:** Sportfiskehuset. **Malmö:** Flugor och flöte. **Malung:** Malungs Vapen. **Mariehamn:** Fiskareboden. **Mariestad:** Järnfemman. **Markaryd:** Piraya Sportfiske. **Mjölby:** Holmbergs Jakt o Fiske. **Motala:** SVS Fiskeboden. **Mörrum:** Fiskebörsen. **Norrköping:** Skeppsfourneringen. **Norrköping:** Wennerströms. **Nyköping:** Nyköpings Fiskeredskap. **Sala:** Jakt o Fritid. **Skövde:** Christers Cykel o Sport. **Stockholm:** C.A. Carlsson. **Sundsvall:** Dannes Sport. **Södertälje:** Jakthörnet. **Tranås:** Tranans Jakt och Fiskebutik. **Uppsala:** Husbergs Eftr. **Umeå:** Blixt Sport. **Vetlanda:** Vetlanda Fritidscenter. **Visby:** Jakt o Fiskehuset. **Värnamo:** Ge-We Sport. **Västerås:** Husbergs. **Växjö:** Ryds Cykel o Sport. **Ö-vik:** Bosses Jakt och Fiskeshop. **Örebro:** IMAL Sportfiske. **Östersund:** Fiskeservice.

IMS – GRAPHITE

Du får

400:–

för ditt gamla spö oavsett sort (spinn, fluga eller haspel) när du byter till ett St. Croix LEGEND.

Generalagent

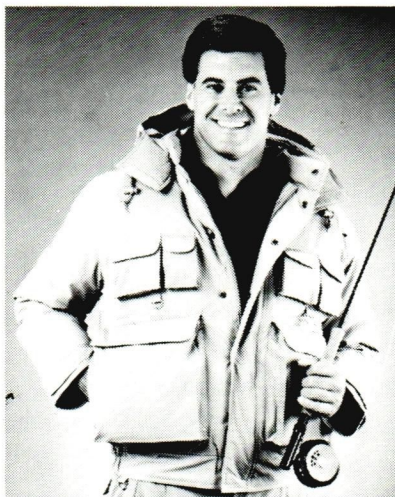
Fly Fisherman
SPORTFISKE-SPECIALISTEN

Box 201, 17524 Järfälla

Tel. 0758-253 05-367 51

(Katalog på begäran mot 10:–)

Finns i Down (Highlander)
eller "Thermolite" (Back Country)

SÖKER DU **SLITSTARKA** YTTERKLÄDER?

- ▶ YTTERKLÄDER
- ▶ FISKEVÄSTAR
- ▶ LÄTT BAGAGE

STREAM® DESIGNS

The Empire State Building
350 5th Ave.—74th floor,
New York, N.Y. 10118

tel.: (+1) 212-967-9330
fax: (+1) 212-967-3352
tlix: 6714912 Amerika

Titta efter
den här dekalen!

HÄR KAN DU KÖPA
FLUGFISKE
i Norden

Följande väl sorterade red-
skapshandlare säljer
FLUGFISKE I NORDEN
i lösnummer:

Arvika
Lennart Bergqvist Flugfiske, Fallerbergsv.

Boden
Lasses Fiskeimport, Kungsg. 36

Borlänge
Långbens Vapen & Fiske, Torsång
Olles Fiske & Fritid, Joel Alvéns. 13

Eskilstuna
Jakthuset Eskilstuna, Kungsg. 4

Gislaved
Gipro-Fiske, Södra Storg. 4

Göteborg
Strömvalls, Ö:a Larmgatan 16
EL-GE Sportfiske, Gustav Dahléns. 13
M+M Sportfiske, Bangat. 36
Lennart Bergqvists Flugfiske, Svanebäcksg. 10

Halmstad
Wittlock Sportfiske, Backhausgat 3

Helsingborg
Sportfiskecenter AB, Drottninggatan 60

Höör
Höör's Hobby & Fritid

Jakobsberg
Fly Fisherman, Vasav. 46

Kalmar
Vapencentralen AB

Karlsborg
Laxens Sportfiske, Vinkelg. 2

Karlstad
Vidars Fiske, Kvarnbergsg. 44

Kristianstad
Fiskeknuten, Hovslagareg. 1 A

Kristinehamn
Fiske & Hobbyhörman, Kungsg. 38

Linköping
Flugan HB, St. Larsg. 6

Luleå
Vildmarkshopen, Älgat. 18

Lund
Sportfiskehuset, S:a Esplanaden 20

Malmö
Fiske & Fiskar, Köpenhammsv. 7
Fluga & Flöte, Fersens väg 16
Wobbler sportfiske, Tessins väg 6

Mariestad
B.J. Rhodani, Hamng. 14

Mörrum
Fiskebörsen
Record Fiske & Fritid, Åkroken

Norrköping
Fiskeexperten, Trädgårdsg. 15
Norrköpings Skeppsfurnering, Flemmingg. 30

Nyköping
Nyköpings Fiskeredskap, V. Kvarng. 32

Sandviken
Sportimport, Storgatan 22

Smedjebacken
Claeson Cykel o Sport, Risgatan 2

Skellefteå
Domus, Nygatan 50

Skövde
Christers Cykel o Sportfiske, Hjövägen 3

Stockholm
Fiskarnas Redskapshandel, S:t Paulsg. 4
Royal Coachman, Kungsholmsg. 12
Utters, Kommandörsgatan 11

Strömsnäsbruk
Skandinaviskt Sportfiske Center, Luhrpasset

Södertälje
Sportfiskekällaren, Liljevallsg. 14

Ulricehamn
Bullers Sportfiske, Storg. 14

Umeå
Blixt Sport, Storgatan 87
Häst & Fiske AB, Storg. 44

Uppsala
Malens Sportfiske, St. Olofsg. 37
Husbergs, Svartbäcksg. 19

Vargön
Vargöns Järnhandel, Lövvägen

Västerås
Sportfiskar'n, Klockartorpsg. 28

Växjö
Skand. Sportfiskecenter, Valandhuset, Storg. 36

Åkersberga
Loop Tackle Design, Sågv. 4

Åre
Åre Fiskecenter, Åre Fjällby

Ängelholm
Varuhallen Hobby, Storg. 62

Örebro
Imal Fiske, Hjalmar Bergmans väg 20
Östlunds Fiske, Jakt och Sport, Radiatorvägen 1

Östersund
Fiskeservice, Stortorget 6

Danmark
Glente Kiosken, Glentevej 1, Randers
Jagt & Fiskerimagasinet,
Fredriksbergs Allé 27, Fredriksberg C.
Jock Scott, Silkeborgv. 162, Århus C
Lillebælt Sport, Devæntiersv. 5, Fredericia
Sport-Dres, Fredriksundsvej 20, Köpenhamn NV
Fisk & Fri, Storgade 55, Tarm
Aalborg Sportsmagasin, Aalborg.
Esjbergs Lystfiskercenter, Danmarksgade 43
"Go Fishing", Brogade 6-8, Odense
Lystfiskerhuset, N. Voldg. 46, Köpenhamn K
Bössemager Korsholm A/S, Skjern

Norge
Fast Fisk, Arbejdersamfundets plads 1 C, Oslo
Schovs Sport, Prinsens gt. 6, Oslo
Finn de Langes, Christies gt. 11, Bergen
Fly Fisher A/S, Baldersgt. 26, Oslo
Hellerud Sport, Globusgården, Drammen
T.H. Skoglund, Strømmen
NOR Sport A/S, Trondheim
Strømmens Sport, Strømmen

NYTT PÅ MARKNADEN

Redaktör
Erik
Erlandson

Städ för tubflugor och nya tafs-system

Äntligen har det kommit, det många av oss flugbindare har längtat efter, nämligen en tillsats till bindstäd för att kunna spänna fast tuber. Ja, det har till och med kommit sådana "uppfinningar" från två helt olika håll och med två helt olika idéer bakom.

Från TT:s Flugfiske, Rådjursv. 58, 90260 Umeå, tel 090-11 71 90 har vi fått en hel chuck för tubflugor. Denna chuck passar alla indiska städ av typ AA, Salmo Supreme eller vad de olika importörerna nu vill kalla dem. Vi har provat chucken i ett engelskt AIKEN städ, där den passade perfekt. Man byter helt enkelt ut den vanliga

chucken mot den nya, som i pris ligger något under 100 kronor. Förutsättningen för att man skall kunna byta chuck i städet är dock att ledbulnen som förbinder chuck och spännhandtag är avtagbar. Är detta inte fallet, kan man givetvis ersätta denna ledbult med en gängad skruv, men se då till att skruven är av ett material, som inte slits ut för fort. Denna extrachuck för tuber fungerar perfekt för alla slags metalltuber och tuber i hårdplast. När det gäller tuber av mjukplast måste man använda den gamla, vanliga nerfilade spiken eller en nål, som man spänner i den vanliga chucken.

Roman Mosers "Loops on junction" och hans nappindikator.

Hemgjord variant

Men vi har även fått en fiffig lösning från Gerd-Peter Wieditz, Finkenstrasse 30, 5810 Witten i Västtyskland, som har sänt oss ett prov på sin idérikedom. Han har svetsat en fläns på en liten borrhuck, i vilken man kan spänna fast spik eller nålar av olika grovlek, så att de sitter "som berget". Med denna fläns, som passar chuckarna i alla världens bindstäd, kan man lätt spänna fast mini-borrhucken. Herr Wieditz har också gjort ett system som i princip liknar det som TT:s Flugfiske säljer. Till det använder han spetsarna på sådana rit- eller kolpennor, där man kan trycka fram stiften. Dessa spetsar öppnas ju genom tryck och käftarna i spetsen sluter sig fast om kol- eller blyertsstiftet.

Danska bindstäd

Välkända DAN VICE har kommit med två nya bindstäd, som vi har fått oss tillsända av "Go Fishing", Brogade 6-8, DK-5000 Odense C (tel 09-12 15 00) i Danmark. Käftarna på de nya städen spänns genom att man helt enkelt vrider på chuckdelen. Motståndet i chuckens rörlighet justeras med hjälp av en ögla, som sitter på själva chuckdelen, en genialisk lösning när man har vant sig vid hur det hela går till. Precis som de redan välkända DAN VICE städen nr 1 och 3 är nyskapelserna av mycket hög kvalitet. En sak, som dock är gemensam för många städ som man klämmer fast på bordskanten är att den lilla runda skruven, med vilken man justerar arbetshöjden, är föga greppvänlig. För att kunna spänna den så att städet verkligen inte vrider sig behövs en tång. En fyrkantig skruv eller vingskruv hade väsentligt underlättat fastspännandet. I övrigt kan man bara glädja sig åt den höga finishen hos dessa städ. Tyvärr fick vi in dessa nyheter så sent, att vi inte har haft tid att prova dem någon längre tid, men vi förutsätter att namnet DAN VICE även nu håller vad det lovar. De två nya städen finns i två utföranden, 1A för 418:- och 3A3 för 298:- danska kronor.

Nygammalt tafssystem

För tre-fyra år sedan köpte en av FiN:s medarbetare i Tyskland ett tafssystem som utarbetats av Roman Moser och marknadsfördes av Rudi He-

ger – nu finns ett snarlikt system från Orvis att få hos Fiske & Fiskar i Malmö. Vem som var först är oklart, men det kan vara värt att beskriva den typ av tafssystem som bägge erbjuder, eftersom de anammats av en stor skara flugfiskare:

Det börjar med att man trär en flätad tub på fluglinan, där man säkrar den med en droppe cyanlim eller tvåkomponentslim och därefter skjuter en plasttub över förbindelsen. I andra ändan på denna "Loop on Junction" (Roman Moser) eller "Braided Lopp Connector" (Orvis) sitter en ögla.

Sedan kan man "ögla på" olika komponenter. Hos Orvis antingen en färdig tafs, hos Roman Moser ytterligare en flätad tub – den finns i varierande längder – eller någon av de "Mini Shooting Heads" (Roman Moser) respektive "Mini Lead Heads" (Orvis), om man vill förvandla sin flytlina till en sinktip-lina. Här skiljer sig systemen såtillvida att Orvis erbjuder färdiga tafsar, dvs flätad tub med ögla och olika tafsdimensioner i andra ändan, medan Roman Moser erbjuder olika längder flätad tub med öglor i bägge ändar, för att flugfiskaren själv ska kunna knyta eller "ögla" på en tafs i önskad grovlek. Dessutom erbjuder Roman Moser sk "Butt Sections" i längder på 50, 80 och 120 cm, så att man allt efter behov skall kunna förlänga sin tafs mellan "Loop on Junction" och antingen en "Mini Shooting Head" eller sista tafsbiten. Detta har den fördelen att man kan koppla in en passande "Mini Shooting Head" antingen före eller efter "Butt Section"-biten för att få maximal jämvikt i kasten.

Dessa nya tafssystem har den fördelen att man slipper knutar, vilka ibland vid kall väderlek kan vara irriterande att åstadkomma. En av våra medarbetare har i snart fyra års tid fiskat med ett av dessa system. Vi kan intyga att systemet fungerar bra idag. I början fanns vissa svagheter då det gällde att fästa den flätade tuben vid fluglinan, men genom att skjuta över en bit plastslang har man löst hållfasthetsproblemet. Vi vill också rekommendera att använda tvåkomponentslim i stället för cyanlim. Speciellt för nymffiske finns i bägge systemen helt färdiga tafsar (alltså även med sista monofilbiten) som flytande, sjunkande eller snabbt sjunkande tafsar. Hos Roman Moser hittade vi dessutom en sk "Bottom Bouncer" (en mycket snabbt sjunkande tafs som namnet antyder) samt en "Shock Tippet" för gäddfiske. När det gäller snabbt sjunkande tafsar forts på nästa sida

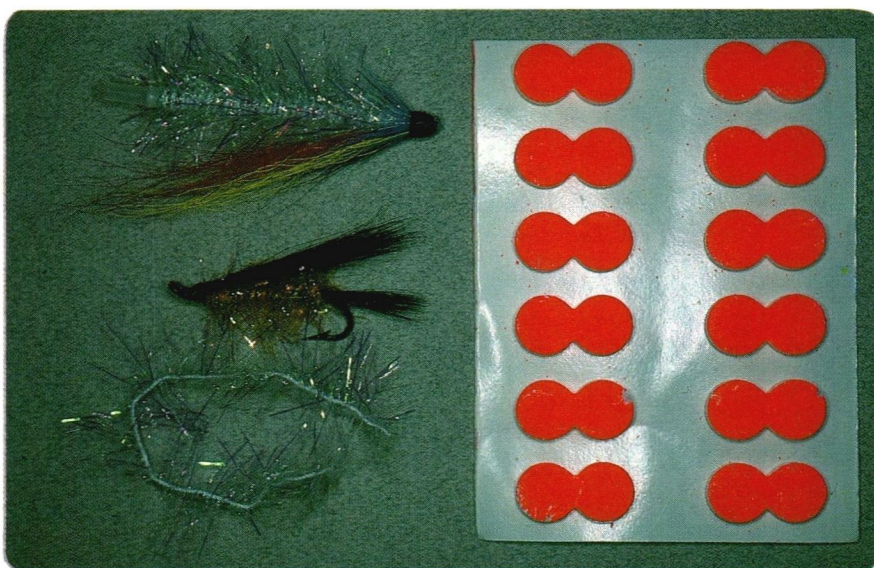
TT:s Flugfiskes chuck för tubflugor som passar många bindstäd.

Gerd-Peter Wieditz har funnit sina egna lösningar när det gäller att fästa tuber i ett bindstäd.

Toå praktiska nyheter från DAN-Vice som innebär ett nytänkande, då det gäller att spänna chuckarna.

Orvis nappindikatorer, en bunt Spectra Chenille och två flugor bundna med detta material.

forts från föreg sida

kande tafsar måste man vara på det klara över att de påverkar kastegenskaperna.

Till båda systemen finns också sk "Strike Indicators", dvs nappindikatorer. Hos Orvis är det frågan om dubbla, runda "kuddar" som man klämmer på tafsbiten, hos Roman Moser är det en bit flätad tub med två öglor, i vilken man har vävt in en färggrann polypropylenbunt.

Det är svårt att göra en rättvis prisjämförelse, men vi ska göra ett försök. Hos Orvis, som representeras av Fiske & Fiskar i Malmö kostar en påse med nappindikatorer 30:–. Den innehåller 4 ark med 24 st indikatorer i färgerna vitt, grönt, rött och orange. Färgerna krackelerar lätt. Roman Moser, som representeras av ADEXA, erbjuder en påse med tre flätade tuber med öglor i bägge ändar och invävd nappindikator för samma pris. "Loop on Junction" kostar hos Adexa 20:– för en påse innehållande tre st. Här kan man välja mellan 2 olika typer, en med en brottstyrka på 13 kg (för laxfiske) och en med en brottstyrka på 7 kg för annat fiske.

Motsvarande "Braided Loop Connectors" kostar 35:– hos Fiske & Fiskar, även här med 3 st i påsen. Tre stycken "Mini Shooting Heads" (Adexa) i olika längder och tyngder kostar 75:– och två "Mini Lead Heads" (Fiske & Fiskar) 56:–.

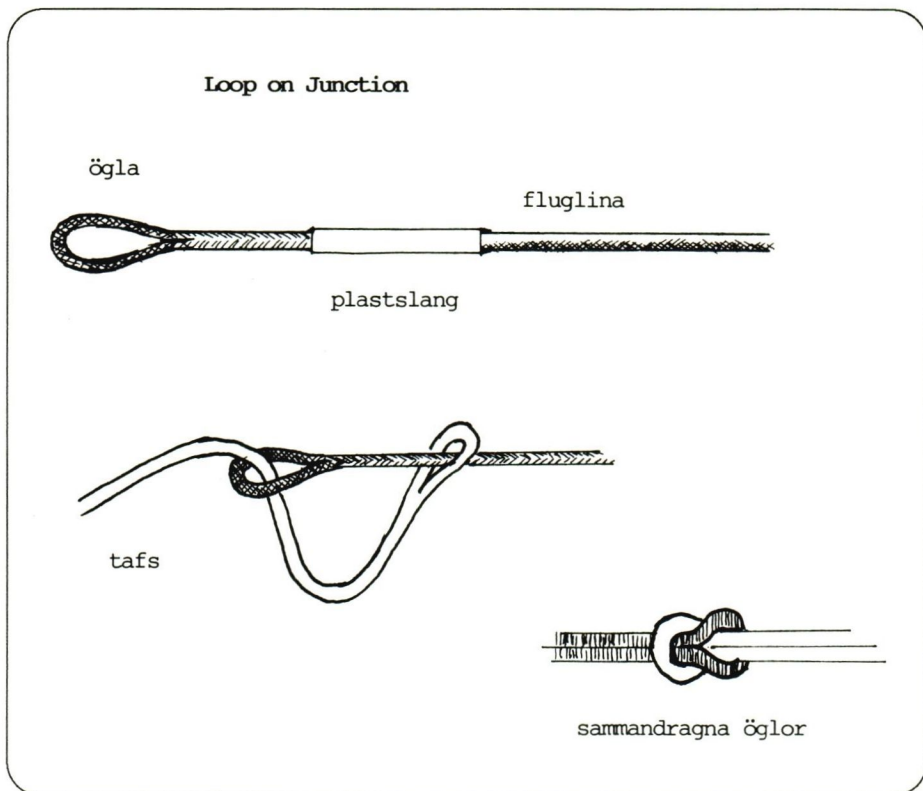
En "Kevlar Nymph Allround"-tafs kostar hos Adexa 85:–, och den snarlika "All Purpose Braided Leader" hos Fiske & Fiskar 79:–. Bägge har tafspetsar i monofil, i olika grovlekar. Orvis erbjuder också, via Fiske & Fiskar, ett helt set av denna nya tafstyp, i svart fodral, till priset 235:–. Med andra ord, var så god och välj...

Spectra Chenille

Från Fiske och Fiskar i Malmö har vi fått ytterligare intressanta nyheter, som tex ett nytt bindmaterial som heter Spectra Chenille. Det består av ett starkt glittrande konstfibermaterial som är invävt i en bastråd. Vi har också fått några flugor som är bundna med detta material, och det tycks vara både praktiskt och åtminstone för det mänskliga ögat mycket tilltalande. Tyvärr har vi inte kunnat prova det vid praktiskt fiske. En påse Spectra Chenille kostar 30:–.

Ask för tubflugor

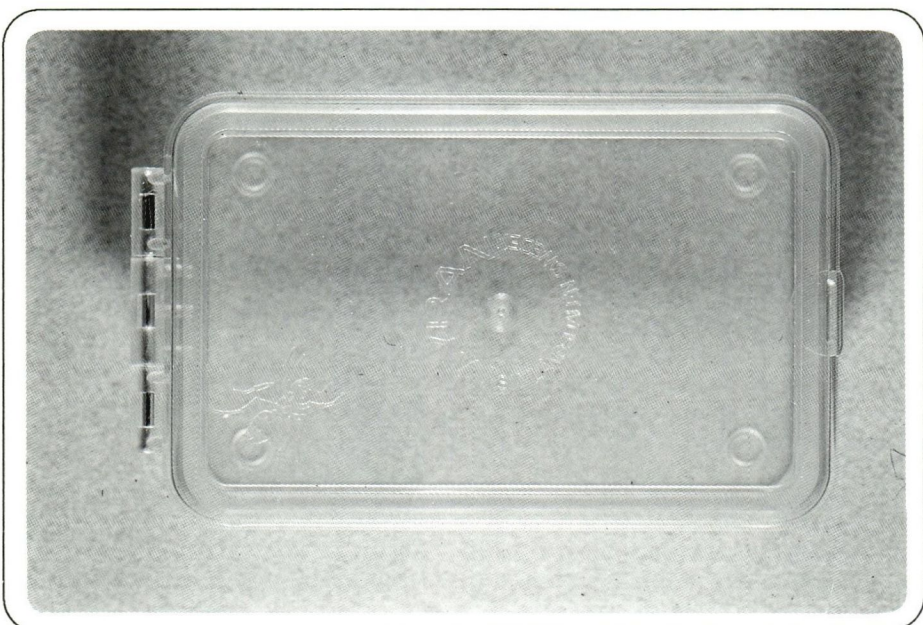
MYRANS har kommit med ytterligare praktiska förvaringsaskar. Sorti-

mentet omfattar 30 askar i olika utföranden och torde redan vara så välkända att sortimentet inte behöver redogöras för. Askarna är tillverkade av formbeständigt material, tål köld och värme, har breda, kraftiga rostfria gångjärn med metallsprintar och ordentligt knäppe. Askarnas samtliga väggar går helt upp till locket så att krok och små detaljer stannar kvar i rätt fack. En garanti för rätt ask är den

myra som är ingraverad på locket till varje ask.

En trevlig nyhet för oss flugfiskare är en ask helt utan fack. Denna ask är avsedd för tubflugor, något som vi verkligen behöver. Denna tubflugask med nr 1601 kostar ca 15:–, ett billigt och bra alternativ. Representant för MYRANS plastaskar i Sverige är Pauls Sportdepå, 31038 Simlångsdalen.

MYRANS nya plastask för tubflugor.

Katalog för 1990 kommer inom kort!

Beställ Dina flugor till nästa säsong redan nu!

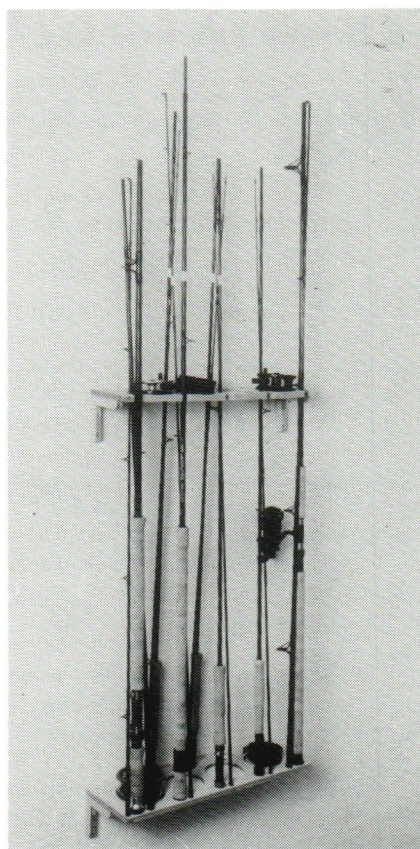
Återförsäljare välkomna!

Harr & Öringserien	kr 65:-	Laxserien 1/0-6/0 30 st	kr 455:-
Lilla Regnbågsserien	kr 160:-	Tubserien 1/0-6/0 30 st	kr 395:-
Stora Regnbågsserien	kr 310:-	De sista två valfritt i trälåda med Ditt namn o. Din adress på.	
Vi har även:			
Aborrflugor	kr st 5:-	Nymfserien	kr serie 65:-
Gäddflugor	kr st 6:-	Flymfserien	kr serie 85:-
Vassflugor	kr st 10:-	Samtliga flugor lev i plastaskar.	

SWED FLOAT är nu ännu bättre! Vi har förbättrat **SWED FLOAT** med ny komponent. Pris kr 26:- flaskan.

Spöställningen "Tight Lines"

Den perfekta lösningen på Ditt och andra sportfiskares problem med förvaring av Dina spön under den tid, då Du inte kan fiska. Vår egen uppfinning! En spöställning för flugspön samt övriga spön som t.ex. havsfiske-, met-, spinn-, haspel- och matchmetspön m.m. Du får plats för 8 spön samt 8 rullar. Spöställningen är tillverkad i björkplywood, och vi erbjuder nu denna ställning till ett **pris av kr 265:- + porto.**

Är Du pimpelfiskare?

Vi har pimpelgrejor av egen tillverkning speciellt för Dig. Specialblänke för pimpel efter regnbåge – egen tillverkning – pris kr 32:- st

Vinterspecial – Vi tror på en ny vinter!

Vintererbjudande av egen tillverkning:

1 st pimpelskrylla egen tillv.	ord. pris kr 105:-
1 st 52an:s pimpelspö egen tillv.	ord. pris kr 42:-
1 st 38an:s pimpelspö egen tillv.	ord. pris kr 38:-
24 st pimpelkrok både lim o garn, eg. tillv.	ord. pris kr 120:-
1 st 50-meters rulle pimpellina	ord. pris kr 20:-
1 st pimpelblänke, egen tillv.	ord. pris kr 30:-
1 st isskopa	ord. pris kr 20:-
1 st handvärmare	ord. pris kr 20:-
	totalt kr 395:-

Vårt pris till Dig:
kr 285:- + porto
Du spar kr 110:-!

Snabbhetspremie:

Om du beställer före siste januari 1990 erhåller Du **en våg** – vikt till 4 kg – värde 25:-, utan kostnad.

**Vi önskar
alla våra kunder
en trevlig helg!**

FLUGAN HB

ST. LARSGATAN 6,
Butik o Postorder, 582 24 LINKÖPING
TEL: 013-13 89 79, 21 44 11

Hela 352 sidor flugfiskeläsning!

Allt blir dyrare – så även FiN. Våra kostnader för sättning, repro och tryckning ökar hela tiden, och inte minst våra portokostnader för att distribuera tidningen, som höjts ett par gånger under 1989.

FiN har inget krav eller önskan att gå med stor vinst, men vi måste naturligtvis täcka alla våra stigande kostnader. Ökningen av prenumerationspriset för 1990 har vi emellertid lyckats begränsa till SEK 25:-.

För totalt 245 kronor får Du därför också i fortsättningen hela 352 sidor renodlad flugfiskeläsning. Det motsvarar en rejält tjock bok i storformat, späckad med flugfiskereportage, nya flugmönster, fisketips, marknadsnyheter, artiklar om fiskevård och fiskebiologi, entomologi, kåserier och mycket, mycket annat.

Betala Din prenumeration så snart inbetalningskortet kommer, så är Du med redan från början, när 1990 års första, spännande nummer kommer ut. Du får det direkt i brevlådan!

Betalar Du sent, gör våra datarutiner att Du kanske inte hinner komma med i det första prenumerantregistret. Du riskerar då att Din tidning kommer att försenas.

FLUGBINDAR-UTRUSTNING
INSTRUKTIONSBOK
VERKTYG
KROK
MATERIAL för populära
öring, röding och harrflugor

FLUGBANDAR-UTRUSTNING
INSTRUKTIONSBOK
VERKTYG
KROK
MATERIAL för populära
öring, röding och harrflugor

FLY-DRESSING

FLY-DRESSING

modern flugbindning

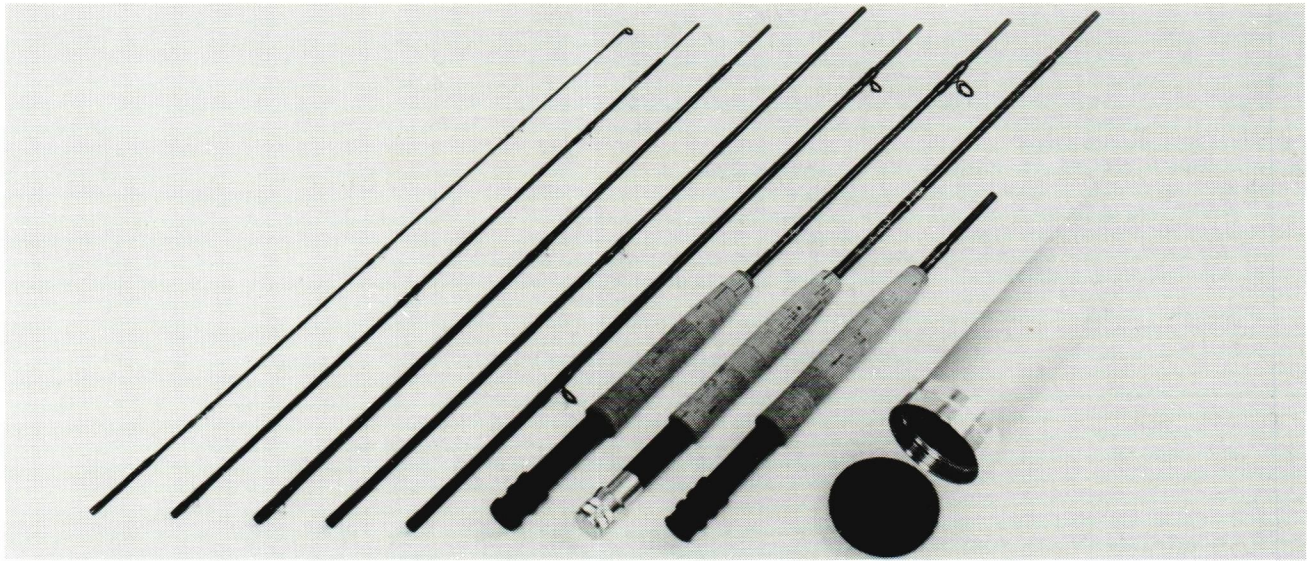
FLY-DRESSING

Hej, jag heter Rulle, Flugrulle.
Gör som jag. Bind Flugorna själv.
Och använd material och verktyg
från Fly-Dressing. Hej då!

Box 2003, 561 02 Huskvarna, 036-134197

GOD JUL OCH GOTT NYTT FISKEÅR

ÖNSKAR Skandinavien's Sportfiske Center

NU FINNS SPLITCANE SPÖN I GRAFIT

T800 fibern har gjort det möjligt att bygga spön med canespönas egenskaper och med grafitens styrka och vikt. Att detta är möjligt anser vi vara ett gigantiskt steg i utvecklingen av konstfiberspön, detta har också gjort det möjligt att bygga ett par verkligt unika spön, ett för öringfiskaren och ett för lax och havsöringfiskaren.

Öringspöet är ett travelpack spö som täcker alla tänkbara fisken Du varierar längden på det mellan 8'8" vikt 90 gr. 9'7" vikt 100 gr. och 10'6" vikt 110 gr. Spöet består av 8 delar, kastar i alla längderna en DT3 upp till DT7 utan några problem.

Spöet har egenskaper som vi bara drömde om för några år sedan. Spöet lev. i fodral och al.tub längd 60 cm. Klinga 1300:- Byggs. 1676:- Färdigt spö 2300:-

Lax- och Havsöringspöet är ett spö som kan kombineras mellan 12' vikt 240 gr., 14' vikt 275 gr. och 16' vikt 400 gr. och kastar linvikter mellan 8 och 12. Alla som hit ock dax har provat spöet är lyriska. Spöet består av 6 delar och lev. med fodral, packad längd 130 cm.

Klinga 2842:- Byggs. 3918:- Färdigt spö 5193:-

ÖVRIGA T800 SPÖN OBS! 1 till 4 v. lev tid.

Längd	9'	9'	9'6"	9'6"	10'	10'	10'	10'	10'	10'	10'6"	11'	12'	13'	16'
Längd cm	270	270	285	285	300	300	300	300	300	300	315	330	360	390	480
Klass	3/5	5/6	5/7	6/8	5/7	6/8	7/8	8/9	6/7	4/6	4/6	7/8	9/11	8/10	9/11
Antal del.	2	2	2	2	3	3	2	2	4	3	6	3	3	3	4
Klinga pris	802	802	862	862	1010	1010	980	980	1070	1010	1100	1010	1844	2084	2280
B-sats pris	1028	1028	1088	1088	1236	1236	1206	1268	1296	1326	1296	1296	2233	2473	2709
Komp spö	1436	1436	1496	1496	1682	1682	1632	1693	1746	1682	1771	1760	2815	3055	3490

OBS! Dax att beställa ditt Rackelhanespö inför säsongen 90.

Den nya generationen Rackelhanespön har också T800 klinga i topp och mellan-del. Vilket har ytterligare förbättrat dessa superspön.

De senaste åren har efterfrågan varit större än tillgången, så om Du vill försäkra dig om ett spö inför 1990 bestäm dig fortast möjligt.

Kom in och prova T800 och Rackelhane spön i någon av våra butiker.

VÄXJÖ BUTIK "VALANDHUSET" STORGATAN 36, tel. 0470-14599

LHURPASSET BUTIK E4 STRÖMSNÄSBRUK, tel. 0433-21525-26

HELSINGBORG BUTIK DROTTNINGGATAN 15, tel. 042-146776

KATALOGER vi har fem olika kataloger på sammanlagt över 300 sid. som omfattar allt i sportfiske. Ring eller skriv och beställ.

OBS! Har Du kataloger från oss innan kommer allt nytt automatiskt utan beställning.

JULKLAPPSPAKETET

ÖNSKEPAKETET FÖR ALLA FLUGFISKARE

Böckerna Dagsländor i Öringvatten Bengtsson/Boström. Flugbindning På Mitt Sätt Lennart Bergqvist

I paketet ingår också en samlarfluga Rackelhanen bunden av Kenneth Boström själv.

OBS! Ett unikt tillfälle som Du inte får Missa. Pris 485:-

Du som 1990 vill åka med på vår fiskerespa till Montana och Idaho. Eller Du som vill delta i vår avancerade flugfiskekurs med Kenneth Boström som ledare till våren kontakta oss för vidare info.

Skandinavien's Sportfiske Center

Box 9 28701 Strömsnäsbruk

Tel. 0433-21525-26 Växjö butik 0470-14599

Helsingborg 042-146776

NYTT FRÅN SVERIGE

Redaktör Mikael Frödin

Havsöringshöst

I Skandinavien är det Norge som har det i särklass finaste laxfisket. Det svenska sportfisket efter lax är idag bara en spillra av vad det har varit och av vad det skulle kunna vara. Havsöringen har dock klarat det kommersiella fisketrycket mycket bättre på grund av att den inte är den långvandrare som laxen är utan istället stryker kring våra kuster. Sverige har idag ett mycket fint havsöringsfiske, dels i skärgården, men också i många av våra älvar och åar. Runt om i Sverige sker också omfattande restaureringar av många mindre vattendrag. Vandringshinder tas bort, lekbottnar rensas och nya fredningsområden bildas. På det hela taget ser det ganska ljusst ut för våra havsöringsstammar.

De två i särklass mest välnomerade svenska havsöringsvattnen är blekingska Mörrumsån och småländska Emån. Höstfisket i Mörrumsån drabbades i likhet med fisket på många håll av lågt vattenstånd och ihållande värme. Under augusti månad var fisket dock ganska bra, och på fluga fångades åtskilliga vackra havsöringar, med de tre största exemplaren överstigande 8 kilo.

September månad, som normalt är den bästa öringsmånaden, gav dock klen resultat. Den största anledningen var säkert vattentemperaturen, som så gott som hela månaden översteg 15 grader – mot normalt 10–12 grader. De sista dagarna sjönk emellertid temperaturen ett par grader, och då fångades också årets två största flugöringar – båda magnifika hanfiskar på 9,1 respektive 8,8 kilo. Den sistnämnda togs av Mörrums-profilen och FiN-medarbetaren Jan Grün-

wald då endast en halvtimme återstod av säsongen.

Ems fiske i Emån drabbades också av torkan och det vackra brittsommarvädret. Totalfångsten under september var dock något högre än normalt, men fördelningen sådan att endast en tredjedel var havsöring och de återstående två tredjedelarna höstlax. Två vackra öringhannar över den magiska 10-kilosgränsen fångades trots allt i september.

Laxstammen i Emån har under senare år mångdubblats, detta till stor del beroende på de smoltutsättningar som gjorts. I Emån är havsöringen den unika och mest önskade arten, så många ser med viss skepsis på den markanta ökningen av lax. Under 30- och 40-talen, då havsöringsfisket var lysande, uppgick inte laxfångsten till mer än cirka 5 procent.

Vad som förbryllar är, att trots det osedvanligt låga vattenståndet (cirka 7–8 m³/s i Mörrum och cirka 4–5 m³/s i Emån), så steg fisken tidigt och i stora mängder. De flesta hade nog trott att havsöringen skulle cirkla runt i havet och att stigningen skulle bli sen. Men det visade sig att lekdriften är stark, och att det kan löna sig att blöta en fluga även då vattenståndet är mycket lågt.

Havsöringsfisket i Dalälven vid Älvkarleby har den gångna hösten varit bra. Även här steg stora mängder fisk tidigt, och redan under juli månad fångades 41 öringar med den smått otroliga medelvikten 6,1 kilo!

Augusti var den finaste fiskemånaden, medelvikten sjönk något, men stannade så högt som på 5,2 kilo. Det var många år sedan så mycket grov öring steg upp i Dalälven. Vid sep-

tember månads slut hade elva öringar över 10 kilo fångats – varav tre över 11 kilo. Tyvärr var ingen av dessa superöringar fångad med flugspö. Men åtskilliga åttakilosfiskar har dock lurats av flugfiskare.

Norrländska Ljungan har i många år varit ett av våra finaste havsöringsvatten. Med sin omväxlande karaktär och sin orörda vildmark är den en pärla för flugfiskaren. Då detta skrivs har säsongen inte kulminerat, men stigningen under augusti och september var god, och i det låga vattenståndet var flugfiskarna de enda som rönnte framgång. Fisket har varit ojämnt med perioder av mycket bra fiske efter stor havsöring.

Ljusnan är i mycket motsatsen till Ljungan. Fisket sker på en endast cirka 300 meter kort sträcka med buller från bilar och fabriker i bakgrunden. Men fisket är underskattat. Kan man bara koppla bort de störande miljöinslagen, kan man få uppleva ett fantastiskt havsöringsfiske här. Även i Ljusnan kulminerar fisket i slutet av oktober då stora mängder blank öring söker sig upp i den korta strömmen. September bjöd på lågt vatten med stora mängder fisk som ideligen visade sig i kraftiga vak. Det varma vattnet försvårade fisket, men fångsterna har ändå varit acceptabla. I Ljusnan är ena stranden under udda dagar upplåten endast för flugfiske – vilket är en bra regel!

Sammanfattningsvis kan man säga att det är tur för oss svenska laxflugfiskare att vi har ett så pass bra havsöringsfiske att ta till. Annars skulle nog våra fångade fiskar vara lätttrånade.

"BLACK SHADOW" HÖST-REA! JULKLAPPS-ERBJUDANDEN!

"Black Shadow" flugrullar – som alla talar om – blev en kanonsuccé i år! Efter tre års tester och utvecklingsarbete, började rullarna säljas under förra året, och i år – fem år efter första prototypen – har vi haft stora leveransproblem då efterfrågan varit mycket större än tillgången. Det är först nu efter säsongen som lagret på rullar ökar.

Detta vill vi fira genom att fram till årsskiftet – eller så långt lagret räcker – erbjuda alla intresserade en FRI EXTRASPOLE till varje rulle! Alltså ca 20% rabatt! I förhållande till kvalitén är priserna mycket låga redan, dessutom gäller naturligtvis livstidsgarantin, och som ägare till en Black Shadow-rulle har Du alltid fri service på rullen!

Rullarna är lätt omställbara för höger-/vänsterhandsvevning, men uppge vilket, så får Du rullen rätt inställd från början. (Vill Du veta mer om dessa fantastiska rullar sänder vi Dig vår katalog – gratis!)

"Trout Shadow" rulle med fodral à 1,450:-, samt extraspole à 350:- = 1,800:-
 "Salmon Shadow" rulle med fodral à 1,850:-, samt extraspole à 450:- = 2,300:-

SPECIALPRIS 1,450:-
SPECIALPRIS 1,850:-

"Black Shadow" flugspön och spöklingsor av 98% kolfiber har i år varit lika svåra att lagerhålla som rullarna här ovan. Efterfrågan har överskridit tillgångarna, men på samma sätt som för rullarna börjar lagret öka nu på hösten och som en liten kompensation till alla Er som blivit utan spö, eller fått vänta länge i år, säljer vi nu ut spön och spöklingsor till kraftigt reducerade priser fram till årsskiftet (och hoppas att lagret ska räcka!?) Många De-Luxe spön är dock slut nu!

Läs mer om våra Black Shadow-spön i vår katalog, som vi sänder utan kostnad, uppge namn o. adr.

SPÖKLINGOR levereras utan tillbehör, men naturligtvis är dom redan försedda med holkar. (Tillbehör ca 200:-)

SPÖN levereras med fri FLUGLINA som passar spöt. Lina är "Black Shadow" STANDARD eller DE-LUXE beroende på tillgång. Största chansen att få välja lina har Du om Du beställer NU! Uppge Flytande, Intermediate eller sjunkande.

Norway "Original"	Längd i Fot	AFTM Klass	PRIS KLINGA	PRIS SPÖ
311-103	8½'	4-5	Slut	590:-
312-103	9'	4-5-6	295:-	640:-
313-103	9½'	5-6-7	315:-	680:-
314-103	10'	6-7-8	345:-	720:-
316-103	12'	8-9-10	Slut	1,140:-
317-103	14'	9-10-11	870:-	1,500:-
318-103	15'	10-11-12	940:-	Slut
"De-Luxe"				
301-108	8½'	4-5	395:-	Slut
302-108	9'	4-5-6	420:-	995:-
303-108	9½'	5-6-7	445:-	1,040:-
304-108	10'	6-7-8	480:-	Slut
305-108	10½'	6-7-8	510:-	Slut
307-108	11'	6-7-8	590:-	Slut
306-108	11'	7-8-9	600:-	1,450:-
301-109	12'	8-9-10	890:-	Slut
302-109	13'	8-9-10	940:-	Slut
303-109	14'	9-10-11	990:-	Slut
304-109	15'	10-11-12	1,090:-	Slut
306-109	18'	10-11-12	1,270:-	2,790:-

REA på FLUGBINDARSTÄD! (Priserna gäller året ut).

art.nr. (Läs mer om städen i vår katalog)
 301-62 "Black Shadow" 1 148:- NU! 99:-
 304-62 "Black Shadow" 2 198:- NU! 149:-
 307-62 "Black Shadow" 3 248:- NU! 149:-
 308-62 "Black Shadow" 3B 298:- NU! 199:-
 303-132 "Black Shadow" 4 298:- NU! 249:-

– Mängder av FLUGBINDNINGSMATERIAL,
 till lågpris! Kolla våra kataloger o REA-lista!

"JULKLAPPS-VÄSKOR" på REA! (Gäller året ut!)

art.nr. (Läs mer om väskorna i vår katalog)
 303-47 "Junior" 33×22 cm 245:- NU! 199:-
 302-47 "All-Round" 38×28 cm 395:- NU! 299:-
 301-47 "De-Luxe" 40×30 cm 445:- NU! 349:-
 300-47 "Trout Fishers Bag" (med nät) 40×35 cm 495:- NU! 399:-

KATALOGER 1988–89, samt 1989 med totalt 132 sid.
 flugfiskeprylar sändes helt kostnadsfritt om Du uppger
 Ditt namn och adress! Lågpris på allt! REA-lista medf.

"Black Shadow" Standard FLUGLINOR till KANON-PRISER! – PASSA PÅ!

DT-5-10 Flyt el. Sjunk PRIS 89:-/st
 WF-5-10 Flyt el. Sjunk PRIS 89:-/st

FLUGBINDARSATSER "Öring-Regnbåge"
 (innehåller material för 659:-)
 Ett "PANG"-erbjudande! PRIS 395:-

Bringsens Sportfiske

Parkv. 33, S-37500 MÖRRUM – SWEDEN
 Fax. 0454-51048, Ordertelefon 0454-50750 vx.

Flugfiskarens dubbelmoral

forts från sid 63

är all handel med Sydafrika och Namibia i lag förbjuden sedan 1987.

Diskussionen om varifrån strutsherl kom, visade sig vara en het potatis till och med bland de handlare som i övrigt framstod som seriösa. Man menade från flera håll att detta var ett politiskt beslut, och att det inte hade med debatten om utrotningshotade djur att göra. En handlare skrev till och med i ett brev till oss att han importerade sina strutsherl från England och att han inte visste om de kom från Sydafrika eller inte. Tydligt hade han inte heller för avsikt att kontrollera deras ursprungsland, vilket kan göra honom till lagbrytare. All handel med Sydafrika är förbjuden enligt svensk lag, detta oavsett om handeln sker via ett genomgångsland, vilket för övrigt är mycket vanligt, eftersom exempelvis England inte undertecknat FN:s deklaration om totalt förbud för handel med Sydafrika.

Efter att ha ringt runt till olika

handlare kunde vi få fram följande material:

- Isbjörnshår
- Jungeltupp (ej odlad)
- Vita hägerfjädrar
- Strutsherl (okänt ursprungsland)
- Sälhår

Vi vill påpeka att materialet inte kom från godkänd licensjakt eller från import som skett med Lantbruksstyrelsens tillstånd.

Etiska regler

Vi gör inget anspråk på att vara några moraliska föredömen på något sätt. Inte heller är det vi som bestämmer var gränsen skall dras. Det är svårt att dra en enkel och hållbar gräns, eftersom den juridiska i de flesta fall inte räcker till. Lagen skyddar vissa arter i en del länder, medan det är tillåtet att jaga dem i andra. Exempelvis är den vanliga bruna ekorren skyddad i Västtyskland enligt uppgifter vi fått fram. Därmed måste man formulera en moralisk, etisk regel för sitt flugbindande/fiskande.

Vi menar att den regeln skall vara att enbart använda restprodukter el-

ler odlade produkter i flugorna. Om man skjuter ett djur enbart för att komma över flugbindningsmaterial har man passerat den moraliskt hållbara gränsen. Det finns naturligtvis undantag även från en sådan regel. Jakt på mink, bisamråtta eller mårddhund kan knappast anses moraliskt tveksam, eftersom djuren inte hör hemma i den svenska faunan. Trafikdödade djur kan man också självklart klippa bitar av och använda i sina flugor. Men huvudregeln bör vara att bara använda restmaterial från annan hantering.

Självfallet finns inga patentröslöningar men några framkomliga vägar kan vara:

- En framkomlig väg skulle vara om handelen bildade en branschorganisation. Genom att enbart ta med seriösa handlare skulle de utomstående få det svårt att överleva.
- Se till att alla lokalklubbar har tillgång till Washington-listan.

Men vi måste också ta vårt personliga ansvar. Leta efter substitut eller avstå från att binda ett klassiskt mönster om vi misstänker att det innehåller material från utrotningshotade djur.

Fly Fishing

OUTFITTERS

BUY QUALITY TACKLE DIRECT FROM THE U.S.A. AND SAVE!

Rods by

Sage
Scott
Winston
Hardy
Powell
Orvis
Fisher
Loomis
etc.

Reels by

Sage
Ross
Abel
Tycoon Fin-Nor
Hardy
Billy Pate
ATH
Scientific Angler
Regal
etc.

Accessories by

Cortland
Patagonia
Simms
Stream Designs
Streamline
Metz
Regal
Barbour
Strubbe
etc.

- English and French spoken
- Call or write for our brochures

Outfitters • Travel • Instruction

3533 Mt. Diablo Boulevard • Lafayette, CA 94549 • (415) 284-3474
463 Bush Street (at Grant) • San Francisco, CA 94108 • (415) 781-3474

KÖP SÄLJ & BYT

Köp, sälj och byt-annonserna är gratis endast för FiN:s prenumeranter. En annons per nummer i mån av utrymme, bestående av högst tre utannonserade artiklar, plus namn och adress får Du gratis. Köp, sälj och byt-marknaden avser endast PRIVAT annonsering. Företag och firmor kan ej annonsera under denna vinjett.

Skicka Ditt annonsmanus (maskinskrivet eller tydligt textat) till Flugfiske i Norden, Box 11062, 250 11 Helsingborg.

Säljes: Daiwa 14 fot AFTM 9-10, Blackmaster 15 fot AFTM 11-12, Black Shadow 18 fot AFTM 10-12. Bra priser. Jonny, tel (S) 026-125428.

Köpes: Gamla Hardy-rullar och ABU Cardinal 33, 44, 66X, 3, 4, 4X, Ambassador 4500C, 5000, 5000C, 6000. Napp & Nytt före 1955. Tomo, tel (S) 08-433415 eft 18.

Köpes: Jag köper eller byter boken Öring av Nils Färnström. Jag har bla Torrflugfiske av Jacobsen och Dunkrok och Blänke av Färnström. Qrister Forsberg, tel (S) 0303-55235.

Säljes: Sharp splic 14 fot med extra topp, klass 10-11, aldrig anv, 4 600 kr. Sawyer nymph 8 fot 10 tum, klass 5-6, 1 600 kr. Orvis boron/grafit 8,5 fot, klass 7-8, 800 kr. Micael, tel (S) 0410-11167.

Selges: Komplet, veltilpasset og minimalt brukt tohandsutrustning for laks og sjøørret: Stang: SAGE 14 ft AFTM 9-10, selvbygget. Snelle: DAIWA 813 m. ekstraspole og ca 400 yds. 30lbs. backing. Snører: CORTLAND 333 HT DT 9F CORTLAND 444 WF 9 F/S (Sakte-synkende tip!). Selges samlet for NOK 3000,-. Terje Bomann-Larsen, tlf (N) 03736019.

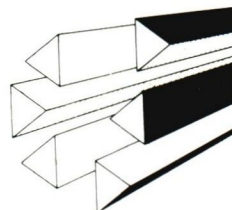
Säljes: Rackelhanespön i toppskick till ka-nonpris! 10 respektive 9,5 fot. Ring Lars, (S) 0501-18832 kvällstid.

forts på sid 87

HARDY REELS AND RODS.

Please send SEK 20:- for my catalogue of collectable and useable fishing tackle, by all the famous English tackle makers, Hardy, Farlow Malloch, Illingworth etc. Free SEK 40:- voucher, with each catalogue, to be deducted off first order over £50. Brindley John Ayers, 45 ST annes Rd, Hakin Milford Haven, Pembrokeshire, SA73 3LJ. U.K. England.

BRUCE & WALKER

The name of the game in carbon rods

TEL 031/473560

ELGECO

Box 8012

S-421 08 VÄSTRA FRÖLUNDA

SWEDEN

Ring eller skriv, så skickar vi prislista.

Sven Olov Hård

"Classic" "Salmonflies"

Sven Olov Hårds Laxflugor

- Specialitet - Klassiska fulldressade flugor mönsteräkta på gammal krok
- Även Spey- och Dee-flugor samt hårvingade flugor

VÄLKOMMEN
med förfrågan

Adress
Krusbärsvägen 23 A
S-80336 GÄVLE

Telefon
026-111757

Postgiro
4240625-6

Bokbiten...

forts från sid 66

Flugmönster från Yellowstone

Craig Mathews – John Juracek:
Fly Patterns of Yellowstone
Fly-Dressing, Huskvarna
Pris SEK 149:-

John Juracek, fiskebiolog, och Craig Mathews, fd polis, båda nu verksamma i Blue Ribbon Flies i West Yellowstone, Montana, är för mig två helt nya men trevliga bekantskaper inom flugfiskelitteraturen. Deras förstlingsverk "Flypatterns of Yellowstone" kan kanske tyckas ligga lite i utkanten av vad som kan intressera skandinaviska flugfiskare och flugbindare. Men även för oss nordbor kan deras bok vara av visst intresse. Inte minst därför att flertalet av de insekterarter – dag- och nattsländor för att nämna några – som blivit förebilder för amerikanska flugmönster också finns hos oss, om än i något olika storlek och färg. Boken innehåller beskrivningar av 44 olika flugor, som visat sig ytterst fiskliga i Yellowstone,

dagsländor, nattsländor, terrestrials, några "allmänna" flugor, nymfer och streamers. Några är gamla välprövade bekanta – Hare's Ear, Adams, Royal Wulff, Pheasant Tail Nymph och La Fontaine Sparkle Pupa, men de flesta är i alla fall för mig helt nya.

Flertalet kapitel inleds med några ord om flugans upphovsman och de omständigheter som inspirerat denne att skapa imitationen – observationer av insekter, deras utveckling och beteende. De är liksom teorierna om fisken och flugan väl grundade.

Merparten av varje kapitel beskriver material och bindteknik – diskuterar för- och nackdelar med olika material och ger relativt lättbegripliga anvisningar om hur man klarar av kluriga bindmoment. En del av materialen, tex Z-lon, som rekommenderas för spent spinners – det sägs vara styvare och därför bättre än polygarn – är för mig ännu oprövat. En traditionell materialbeskrivning – krok, kropp, vinge etc avslutar varje kapitel.

Samtliga avbildade imitationer är fotograferade i färg, vissa i skalenlig storlek, andra något förminskade eller förstörade. Avbildningarna har dock alla fördelen att ha god skärpa mot en väl kontrasterande bakgrund.

Det är därför lätt att se hur den färdiga imitationen ser ut.

Flugfiskare – flugbindare i gemen är ett nyfiket och experimentlystet släkte. "Flypatterns of Yellowstone" med sitt ofta nytänkande vad gäller material och bindteknik bör därför kunna tillfredsställa alla dem som gärna provar något nytt hemma vid bindstället.

Jan Sekander

Ronnies Flugor

Åmotsv. 15, 81600 Ockelbo

Byter namn o adress

Nytt namn: **Gimåsländan**

Ronnie Eriksson

Ny adress: **Gimdalen 1433**

84060 Bräcke

Nytt tel: **0693/13008**

Jag hälsar mina gamla
samt nya kunder Välkomna
per post el telefon.

Katalog: Harr-, Öring- och Lax-
flugor mot 10:- sedel.

Viktigt meddelande till alla kunder hos TT:s Flugfiske

För att bättre kunna serva våra återförsäljare så upphör vi med all direktförsäljning till konsument efter årsskiftet. Vi kommer att sakna kontakten med Er, men vi hoppas att ni även i fortsättningen ska kunna hitta våra produkter hos våra auktoriserade återförsäljare. För att visa vår tacksamhet till alla våra mycket trevliga och trogna kunder så kommer vi att ge Er **15% rabatt på hela sortimentet under resten av 1989**. Detta erbjudande gäller med reservation för eventuell slutförsäljning. Vi hoppas samtidigt att våra återförsäljare ska få åtnjuta samma förtroende som vi fick av Er.

Trevlig Helg Önskar personalen hos:

TT:s Flugfiskes artiklar finns bla hos följande väl sorterade återförsäljare:

Flugan HB – **Linköping**. Nyhammars Fiske & Fritid – **Nyhammar**. Sportfiskehuset i **Lund**. MB Fiskeredskap – **Härnösand**. Stensele Zoologiska – **Stensele**. SV:s Fiskebod – **Motala**. Directus – **Ystad**. Rulles Cykel & Fiskeservice – **Skellefteå**. Afes Sportfiskeservice – **Fränsta**. Flugan – **Varberg**. Häst & Fiske – **Umeå**.

TT:s
Flugfiske
Generalagent
Rådjursvägen 58, 902 60 Umeå
tel. 090 – 11 71 90

forts från sid 85

Säljes: Fältbindstöd "Ari T Hart". Tar flugkrokar upp till nr 1/0. Säljes för SEK 1000:-. Ring Bertil Ekholm-Erb, tel (S) 044-122628. Box 64, S-29121 Kristianstad.

Säljes: Tvåhands flugspö Daiwa Graphite 14 fot AFTM 9-10. Flugrulle Rimfly Magnum med extra spole, 2 st linor DT 10 UFS, Intermediate WF 10 med backing. 3 aluminiummaskar med cirka 150 st laxflugor i storl 8/0-10 dubbelkrok. Fint skick. 2500 kr. Åke Persson, tel (S) 0240-11583.

Selges: Hans Lidmans bøker utgitt i Norge selges samlet. 22 stk i 1 utgaver. Pent behandlet. Sømmes Ørretboka, meget pen. Gi bud. Rune Runnerstrøm, Bugårdsveien 12, 3200 Sandefjord, Norge. Tlf (N) 034-76886.

Säljes: Hans Lidmans "Den sjungande dalen" (2:a uppl 1958), "Kamrat i norr" och "I Tintomaras spår", hft i bra skick, 250 kronor plus frakt för samtliga. Claes Lindell, tel (S) 0431-80183.

Selges: HMH Standard bindestikke i høykvalitets rustfritt stål og messing med C-clamp i aluminium og messing og to kjefter (chuckar) i forkrommet moly-stål med høyglansfinish, én magnum for kroker 6/0-16 og én for kroker 12-32. En materialfær i rustfritt stål følger med. Presisjonsinstrument, ubetydelig og pent brukt! NOK 1200,- (NOK 2100,-) eller høystbydende. FiN nr 4/80, nr 5-6/80, årgang 1983 og nr 1/84, alle NOK 400,-. Aksel H Sivertsen, telefon (N) 0(089) 20011, linje 201 dag, (089) 20908 kveld.

Säljes: Farlow's Super Parabolic Fario Club, Splitcane, AFTM 5-6, 8,5 fot, mycket gott skick, 2000:-. Ring Jukka (S) 08-7158829.

Malmö Flugfiskeklubb söker fler medlemmar. Vi har egen klubblokal där vi binder flugor, har spöbyggnad och mycket annat. Redan nu förbereder vi resor under 1990 till Danmark, Norge och Finska Lappmarken för öring och laxfiske. Vi står på högtur till eget vatten i Skåne. Meddela ditt intresse till Malmö Flugfiskeklubb c/o S Holländare, Fredriksbergsg 11, 21211 Malmö. Tel (S) 040/938204, mellan kl 18.00 och 20.00 040/499334.

Säljes: Laxspö Sage 14 fot klass 9-10, inköpt 88 använt 1 vecka 88 och 1 vecka 89. FLUGlinor medföljer, kr 2500:-. Klas Wallmark, Lomgatan 5, 96040 Jokkmokk. Tel (S) 0971-11014.

forts på nästa sida

SHARPE. Pris ex. 13' Spliced, 2 toppar 4495:-. 8' Featherweight 8' # 5-6, 1610:--.

DAVID NORWICH 4-delade Stowaway 8'6" # 5-6, 2090:--; Stowaway 9' # 6-7, 2135:--; Stowaway 9'6" # 7-8, 2180:--; Stowaway 10' # 6-7, 2180:--; Laxspön 15', 2180:--; 15'9", 2575:--.

S.A. SYSTEM 2. Trots redan låga priser, så sänker vi ytterligare. Modell 45 - 690:--; 56 - 710:--; 67 - 720:--; 78 - 730:--; 89 - 855:--; 1011 - 890:--.

LEEDA LC. Kompositrullen med det genialiska spolsystemet. En extraspole levereras med rullen. Alla storlekar 330:--. Extraspole 60:--.

BARBOUR rullfodral i elegant utförande. Tjockt "väsktyg" med läderförstärkningar och mässingdragkedja. Finns i 2 storlekar, öring och lax. Just nu pris - 125:-- resp. 140:--. Kritikerrosade laxflugrullen **LEEDA MAGNUM 200D** - 420:--.

Ovanstående priser gäller tills lagret tagit slut eller senast den 31/1 1990.

Men vi har mera godis för flugfiskaren och flugbindaren. Klingor från BRUCE & WALKER, SAGE, LOOMIS, CENTURY COMPOSITES, FENWICK. Verktyg från REGAL, ROSENHILL, MATARELLI bl.a.

Och trots en liten prisökning på METZ nackar och saddle, så har vi troligtvis Sveriges bästa priser på dessa.

SKARP'S FLY FISHING AB

Bangatan 36 41464 Göteborg

031-140016, 031-493055 (Lasse) 031-478671 (Michael)

KATALOG + Supplement 10:--

FISKEBÖRSEN

Box 13 375 00 Mörrum

tel. 0454-546 88

JULKLAPPSTIPS

Kunnan 12', # 8-9, 3-delat, 96% grafit ord.pris: 1.200:-- **JULPRIS: 600:--**

ABU Connolon Classic Fly 11', # 8-9, 3-delat 96% grafit **JULPRIS: 500:--**

Young & Son laxrulle 1540 **JULPRIS: 350:--**

Dubbel laxkrok no 2, 4, 6, och 8 90:-- per 100 st

Snapsglas 4 cl med laxfluga 4 st 60:--

WIDEO-TAJM

Christer Mattssons Mörrumsfilm 240:--

Arne Naevras Drömmen om Alta 240:--

Båda för endast 450:--

Som vanligt har vi allt för den proffsiga sportfiskaren.

ADEXA

levererar numera välkända **Red Ball** vadare.

En lagerför vi två modeller **rivsäckra** vadare med stövel. Vadare och stövel är tillverkade i en del, vilket förhindrar läckage. Den treskiktade överdelen är mycket slitstark och dessa vadare väger mindre än konventionella. Hängselknapparna och knäna är förstärkta. Vi har nu tagit in två olika modeller, en något tyngre i storlek 7-13 c:a pris kr 2.300:-- och en lättare modell i storlek 10-13, c:a pris kr 1.500:--.

Till våren tar vi in **Red Balls** lättviktsvadare, c:a pris 1.100:-- samt en ny 4-mm neoprenvadare, c:a pris 2.600:--.

ADEXA

är numera generalagent för **Partridge**.

Våra varor finner Du i alla välsorterade fiskeredskapsaffärer.

forts från föreg sida

Säljes: Flytring Insul-Dri m slangar kr 400:-; 5-delat FENWICK glas klass 5/6 kr 275:-; Shoup's vingbrännare kr 125:-; Dragon Fly 120 plus 2 extraspolar 500:-; c:a 70 utländska fisketidningar kr 75:-. Berndt Sundsten, Vindhmsg. 32 B, 2 tr, S-75227 Uppsala; tel (S) 018-121099.

Säljes: Flugspö Orvis 13'5 tvåhands AFTM 10 med aluminiumtub, pris SEK 1000:-. Flugspö Sage 10' enhands AFTM 9-10 Grafite 2, i nyskick, pris SEK 1200. Håkan Nilsson (S) 0224-15386.

Säljes: Heddon Nr 14 splitcanespö i toppskick. AFTM 4-5, 8,5 fot, 3-delat, 2 toppar, original aluminiumtub. 4000:-. Ring Jukka (S) 08-7158829.

Köpes: LOOP flugrulle, modell 1,5 med helt "stativ" och centrumbroms. Bra skick en förutsättning. Tel (S) 063-30741.

Säljes: Hardy The Wye, Palakona, 3-delat m extra topp; bra skick. SEK 2000:-. Tel (S) 0152-25562, Classe.

Säljes: Flugspö Orvis Rivermaster 9,5 fot, klass 7-8, nytt, 1700 kr, tel (S) 0942-11424.

Säljes: Fjälltält, Fjällräven Termo Raven Alu, 2-mans, bra skick 1200:-. Ryggsäck, Haglöfs Alaska, Large ram, 65 L + Packpåse 25 L, nyskick 900:-. Tomas Nejne, tel (S) 0941-10153.

Säljes: Flugspö Kingfisher 9 fot 5-6 250:-. Flugrullar, Orvis Battenkill 5-6 650:-. Daiwa 108 7-9 150:-. Tel (S) 0250-14266 Christer.

Köpes: Äldre fiskeböcker och "Napp och Nytt". Säljes: Hans Lidman: "Gäddan som alltid högg" och "Fisket i våld". Tel (S) 0303-55235.

Härdugn för canespön

Det finns många flugfiskare, som numera bygger sina egna canespön. De vet också att härdningen av bambun är en svår men viktig del av framställningen av ett bra spö. Efter diverse egna försök med gasol och effektrådsugnar, har jag emellertid kommit fram till en metod, vilken är enkel och ger mycket bra resultat – till och med så bra att även andra spöbyggare byggt sig liknande anläggningar eller givit mig förtroendet att utföra härdningen åt dem.

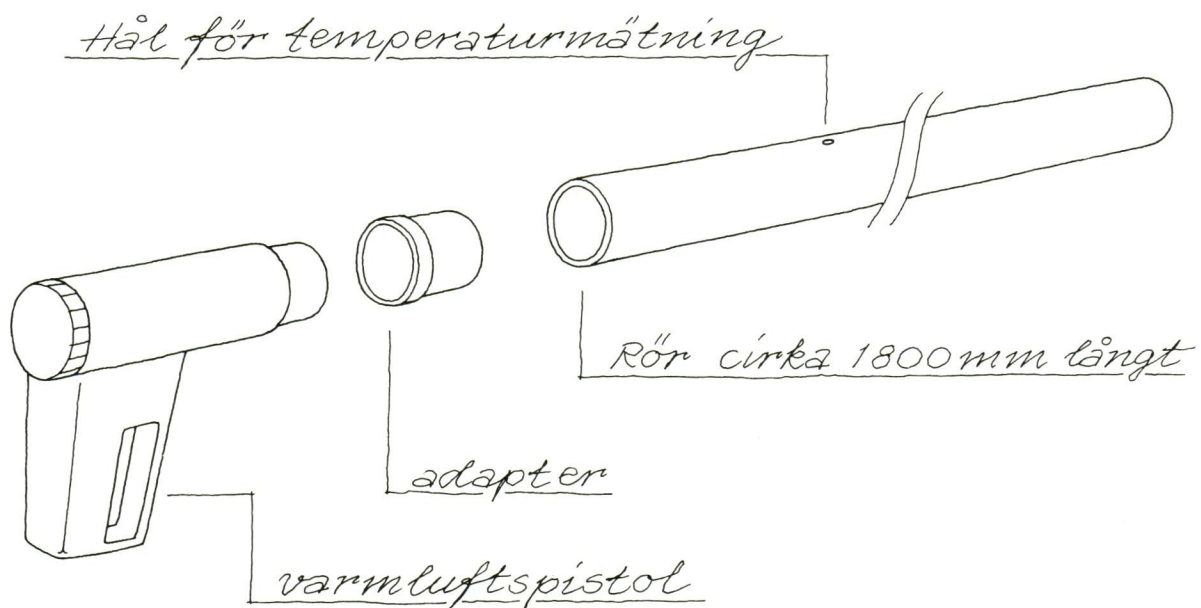
Idén är mycket enkel. Ett smalt vattenledningsrör med cirka 30 mm diameter förses med en varmluftspistol. Mitt rör är 1800 mm långt för att erhålla ett visst avstånd från pistolen till klingan. Jag har också borrar

ett litet hål cirka 500 mm in på röret. Genom detta hål kan jag mäta temperaturen. Avståndet till pistolmynningen ger en jämnare temperatur i klingan. Röret är sedan isolerat med några lager mineralull.

Den varmluftspistol jag använder har tillverkats av Bosch och har en steglös inställning av temperaturen. Kapaciteten är 550-600 liter/minut, vilket ger mycket god luftväxling i ett så litet rör.

Mellan varmluftspistol och rör finns en kort adapter, vilken är tillverkad av ett dammsugarrör, som passar exakt i diameter. Röret hängs vid användningen upp vågrätt i två stycken ståltrådkrokar från taket.

Anders Johannesson, Åmål

MINI-FISKEN

En nyhet för dig som gillar sportfiske

- Monterad på en dekorativ träplatta.
- Försedd med art-skyld.
- Skulpterad av en dansk konstnär.
- Gjuten och handmålad i Danmark enligt gammal hantverkstradition.
- Varje fisk är unik.
- För varje såld MINI-FISK går 5:- till en fond för sportfiske.

För omedelbar leverans finns: Lax (lekfärgad), Lax (blank), havsöring, Insjööring, Harr, Gädda, Gös, Karp och Torsk. Ytterligare modeller är under tillverkning. Fiskarna är mellan 95 och 160 mm.

Leverans med svensk text.

Pris per st endast **128:-** + porto

Om du abonnerar och väljer minst 6 st valfria Mini-fiskar per år får du **GRATIS** en exklusiv Mini-fisk i mässing. VÄRDE 180:-

BESTÄLL VÅRT PROSPEKT

Vi har även fullskaliga modeller.

Ring eller sänd din beställning till:

DMA Sweden AB

Box 27

37500 Mörrum

Ordertel. 0454-54533

Återförsäljare är välkomna att höra av sig

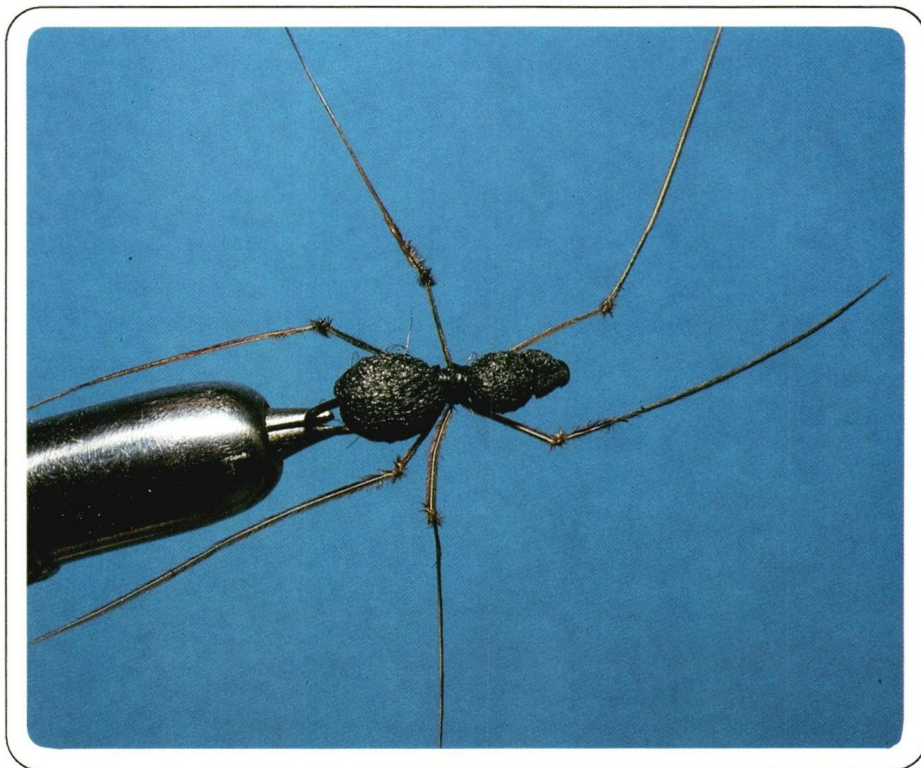
Mosko- selarn'

Som prenumerant sedan FiN:s allra första nummer vill jag i vår innehållsrika och läsvärda tidning bidra med ett eget flugmönster – en spindel – som fiskat bra i mitt hemnavatten Piteälven. Moskosel ligger inte långt från älven och har fått ge namn åt min fluga.

Moskoselarn' går fint hela sommaren i strömkanter och på forsackar. Flugan har en kropp av polycelon och benen består av fibrer från fasantuppens stjärt. Jag binder den på Mustadkrok 94833 i storlek 12.

Klipp en cirka 5 mm bred remsa av tunn polycelon och bind in den bakåt ungefär på halva krokskaftet. Dubba sedan över själva inbindningsstället, så att det bildas en lagom stor bak-kropp, och vik därefter fram polycelonet över denna. Bind ner med tråden, så att en markerad midja bildas.

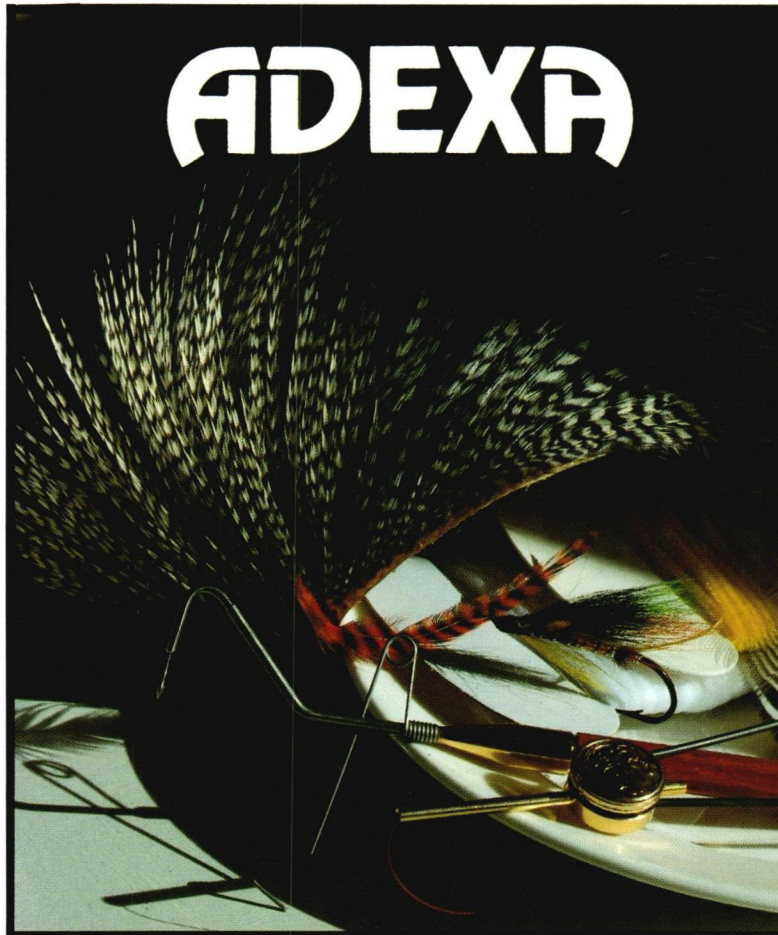
Därefter binder jag in benen på undersidan så som bilden visar, varefter

jag går fram med bindtråden och stannar någon styv millimeter från huvudet. Nu är det dags att vika ner polycelonremsan och binda ner den.

Gör några halvslag och klipp av och trimma stumpen till ett litet huvud med en sax.

Gösta Larsson, Moskosel

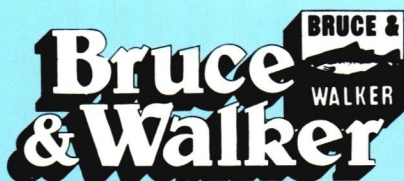
Bäst idag – bättre i morgon!

Vi har det mesta och
det bästa Du kan behöva
för Din flugbindning.

Fråga efter varor från

ADEXA

hos Din fiskeredskaps-
handlare!

Håndbyggede kvalitetsgrejer for sportsfiskeren der ønsker det ypperligste.
Bruce & Walker – for sportsmanden der ikke fisker med hvad somhelst...

ORTHODOX

Ørred fluestænger

Standard vådfluestænger til havørred og større bækkørreder.

9'6" # 6-8.....	kr 2210,-
9'6" # 7-9.....	kr 2275,-
10' # 4-6.....	kr 2340,-
10' # 5-7.....	kr 2340,-
10' # 6-8.....	kr 2340,-
10' # 7-9.....	kr 2340,-
10'6" # 7-9.....	kr 2470,-

ØRRED OG LAKSEFLUEHJUL

Uovertruffen kvalitet og ballance. Udført i de bedste materialer.

Salmon no 1.....	kr 558,-
Salmon no 2.....	kr 568,-
Trout no 1.....	kr 498,-
Trout no 2.....	kr 518,-
Multiplier no 1.....	kr 600,-
Multiplier no 2.....	kr 618,-

BRUCE

En stang med let aktion. Fortræffelig til "overhead" og "Spey casting"

12' # 7-9.....	kr 2860,-
13' # 7-9.....	kr 2940,-
14' # 8-10.....	kr 3688,-
15' # 9-10.....	kr 3930,-

WALKER

Designet for den "kraftfulde" kaster der værdsætter et ekstra kraftoverskud i sin fluestang. Walker modellerne er højt priset af "Spey casters"

14' # 9-11.....	kr 3688,-
15' # 10-11.....	kr 3930,-

SALMON

Næsten som Walker modellen, men nemmere at håndtere for fiskere, der ikke fisker jævnlige. Perfekt til "double Spey casting"

16'6" # 9-10.....	kr 4358,-

CORDON BLEU

Carbon stang som er perfekt til såvel flydende som synkende line. En model med en lidt hurtigere aktion end Bruce

14'.....	
13'6" # 8-10.....	kr 2340,-
14' # 8-10.....	kr 2400,-

NORWAY

To kraftfulde stænger udviklet specielt til det nordiske fiskeri

14' # 9-11.....	kr 2478,-
15' # 10-11.....	kr 2548,-

CENTURY STANDARD

En fremragende let carbon stang. Særlig velegnet til vådfluefiskeri og "Resoarefishing"

11'13" # 4-6.....	kr 2598,-

LAKSESPINNESTÆNGER

Fornem udførelse i den kendte Bruce & Walker kvalitet.

Multi spin 9'6" 8-20 g.....	kr 1998,-
Multi spin 10' 8-20 g.....	kr 2240,-
Multi spin 10'8" 8-20 g.....	kr 2398,-

LAKSEFLUESTÆNGER GRISLE

Lange stænger til sommerfiskeri efter smålaks.

12' # 5-7.....	kr 2860,-
15' # 5-7.....	kr 3930,-

HUSK!!!

Vi sender over hele Norden Momsfrit uden for Danmark -22%

EXPERT

Velegnet til såvel flydende som synkende line. H.D. en stang der virkelig magter tungt fiskeri tidligt på sæsonen

15' # 9-11.....	kr 2548,-
15' H.D. # 10-12.....	kr 2898,-
16' # 10-12.....	kr 2898,-
17' # 10-12.....	kr 2340,-
18' # 10-12.....	kr 3698,-

CENTURY GRILSE

En Bruce & Walker succes af dimensioner. Perfekt til fiskeri efter små somerlaks.

11'13" # 5-7.....	kr 2598,-

SALMON AND SEATROUT

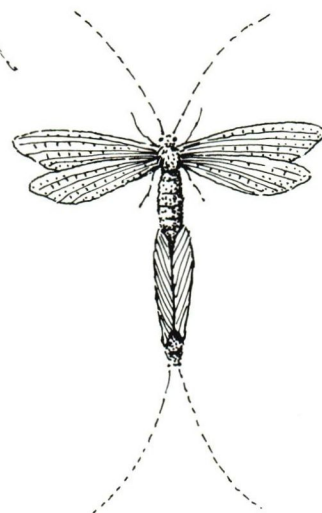
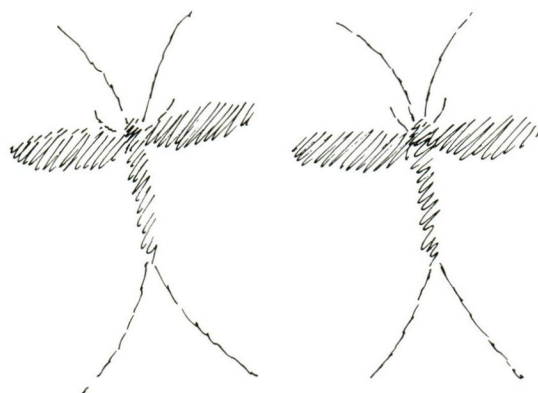
to kraftige enhåndstænger af formidabel kvalitet til det svære fiskeri

10'6" 2 p # 7-9.....	kr 2470,-
10'6" 3 p # 7-9.....	kr 2470,-

Frederiksberg Allé 27, DK-1820 Frederiksberg C – Telefon 31 21 4050 – Telefax 31 21 67 27
 TELEFON FRA SVERIGE 009-45-31-21 4050 – TELEFON FRA NORGE 095-45-31-21 4050

Att välja fluga

Man ser det man vill se. Ute på vattnet svärmade stora mängder Ephemera vulgata. Det var sent på säsongen – men där fanns de. Jag såg dem tydligt. Stora sländor med långa stjärtspröt, och jag såg också hur hannarna höll sina långa främre benpar utsträckta framför sig.

Jag letade i flugasken efter stora vulgata-imitationer. Det här var årets svärmning. Visst skulle den locka upp fisken, tänkte jag och kikade ut över vattnet i det tidiga skymningsljuset.

Men det här stämmer ju inte! Det finns bara inga vulgator så här sent på året. När jag lugnat ner mig och ser efter en gång till, och till slut lyckas fånga en av de stora vulgatorna i handen, så ser jag det – "vulgatan" är två parande nattsländor!

De illusoriska frambenen och långa stjärtspröten har varit nattsländornas antenner...

Sens moral – tänk efter före, och kika gärna en gång extra, då du allt för självsäkert bestämmer dig för kvällens fluga...

Gunnar Johnson

SPORTFISKARE SE HIT

LASSES

SPORTFISKE
0921-51640

Box 87 • 961 21 BODEN

kan erbjuda er massor inom sportfisket.

Även katalog – skriv eller ring.
Vi kan även ge er sakkunnig rådgivning.

Flugfiske: spön:	Från Sage, Powell, RST, Lomis (amerikanska), Black Master, Normark. Fig. m.m.
rullar:	Från RST, Loop, Medalist, Ryobi, System II, ABU m.m.
linor:	Från Cortland, Lee Wolf, Masterline m.m. Även laxspön o rullar.
Spinnfiske spön o rullar:	Från Shimano, Normark, ABU, HS Imp, Fig. Elbe m.m.
Mete:	Dart metspön, ABU, Normark, Elbe samt stort sortiment av gigger m.m.
Vinterfiske:	Pirkar – spön – linor – skopor – mormyskor – även stor sortering ryska volframormyskor samt spön, m.m.
Havsfiskeutr:	Spön – rullar – trolling – pirkar – bly – m.m.
Flugbindningsmatr:	Stor sortering samt krok.

Det suveräna SMEDS-DRAGET (handgjort) för lax- och laxöringsfiske, ett måste för de stora fångsterna.
Vinterstövlar (ej läder).
Ekolod. Nörmarks och Low Range

ORVIS FRAMTIDENS FLUGFISKEREDSKAP

För flugfiskarens fantastiska värld,
med känsla för traditioner och ny teknik.

Ring så berättar vi mer om ORVIS
– framtidens flugfiskeredskap med 25 års garanti

Generalagent

Fiske & Fiskar

Köpenhamnsvägen 5, 217 43 Malmö.
Telefon 040-26 06 77, 26 68 47.

Återförsäljare välkomna

Tankar på strandkanten

2x100 mil – och bara en enda fiskedag

Vi har glatt oss mycket åt årets laxresa, min grabb och jag, och efter hundra långa mil är vi så äntligen framme vid Stjördalsälven. Hyttan är beställd i förväg, och det finns nystigen fisk i älven. Redan första dagen ger fem granna laxar. Det här ser fint ut – allt är perfekt.

Nöjda men trötta efter resan beslutar vi oss för att krypa till kojs. Vi har ju en hel lång fiskevecka framför oss.

Hyttfönstret står öppet mot den ljumma sommarnatten. En meter utanför fönstret är bilen parkerad, och det sista jag ser från sängen innan jag somnar, är den stora skidboxen på biltaket, där alla våra spön med rullar och linor ligger säkert inlåsta...

Grabben vaknar först nästa morgon, öppnar hyttddörren och ropar på mig. Jag rusar upp – och blir stående som förstenad. Våra spön är borta!

Spöboxen är uppbruten och tom. Jag tror först inte att det är sant. Bara en meter utanför vårt öppna hyttfönster har någon brutit upp den låsta boxen och stulit våra tre flugspön och ett spinnspö. Där fanns tre Artist Fly laxspön på respektive 11, 12 och 15 fot och därtill en kär och oersättlig gammal Hardy Perfect 4-tummare och två Hardy Marquise nummer 2. Dessutom grabbens ABU Classic med haspelrulle. Vilken fräckhet!

En stund senare får vi veta att fler spön försvunnit under natten. Den tyske flugfiskaren i grannhyttan kom dagen före oss. Han skulle ha fiskat i tre veckor – men nu är båda hans spön med rullar och linor också stulna.

Mycket besvikna på det uteblivna fisket – men också på våra medmänniskor – packar vi bilen och reser hem. Det som skulle ha blivit en fantastisk fiskevecka för mig och min grabb smakar nu bara malört.

Vem har nytta av flugspön – andra än flugfiskare? Och jag som alltid lärt grabben att vi flugfiskare tillhör ett brödraskap med gemensam glädje och kärlek för vår sport. Och så får han uppleva hur flugfiskare stjälar från flugfiskare. Vart tog brödraskapet vägen...?

Flugspön är dyra men kan ersättas – enligt försäkringsbolaget. Men ett spö är mer än bara pengar. Ett spö är också en "gammal god vän", som man upplevt både glädje och blanka dagar tillsammans med. Sådant kan aldrig ersättas.

Men framför allt känns den besvikelse jag och grabben upplever svår att bära.

Ska vi flugfiskare inte ens kunna lita på varandra – vem ska vi då kunna lita på...

Flugfiske i Norden

Nr 5/6 dec 1989

Årgång 11

Redaktör:

Gunnar Johnson

Ansvarig utgivare:

Nore Sundin

PRENUMERATIONER, BESTÄLLNINGAR, KASSA: Anne-Marie Skarp, Violgatan 7, 343 00 Älmhult, tel. 0476/16090.

REDAKTION: Gunnar Johnson, Box 22, 570 20 Bodafors, tel 0380/311 25.

KANSLI och ANNONSER: Bertil Ekholm-Erb, Box 64, S-291 21 Kristianstad, tel. 044/12 26 28. Fax 044/11 85 83.

Prenumerationspris: för 1989 Helår SEK 220 i Skandinavien, SEK 260 i Europa och SEK 300 i övriga världen. Vårt postgironummer är 10794-6.

Utländska betalningar per check ska ställas på: Sparbanken Kronan 8169-5, konto nr 713380278-0. Därmed tillkommer ingen extra debitering för bankavgift.

Payment from abroad by eurocheque or international money order in Swedish crowns payable to Flugfiske i Norden, Box 11062, S-250 11 Helsingborg, Sweden.

Zahlungen Aus der BRD auf Postgiro Nr 5993 12-205, Hamburg, Bankleitzahl 200 100 20.

GLÖM EJ ADRESSÄNDRA SKRIFTLIGT NÄR DU FLYTTAR. UPPGE OCKSÅ ALLTID GAMLA ADRESSEN.

Redaktionen tar gärna emot artiklar, reportage och bilder från läsarna. För ej beställt material ansvaras icke.

Eftertryck eller annat mångfaldigande av innehållet i denna tidning, helt eller delvis, är ej tillåtet enligt lagen om upphovsmannarätt.

Flugfiske i Norden utges av Förlagsaktiebolaget Flugfiske i Norden, Box 11062, 250 11 Helsingborg. Tidningen utkommer med sex nummer om året, fördelade på tre på våren och tre nr på hösten/förvintern.

Tryckt 1989 hos Abetryck, Helsingborg.

ISSN 0349-3849.

Nummer 1 av Flugfiske i Norden 1990 beräknas utkomma i feb.

***Vad skulle du gilla att kasta och fiska med ett klass 6 spö som upplevs som ett klass 4 spö?
Eller tänk ett klass 9 som upplevs som ett klass 7!***

INTRODUCING SAGE GRAPHITE III

Sage Graphite III – Lättviktsflugspöserie

LOOP Tackle Design och Sage är stolta över att få introducera RPL, Reserve Power Lightweight, flugspöserie. En ny generation av flugspön som är lättare och starkare än GI och GII-serien.

Spöna är tillverkade av den helt nya GIII – Graphite Fibern. En fiber som ger Sage möjligheten att bygga flugspön med mindre diameter, som är lättare, och som tar upp och ger tillbaka insatt kastenergi snabbare och med mindre förluster.

De nya RPL spöna medger längre kast med högre precision och med bättre linkontroll.

Vid fiske med långa kast behövs det med RPL spöet mindre kraftinsats för att ladda det för full effekt. Resultatet blir färre blindkast och snabbare kast mot målet. Med RPL spöna ökar linkontrollen och ger en känsla av att hålla fisken i handen.

Den närkontakten med linan och synen av att se flugan dansa fjäderlätt ner på vattnet, och att det med stor finess går att påverka fluglinan ökar känslan för fisket.

GIII fibern och RPL spöna betyder ett genombrott för ett lättare och mer utvecklat flugfiske som kommer att ge mer nöje och rekreation vid både kast och fiske.

Sage Graphite flugspön finns i sex olika serier för olika behov. Nya GIII serien, GII, Lightline light weight, Moderat Action, Black samt tvåhands (Ny -89 är 12'6" #9). Totalt 30 olika modeller. Det finns med all säkerhet något som motsvarar dina allra högst ställda förväntningar! (och krav!)

LOOP
TACKLE DESIGN

LOOP Tackle Design

Box 195, 184 22 Åkersberga.
Tel. 0764-68000

AUKTORISERADE SAGE ÅTERFÖRSÄLJARE

Sverige: Sportfiskehuset i Lund, Fly-Dressing Huskvarna, Kungsfiskaren Haparanda, Sportfiskaren Västerås, Olles Fiske Borlänge, Arvikajägaren Arvika, Strömvalls Göteborg, MM Sportfiske Göteborg, RR Sportfiske Göteborg, Östlunds Örebro, Lassés Boden, Christers Sportfiske Skövde, Scandinavian Sportsmen Helsingborg, Gävle Fiskeredskap Gävle, Björnsson Sportimport Sandviken, Alnö Sport & Fiske Alnö, Fiskebörsen Mörrum, PA Sport Trollhättan, Åre Fiskecenter Åre, Karpens Sthlm/Åkersberga.
Norge: Nor-Sport Trondheim, Strømmen Sport Strømmen, Toms Fritidsshop Tønsberg, Aktiv Fritid Lillestrøm.

Framtidens spön redan nu från Hardy

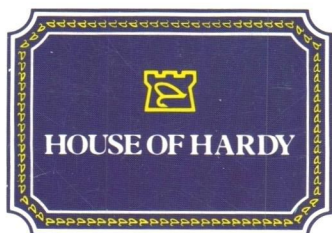

Den nya Sovereign-serien från House of Hardy är en utvald serie högfunktionella flugspön med progressiv aktion. För att uppnå önskemålen om absolut bästa funktion, föll valet på en nyutvecklad kolfiber med högre modul. Impregnerad med Hardy's beprövade, avancerade epoxysystem, ger materialet en kombination av förfinad aktion, styrka och hållbarhet.

Till den progressiva aktionen kommer en ultrakänslig topp, som ger hög linhastighet, långa kast och utsökt precision vid presentation av flugan. I utomordentligt läcker bronsfärg med handdrivet rullfäste i nickelsilver och äkta rosenträ. Djupbruna lindningar med röd avslutning.

Finns i följande längder: 8 ft 4—5, 8½ ft 5—6, 9 ft 6—7, 9½ ft 7—8.

Hardy Sovereign — spön i absolut världsklass

AUKTORISERADE HARDYSPECIALISTER

ALNÖN, Alnö Sport & Fritid • ARVIKA, Bergkvist Flugfiske • BODEN, Lasses Fiskeimport • BORLÄNGE, Olles Fiske • BORÅS, Wollmars Sportfiske • EKSJÖ, Fiske-Stig • ESKILSTUNA, Eskilstuna Sportmagasin • GISLAVED, Gipro • GÄVLE, Gävle Fiskeredskap • GÖTEBORG, RR Sport AB, Strömwalls Sportfiske • HAPARANDA, Kungsfiskaren • HUDIKSVALL, Fritidsvaruhuset • HUSKVARNA, Fly Dressing HÄRNÖSAND, Hellstrand • KARLSKOGA, Viktor Jansson Skog & Fritid AB • KIRUNA, Domus • KRAMFORS, C.A. Svenssons Järn & Sport LUDVIKA, Åkes Sport • LULEÅ, Järn & Sport • MALMÖ, Wobblers Sportfiske • MÖRRUM, Bringsens Flugfiske • NORRKÖPING, Fiske-experten • PITEÅ, Intersport • SKELLEFTEÅ, Intersport • SKINNSKATTEBERG, R. Österberg Cykel & Sport AB • STOCKHOLM, Fiskarnas Redskapshandel, Wilhelm Utter • STRÖMSNÄSBRUK, Skandinavisk Sportfiskecenter • UPPSALA, Husbergs Eftr. AB • VÄRNAMO, GeWe • VÄSTERÅS, Husbergs Eftr. AB, Sportfiskarn HB, Willys Sportfiske • VÄXJÖ, AB Rydhs Cykel & Sport, Skandinavisk Sportfiskecenter UMEÅ, Blixt Sport • ÄNGELHOLM, Varuhallen Hobby • ÖRNSKÖLDSEVIK, Bosses Jakt & Fiskeshop • ÖSTERSUND, PA Landbys Eftr.

Nor®mark
Box 74, 782 00 Malung. Telefon 0280/125 65 växel